

Številka: 007-277/2016-19
Ljubljana, dne 18. 11. 2016
EVA 2015-2030-0019
GENERALNI SEKRETARIAT VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE Gp.gs@gov.si
ZADEVA: Predlog Zakona o Sodnem svetu – predlog za obravnavo – redni postopek
1. Predlog sklepov vlade:
<p>Na podlagi drugega odstavka 2. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G in 65/14) je Vlada Republike Slovenije na ... seji dne... sprejela naslednji sklep:</p> <p>Vlada Republike Slovenije je določila besedilo Predloga Zakona o Sodnem svetu (EVA 2015-2030-0019) in ga predloži Državnemu zboru Republike Slovenije v obravnavo po rednem postopku.</p> <p style="text-align: right;">mag. Lilijana KOZLOVIČ GENERALNA SEKRETARKA</p>
Prejmejo:
<ul style="list-style-type: none">– Državni zbor Republike Slovenije,– Ministrstvo za pravosodje,– Ministrstvo za finance,– Služba Vlade Republike Slovenije za zakonodajo,– Sodni svet.
2. Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem ali skrajšanem postopku v državnem zboru z obrazložitvijo razlogov:
/
3.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:
<ul style="list-style-type: none">- mag. Goran Klemenčič, minister za pravosodje,- Tina Brecej, državna sekretarka na Ministrstvu za pravosodje,- Darko Stare, državni sekretar na Ministrstvu za pravosodje,- dr. Ciril Keršmanc, v. d. generalnega direktorja Direktorata za zakonodajo s področja pravosodja na Ministrstvu za pravosodje
3.b Zunanji strokovnjaki, ki so sodelovali pri pripravi dela ali celotnega gradiva:
Pri pripravi dela ali celotnega gradiva zunanji strokovnjaki niso sodelovali.
4. Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu državnega zbora:
<ul style="list-style-type: none">- mag. Goran Klemenčič, minister za pravosodje,- Tina Brecej, državna sekretarka na Ministrstvu za pravosodje,- Darko Stare, državni sekretar na Ministrstvu za pravosodje,- dr. Ciril Keršmanc, v. d. generalnega direktorja Direktorata za zakonodajo s področja pravosodja na

Ministrstvu za pravosodje,
 - Gordana Zalaznik, sekretarka na Ministrstvu za pravosodje,
 - Janja Kunaver, sekretarka na Ministrstvu za pravosodje

5. Kratek povzetek gradiva:

S predlaganim novim Zakonom o Sodnem svetu se na sistemski ravni ureja pristojnosti in vlogo Sodnega sveta kot pomembnega gradnika pravosodnega sistema v Republiki Sloveniji. Sodni svet je bil ustanovljen z Zakonom o spremembah in dopolnitvah Zakona o rednih sodiščih leta 1990 kot organ, ki obravnava temeljna vprašanja s področja kadrovske politike sodišč. Njegove pristojnosti so se v kasnejših letih postopoma širile. Po veljavni ureditvi je njegova naloga na eni strani varovati neodvisnost posameznih sodnikov in sodstva kot celote, na drugi strani pa spodbujati odgovornost, učinkovitost in kakovost sodstva. Ti nalogi uresničuje zlasti z izbiro kandidatov za sodniška mesta, sprejemanjem meril za kakovost dela sodnikov, odločanjem o napredovanju sodnikov, vlaganjem zahtev za izdelavo ocene sodniške službe za posameznega sodnika in zahtev za službeni nadzor sodnikovega dela, vlaganjem pobud za uvedbo disciplinskega postopka, presojo ocene, da sodnik ne ustreza sodniški službi, zaradi katere sodniku sodniška funkcija preneha, odločanjem o prenehanju sodniške funkcije in sodniške službe, imenovanjem in razreševanjem predsednikov sodišč, razen predsednika Vrhovnega sodišča, ter z odločanjem o pritožbah sodnikov, ki menijo, da jim je bil kršen njihov neodvisni položaj ali neodvisnost sodstva.

Z vidika organizacije državne oblasti je Sodni svet državni organ sui generis, ki ga ni mogoče uvrstiti v nobeno od treh vej oblasti. Sodni svet mora prevzeti večjo vlogo pri zagotavljanju kakovostnih kadrov v sodstvu. Zato so ključne rešitve predlaganega novega zakona usmerjene prav v krepitev vloge in položaja Sodnega sveta, določeneje pa je opredeljeno tudi razmerje Sodnega sveta do Vrhovnega sodišča Republike Slovenije (Vrhovno sodišče) in resornega ministrstva. Namen novih pristojnosti na področju sodne uprave ter prenosa pristojnosti v zvezi z disciplinskimi postopki zoper sodnike pa je prispevati k povečanju splošnega zaupanja v pravosodje. Zato se s predlogom zakona sledi načelu sistemske, enotne in povezane ureditve temeljnih vidikov položaja, organizacije in delovanja Sodnega sveta v okviru enega normativnega akta.

6. Presoja posledic za:

a)	javnofinančna sredstva nad 40.000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	NE
b)	uskklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	NE
c)	administrativne posledice	DA
č)	gospodarstvo, zlasti mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij	NE
d)	okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki	NE
e)	socialno področje	NE
f)	dokumente razvojnega načrtovanja: <ul style="list-style-type: none"> - nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja - razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna 	NE

	- razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij	
7.a Predstavitev ocene finančnih posledic nad 40.000 EUR: (Samo če izberete DA pod točko 6.a.)		

I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
	Tekoče leto (t)	t + 1	t + 2	t + 3
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) obveznosti za druga javnofinančna sredstva				
II. Finančne posledice za državni proračun				
II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:				
Novi prihodki		Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1	
SKUPAJ				

OBRAZLOŽITEV:

I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu

V zvezi s predlaganim vladnim gradivom se navedejo predvidene spremembe (povečanje, zmanjšanje):

- prihodkov državnega proračuna in občinskih proračunov,
- odhodkov državnega proračuna, ki niso načrtovani na ukrepih oziroma projektih sprejetih proračunov,
- obveznosti za druga javnofinančna sredstva (drugi viri), ki niso načrtovana na ukrepih oziroma projektih sprejetih proračunov.

II. Finančne posledice za državni proračun

Prikazane morajo biti finančne posledice za državni proračun, ki so na proračunskih postavkah načrtovane v dinamiki projektov oziroma ukrepov:

II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:

Navedejo se proračunski uporabnik, ki financira projekt oziroma ukrep; projekt oziroma ukrep, s katerim se bodo dosegli cilji vladnega gradiva, in proračunske postavke (kot proračunski vir financiranja), na katerih so v celoti ali delno zagotovljene pravice porabe (v tem primeru je nujna povezava s točko II.b). Pri uvrstitvi novega projekta oziroma ukrepa v načrt razvojnih programov se navedejo:

- proračunski uporabnik, ki bo financiral novi projekt oziroma ukrep,
- projekt oziroma ukrep, s katerim se bodo dosegli cilji vladnega gradiva, in
- proračunske postavke.

Za zagotovitev pravic porabe na proračunskih postavkah, s katerih se bo financiral novi projekt oziroma ukrep, je treba izpolniti tudi točko II.b, saj je za novi projekt oziroma ukrep mogoče zagotoviti pravice porabe le s prerazporeditvijo s proračunskih postavk, s katerih se financirajo že sprejeti oziroma veljavni projekti in ukrepi.

II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:

Navedejo se proračunski uporabniki, sprejeti (veljavni) ukrepi oziroma projekti, ki jih proračunski uporabnik izvaja, in proračunske postavke tega proračunskega uporabnika, ki so v dinamiki teh projektov oziroma ukrepov ter s katerih se bodo s prerazporeditvijo zagotovile pravice porabe za dodatne aktivnosti pri obstoječih projektih oziroma ukrepih ali novih projektih oziroma ukrepih, navedenih v točki II.a.

II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:

Če se povečani odhodki (pravice porabe) ne bodo zagotovili tako, kot je določeno v točkah II.a in II.b, je povečanje odhodkov in izdatkov proračuna mogoče na podlagi zakona, ki ureja izvrševanje državnega proračuna (npr. priliv namenskih sredstev EU). Ukrepanje ob zmanjšanju prihodkov in prejemkov proračuna je določeno z zakonom, ki ureja javne finance, in zakonom, ki ureja izvrševanje državnega proračuna.

7.b Predstavitev ocene finančnih posledic pod 40.000 EUR:

Za nemoteno izvajanje svojih pristojnosti, ki se s predlogom zakona širijo, bi Sodni svet potreboval nekatere okrepitve znotraj strokovne službe.

Sodni svet je ocenil, da bi zaradi dodatnih pristojnosti in povečanja obsega dela na podlagi predlaganega zakona potreboval dodatnega dodeljenega sodnika, za katerega bi bilo potrebno zagotoviti dodaten pisarniški prostor. Sicer pa dodelitev dodatnega sodnika ne bi rezultirala v posebnih finančnih posledicah, ki bi vplivale na državni proračun.

Zaradi povečanja delovnih obveznosti bi bila v uradu Sodnega sveta potrebna tudi nova zaposlitev administratorke za potrebe vodenja zapisnikov disciplinskih obravnav ter ostalega administrativnega dela, povezanega z vodenjem disciplinskih postopkov in drugimi na novo dodeljenimi pristojnostmi.

Zaradi novih pristojnosti se bodo predvidoma povečale delovne obveznosti analitika Sodnega sveta (priprava podlag za letno poročilo Sodnega sveta, priprava podlag za odločanje Sodnega sveta o podaji mnenja k shemi organizacijskih enot sodišč prve stopnje ter o predhodnem mnenju v postopku določitve števila sodniških mest na posameznem sodišču), vendar po oceni Sodnega sveta zaenkrat nova zaposlitev iz tega naslova ne bo potrebna.

Predlog zakona na novo ureja mesto generalnega sekretarja Sodnega sveta, katerega glavna naloga bo skrb za delovanje Sodnega sveta in vodenje strokovne službe. Ker pa po sedanjih ureditvah funkcijo sekretarja Sodnega sveta opravlja višji sodnik, ki je za ta namen dodeljen na delo k Sodnemu svetu in v tem času ne opravlja drugih nalog, ocenjujemo, da nove finančne posledice iz naslova plače za generalnega sekretarja Sodnega sveta ne bodo nastale, ampak bo šlo le za prerazporeditev že zagotovljenih finančnih sredstev.

Na podlagi navedenega ocenjujemo, da bo zaradi novih pristojnosti, ki so predvidene v predlogu zakona, Sodni svet na letni ravni iz državnega proračuna dodatno potreboval do največ 40.000 EUR, in sicer iz naslova:

- plače za administratorko (cca. 18.000 EUR),
- sejnin in potnih stroškov za disciplinske organe (cca. 8.000 EUR),
- drugih stroškov disciplinskih postopkov,
- povečanja materialnih stroškov Sodnega sveta zaradi novih pristojnosti in
- sklenitve pogodbe za opravljanje finančno računovodskih storitev (višina tega stroška je odvisna od dogovora z Vrhovnim sodiščem, saj trenutno Finančno-računovodska služba Vrhovnega sodišča računovodske storitve za Sodni svet opravlja brezplačno, oziroma od dogovora z morebitnim drugim izvajalcem).

8. Predstavitev sodelovanja z združenji občin:

Vsebina predloženega gradiva (predpisa) vpliva na:

- pristojnosti občin,
- delovanje občin,
- financiranje občin.

NE

Ker zakon ne bo imel nobenega vpliva na pristojnost, delovanje ali financiranje občin, gradivo ni bilo poslano združenjem občin.

Gradivo (predpis) je bilo poslano v mnenje:

- Skupnosti občin Slovenije SOS: **NE**
- Združenju občin Slovenije ZOS: **NE**

- Združenju mestnih občin Slovenije ZMOS: **NE**

9. Predstavitev sodelovanja javnosti:

Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja:

DA

Datum objave: 5. 7. 2016

Strokovno usklajevanje:

Strokovna razprava je potekala od začetka julija do sredine oktobra 2016. Minister za pravosodje je dne 5. 7. 2016 sklical široko novinarsko konferenco, na kateri je v okviru obsežnih reform slovenskega pravosodja predstavil rešitve predloga tega zakona in tako povabil tudi širšo javnost k dialogu ter podaji pripomb in predlogov.

Istega dne je bilo delovno gradivo predloga zakona objavljeno na spletni strani Ministrstva za pravosodje in poslano v strokovno usklajevanje naslednjim subjektom:

- Sodnemu svetu,
- Vrhovnemu sodišču,
- Odvetniški zbornici Slovenije,
- Notarski zbornici Slovenije,
- Pravni fakulteti Univerze v Ljubljani,
- Pravni fakulteti Univerze v Mariboru in
- Evropski pravni fakulteti v Novi Gorici.

Zakonski predlog je bil objavljen tudi na Državnem portalu Republike Slovenije e-uprava v rubriki e-demokracija.

Pripombe so podali:

- Sodni svet,
- Vrhovno sodišče,
- Upravno sodišče RS,
- Višje sodišče v Kopru,
- Višje sodišče v Mariboru,
- Okrožno sodišče v Kranju,
- Okrožno sodišče v Ljubljani,
- Okrajno sodišče v Ljubljani,
- Odvetniška zbornica Slovenije,
- Slovensko sodniško društvo in
- posamezni sodniki.

S strani Notarske zbornice Slovenije in pravnih fakultet nismo prejeli nobenega odziva.

V gradivu so v celoti upoštewane redakcijske pripombe Sodnega sveta. Prav tako so v celoti

upoštevane pripombe Višjega sodišča v Kopru. Skoraj v celoti so upoštevane pripombe Upravnega sodišča RS, v večini pa tudi pripombe Vrhovnega sodišča, Okrožnega sodišča v Kranju in Slovenskega sodniškega društva.

Glavno področje nestrinjanja z zgoraj navedenimi subjekti je prenos disciplinskih postopkov zoper sodnike z Vrhovnega sodišča na Sodni svet. Glede na temeljno poslanstvo Sodnega sveta, ki je na eni strani varovati neodvisnost posameznih sodnikov in sodstva kot celote, na drugi strani pa spodbujati odgovornost, učinkovitost in kakovost sodstva, je nujno, da se Sodnemu svetu v bodoče poveri tudi pristojnost za vodenje disciplinskih postopkov zoper sodnike. Zato menimo, da je predlagana ureditev v tem delu ustrezna.

Pripombe Višjega sodišča v Mariboru in Okrajnega sodišča v Ljubljani v gradivu niso upoštevane, ker njihuni predlogi sodijo v področje urejanja Zakona o sodniški službi.

Odvetniška zbornica Slovenije ni imela vsebinskih pripomb.

10. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti:

DA

11. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade:

DA

mag. Goran KLEMENČIČ
minister

Priloge:

- predlog Zakona o Sodnem svetu,
- obrazložitev členov.

ZAKON O SODNEM SVETU
(ZSodS)

I. UVOD

Neodvisno in nepristransko sodstvo je temeljni pogoj za obstoj vladavine prava. Sodstvo mora biti neodvisno, da lahko odgovorno in v polnosti izpolnjuje svojo vlogo v razmerju do drugih dveh vej oblasti, do družbe kot celote in nenazadnje do strank sodnega postopka.¹ Za imenovanje sodnikov, odločanje o njihovih dolžnostih in ugotavljanje njihove odgovornosti mora biti vzpostavljen sistem, ki na eni strani zagotavlja njihovo samostojnost in neodvisnost, ločeno od vplivov vsakokratne politike, na drugi strani pa njihovo visoko strokovnost in posledično kakovost dela sodstva kot celote. Gledano s primerjalnopravnega vidika v evropskem pravnem prostoru ni enotnega pristopa k doseganju teh ciljev. Iz številnih priporočil in smernic Evropske mreže sodnih svetov (European Network of Councils of the Judiciary; ENCJ) in Posvetovalnega sveta evropskih sodnikov pri Svetu Evrope (Consultative Council of European Judges; CCJE) izhaja, da naj države članice oblikujejo od izvršilne in zakonodajne veje oblasti neodvisen organ, ki naj na eni strani varuje neodvisnost posameznih sodnikov in sodstva kot celote, na drugi strani pa spodbuja odgovornost, učinkovitost in kakovost sodstva.² V Republiki Sloveniji je bila ta naloga z Ustavo Republike Slovenije³ (Ustava) zaupana Sodnemu svetu. Vendar statusa Sodnega sveta vse do danes ne ureja samostojen zakon, ampak so določbe, ki urejajo položaj in pristojnosti te pomembne ustavno določene institucije, razdrobljene med več zakonov. S sprejemom samostojnega zakona, ki bo celostno uredil njegov status, bo Sodni svet tudi v normativnem pogledu postavljen ob bok ustavnim in drugim državnim organom, katerih položaj in pristojnosti urejajo samostojni zakoni. Predlagane rešitve so usmerjene h krepitvi vloge in položaja Sodnega sveta, namen novih pristojnosti na področju sodne uprave ter prenosa pristojnosti v zvezi z disciplinskimi postopki zoper sodnike pa je prispevati k povečanju splošnega zaupanja v pravosodje.

1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM PREDLOGA ZAKONA

1.1 Ocena stanja

CCJE je leta 2010 na 11. plenarnem zasedanju v Strasbourgu (od 17. do 19. novembra 2010) sprejel Magno Carto sodnikov (temeljna načela), iz katere izhaja priporočilo, da vsaka država ustanovi organ, ki bo skrbel za zagotavljanje neodvisnosti sodstva in sodnikov. »Vsaka država za zagotavljanje neodvisnosti sodnikov ustanovi svet za sodstvo ali drug poseben organ, ki je

¹ Tako tudi Svet Evrope, CCJE, mnenje št. 1 in 18.

² Glej tudi M. Končina-Peternel, Kakšne pristojnosti (naj) ima Sodni svet, Pravna praksa, št. 7-8/2015.

³ Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97 – UZS68, 66/00 – UZ80, 24/03 – UZ3a, 47, 68, 69/04 – UZ14, 69/04 – UZ43, 69/04 – UZ50, 68/06 – UZ121,140,143, 47/13 – UZ148 in 47/13 – UZ90,97,99.

prav tako neodvisen od zakonodajne in izvršilne oblasti, s širokimi pristojnostmi v zvezi z vsemi vprašanji glede njihovega statusa in organizacije, delovanja in podobe sodnih ustanov. Svet sestavljajo bodisi zgolj sodniki bodisi znatna večina sodnikov, ki jih izvolijo kolegi. Svet za sodstvo je odgovoren za svoje dejavnosti in sklepe.«⁴ Sicer pa CCJE temeljni pomen in poslanstvo organa, kot je sodni svet, poudarja že vseskozi od prvega mnenja, sprejetega leta 2001, naprej.⁵

V Mnenju št. 1 o standardih, ki se nanašajo na neodvisnost sodstva in nepremakljivost sodnikov, CCJE poudarja, da »...mora biti vsaka odločitev, ki se nanaša na imenovanje ali kariero sodnika, utemeljena na objektivnih kriterijih in jo mora sprejeti neodvisen organ ali pa morajo biti zagotovljena jamstva, da taka odločitev ni sprejeta na osnovi nobenega drugega kriterija. Organ, ki je v državi članici Sveta Evrope odgovoren za sprejemanje odločitev ali svetovanje pri odločitvi o imenovanju in napredovanju sodnika, mora sprejeti, objaviti in uveljaviti objektivne kriterije, da bi zagotovil, da bo izbira in kariera sodnikov utemeljena na njihovih odlikah, ob upoštevanju strokovnih kvalifikacij, osebne neoporečnosti, usposobljenosti in učinkovitosti. Ko je to storjeno, so organi, pristojni za imenovanje in napredovanje sodnikov, dolžni ravnati v skladu s temi kriteriji, kar bo šele omogočilo oceno vsebine teh sprejetih kriterijev in njihovih praktičnih učinkov.« Ob tem je treba poudariti, da v vseh doslej navedenih mednarodnih pravnih aktih izraz »napredovanje« zajema vse vrste sprememb v sodnikovi karieri, od imenovanja na višje sodniško mesto ali v višji naziv do imenovanja na višji položaj.

V Mnenju št. 10 z dne 23. novembra 2007, v katerem se CCJE posveča izključno sodnemu svetu in njegovemu poslanstvu,⁶ pa je še posebej poudarjeno, da je glavni namen sodnega sveta zagotavljanje sodniške neodvisnosti in neodvisnosti posameznih sodnikov. Neodvisna in nepristranska sodišča pa so temeljni pogoj za obstoj vladavine prava. Najpomembnejše naloge Sodnega sveta so torej spodbujanje učinkovitosti in kvalitete razsojanja, skrb za ustrezno implementacijo 23. člena Ustave in 6. člena Evropske konvencije o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin ter krepitev zaupanja v pravosodni sistem. Sodni svet naj bi vzpostavil potrebna orodja za vrednotenje pravosodnega sistema in o tem poročal državi ter priporočal pristojnim organom sprejem ustreznih ukrepov, ki bi izboljšali upravljanje v pravosodju. V Mnenju št. 10 CCJE dalje poudarja, da omejevanje avtonomije sodnega sveta s strani drugih organov ni primerno, razmerja med sodnim svetom in drugimi vejami oblasti pa morajo biti ustrezno določena. Ker sodni svet ne spada v hierarhijo sodnega sistema, je potrebno s sodišči in še posebej s sodniki vzpostaviti ustrezno razmerje. Naloga sodnega sveta je tudi varovanje sodnikov pred zunanji pritiski politične ali ideološke narave ter zagotavljanje nepristranskega odločanja sodnikov v skladu z njihovo razlago dejstev in veljavnimi predpisi. Navedeno je tudi v skladu s Priporočilom Odbora ministrov Sveta Evrope MC/Rec (2010)12 o neodvisnosti, učinkovitosti in vlogi sodnikov⁷, v katerem je v zvezi s pomembno vlogo sodnega sveta v IV.

⁴ Svet Evrope, CCJE, Magna Carta sodnikov, 2010, 13. točka.

⁵ Glej predvsem Mnenja CCJE, št. 1, 3, 5, 10, 11, 17 in 18.

⁶ Svet Evrope, CCJE, Mnenje št. 10., 2007, (Council for the Judiciary in the service of society).

⁷ Recommendation CM/Rec(2010)12 of the Committee of Ministers to member states on judges: independence, efficiency and responsibilities v IV. delu obravnava sodni svet.

delu poudarjeno, da je treba zagotoviti transparentnost dela samega sodnega sveta in da je ta transparentnost predpogoj za zaupanje državljanov v delovanje pravosodnega sistema ter jamstvo pred nevarnostjo političnega vpliva in možnostjo enostranskega zastopanja lastnih interesov.

Iz Resolucije o samoupravljanju sodstva, ki jo je maja 2008 sprejela Generalna skupščina ENCJ⁸, izhaja priporočilo, katere naloge (lahko vse ali nekatere od njih) naj bi države članice zaupale sodnemu svetu oziroma njemu podobnemu neodvisnemu organu, in sicer:

- izbira, imenovanje in odločanje o napredovanju sodnikov,
- izobraževanje sodnikov,
- vodenje disciplinskih postopkov zoper sodnike in odločanje o etičnih vprašanjih,
- upravljanje sodišč,
- upravljanje s proračunom sodstva,
- spremljanje kakovosti sodstva,
- reševanje pritožb strank sodnih postopkov,
- varovanje ugleda sodstva,
- podajanje pripomb in predlogov na zakonodajo in druge strateške dokumente s področja sodstva in
- vzpostavitev sistema ocenjevanja kakovosti sodstva.

Da naj bo sodni svet oziroma njemu podoben neodvisen organ v državah članicah pomemben akter pri postavljanju okvirjev in ocenjevanju ter vrednotenju kakovosti sodnikov in sodstva kot celote, pa je generalna skupščina CCJE ponovno poudarila v Varšavski deklaraciji o prihodnosti sodstva (The Warsaw Declaration on the Future of Justice in Europe), ki jo je sprejela 3. junija 2016⁹.

Navedenim mednarodnim smernicam glede neodvisnosti sodstva sledi tudi Ustavno sodišče Republike Slovenije, ki v odločbi št. U-I-60/06-200 z dne 9. 3. 2006 glede zapolnjevanja vsebine ustavnega načela neodvisnosti sodnikov pravi, da »...si je mogoče pomagati tudi z različnimi mednarodnimi akti, katerih predmet je konkretizacija vsebine načela sodniške neodvisnosti. Omeniti velja Temeljna načela Združenih narodov o neodvisnosti in samostojnosti sodstva, sprejeta leta 1985 na 7. Kongresu Združenih narodov o preprečevanju kriminala in ravnanju z obtoženimi, ki jih je potrdila Generalna skupščina (v nadaljevanju Temeljna načela), Priporočilo Odbora ministrov Sveta Evrope št. R (94) 12 o neodvisnosti, učinkovitosti in vlogi sodnikov in obrazložiteni memorandum k temu poročilu (v nadaljevanju Priporočilo o neodvisnosti, učinkovitosti in vlogi sodnikov) ter Evropsko listino o zakonski ureditvi položaja sodnikov. Poleg tega se je mogoče opreti tudi na posamezna mnenja Posvetovalnega sveta evropskih sodnikov, npr. na Mnenje št. 1 (2001) o standardih, ki se nanašajo na neodvisnost sodstva in nepremakljivost sodnikov in na Mnenje št. 2 (2002) o financiranju in vodenju sodišč v zvezi z učinkovitostjo sodstva in s členom 6 Evropske konvencije o človekovih pravicah.«

⁸ Resolucija: »Self Governance for the Judiciary: Balancing Independence and Accountability«, Generalna skupščina ENCJ, Budimpešta, 21. do 23. maj 2008.

⁹ Svet Evrope CCJE, Varšavska deklaracija o prihodnosti sodstva v Evropi, 2016.

Gledano s primerjalnopravnega vidika v evropskem prostoru ima vsak sodni svet oziroma njemu podoben organ posamezne države svoj izvor in razvoj v pravnem sistemu tiste države in je globoko povezan z zgodovinskim, kulturnim in socialnim kontekstom.¹⁰ Z vidika organizacije državne oblasti v Republiki Sloveniji je Sodni svet organ sui generis, ki ga ni mogoče uvrstiti v nobeno od treh vej oblasti¹¹. Ustanovljen je bil leta 1990 z Zakonom o spremembah in dopolnitvah Zakona o rednih sodiščih¹² z namenom obravnave temeljnih vprašanj s področja kadrovske politike sodišč. Ker ob oblikovanju Ustave ni bilo povsem domišljeno, kakšna naj bo vloga Sodnega sveta, so ustavne določbe, ki postavljajo njegov okvir in pristojnosti, ostale skromne.¹³ Ustava zato statusa Sodnega sveta izrecno ne opredeljuje, je pa vlogo Sodnega sveta in tudi sam izvor avtoritete, ki jo predstavlja Sodni svet v sodni veji oblasti oziroma v razmerju delitve oblasti, utemeljila predvsem na njegovi sestavi ter organih oziroma osebah, ki volijo člane Sodnega sveta. Po svoji ustavno določeni funkciji je Sodni svet (le) predlagalno telo, vendar pa mu Zakon o sodiščih¹⁴ (ZS) in Zakon o sodniški službi¹⁵ (ZSS) določata vrsto pristojnosti, ki so tesno povezane s temeljnimi ustavnimi načeli in ki jamčijo neodvisnost sodstva ter je z njimi povezano uresničevanje določbe 125. člena Ustave (neodvisnost sodnika, načelo zakonitosti).¹⁶

Temeljna naloga, ki je poverjena Sodnemu svetu na podlagi 130. člena Ustave, je predlaganje kandidatov za izvolitev v sodniško funkcijo, medtem ko je sama izvolitev zaupana Državnemu zboru. Na ta način Sodni svet v sistemu delitve oblasti pri kadrovskih odločitvah v sodstvu zagotavlja ustavno predvideno sodelovanje med zakonodajno in sodno vejo oblasti. Z njegovim kadrovskim delovanjem je sodstvu zagotovljena specifična demokratična legitimnost. Izhajajoč iz svojega ustavno opredeljenega položaja Sodni svet v okviru svojih pristojnosti odloča oblastno-avtoritativno in strokovno avtonomno, s tem pa tudi neodvisno od treh ustavno opredeljenih vej oblasti, ter tako v odločilni meri prispeva k zagotavljanju neodvisnosti sodstva in sodnikov. Nenazadnje pa lahko Sodni svet kot enega od jamstev sodniške neodvisnosti označimo tudi zato, ker o sodnikovem položaju odloča organ, v katerem imajo sodniki večino, preostala sestava tega organa pa naj bi omogočala prevladujočo vlogo strokovnih kriterijev pri odločanju o vprašanih, ki opredeljujejo sodnikov položaj.¹⁷

Sestavo Sodnega sveta določa 131. člen Ustave, podrobneje pa je Sodni svet opredeljen v tretjem poglavju ZS, ki ureja volitve članov Sodnega sveta in njihov mandat, pristojnosti Sodnega sveta, način odločanja, obseg finančnih sredstev ter strokovno službo Sodnega

¹⁰ Tako izhaja tudi iz Poročila projektne skupine ENCJ Councils for the Judiciary Report 2010-2011.

¹¹ Tako Ustavno sodišče RS v 11. točki odločbe št. U-I-224/96 z dne 22. 5. 1997.

¹² Uradni list RS, št. 8/90.

¹³ Glej tudi M. Končina-Peternel, Kakšne pristojnosti (naj) ima Sodni svet, Pravna praksa, št. 7-8/2015.

¹⁴ Uradni list RS, št. 94/07 – uradno prečiščeno besedilo, 45/08, 96/09, 86/10 – ZJNepS, 33/11, 75/12 – ZSPDSLS-A, 63/13 in 17/15.

¹⁵ Uradni list RS, št. Uradni list RS, št. 94/07 – uradno prečiščeno besedilo, 91/09, 33/11, 46/13, 63/13, 69/13 – popr., 95/14 – ZUPPJS15 in 17/15.

¹⁶ Komentar Ustave Republike Slovenije, L. Šturm et. al., 2002, komentar k 131. členu.

¹⁷ Glej 10. točko odločbe Ustavnega sodišča RS, št. U-I-224/96 z dne 22. 5. 1997.

sveta. Vlogo Sodnega sveta pri izvolitvi sodnikov, sodniškem napredovanju, premeščanju in razrešitvi sodnikov ter pri drugih vprašanjih v zvezi s sodniško službo podrobneje določa ZSS. Pravzaprav položaj in funkcijo Sodnega sveta še najbolj celovito ureja Poslovnik Sodnega sveta¹⁸ (poslovnik), po katerem je Sodni svet opredeljen kot samostojen in neodvisen z Ustavo določen državni organ, ki v okviru svojih pristojnosti ter v skladu z Ustavo, zakoni in poslovnikom skrbi za neodvisnost in samostojnost sodišč in sodnikov ter za zagotavljanje kakovosti njihovega dela in javnega ugleda sodstva.¹⁹

Sodni svet sestavlja enajst članov. Pet članov izvoli Državni zbor na predlog predsednika republike izmed univerzitetnih profesorjev prava, odvetnikov in drugih pravnikov, šest članov pa izmed sebe izvolijo sodniki, ki trajno opravljajo sodniško funkcijo. Funkcija člana Sodnega sveta je častna.

Sodni svet zastopa in predstavlja predsednik, v njegovi odsotnosti pa podpredsednik. Oba izvolijo člani Sodnega sveta izmed sebe s tajnim glasovanjem in z dvotretjinsko večino glasov vseh članov. Mandat predsednika in podpredsednika traja 1 leto z možnostjo ponovne izvolitve, vendar največ tri mandate zapored.

Člani Sodnega sveta se izvolijo za dobo šestih let in po poteku mandata ne morejo biti takoj ponovno izvoljeni. Vseh članov Sodnega sveta se ne voli naenkrat, ampak se v skladu z drugim odstavkom 18. člena ZS vsaka tri leta izvolijo dva oziroma trije člani Sodnega sveta, ki jih izvoli Državni zbor ter trije člani Sodnega sveta, ki jih izmed sebe izvolijo sodniki, ki trajno opravljajo sodniško funkcijo. Taka ureditev je posledica spremembe, ki jo je uvedla novela ZS-H²⁰ v letu 2008. Do tedaj je ZS določal, da se člani Sodnega sveta volijo naenkrat, za dobo petih let, in po poteku te dobe ne morejo biti takoj ponovno izvoljeni. Slabost takšne ureditve je bila, da se je na vsakih pet let v celoti zamenjalo članstvo Sodnega sveta, kar je znatno otežilo delo Sodnega sveta kot organa, zlasti v začetku novega konstituiranja, saj člani ob nastopu mandata niso imeli spoznanj o pristojnostih, predvsem pa ne o že sprejetih stališčih in usmeritvah Sodnega sveta.²¹ Določitev »drobljenih volitev« po veljavnem sistemu pa je Sodnemu svetu zagotovila kontinuiteto strokovnosti odločanja.

Ne glede na dejstvo, da sta samo dva od šestih članov Sodnega sveta, ki jih volijo sodniki, voljena s strani vseh sodnikov, preostali štirje člani pa le s strani sodnikov določenega položaja, ZS ne določa prenehanja mandata člana Sodnega sveta, če je sodnik imenovan na sodniško mesto drugega položaja. Član Sodnega sveta v Sodnem svetu namreč ne predstavlja zgolj

¹⁸ Uradni list RS, št. 22/12, 16/14 in 44/15.

¹⁹ Glej prvi odstavek 2. člena Poslovnika Sodnega Sveta.

²⁰ Uradni list RS, št. 45/08.

²¹ Glej obrazložitev k 5. členu Predloga Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o sodiščih (ZS-H), objavljenega na naslednji spletni strani Državnega zbora:

<https://www.dz->

[rs.si/wps/portal/Home/deloDZ/zakonodaja/izbranZakonAkt?uid=C12565D400354E68C12573AF00306717&db=kon_zak&mandat=IV&tip=doc](https://www.dz-rs.si/wps/portal/Home/deloDZ/zakonodaja/izbranZakonAkt?uid=C12565D400354E68C12573AF00306717&db=kon_zak&mandat=IV&tip=doc)

interesov tistega dela sodnikov, ki so ga izvolili, ampak je dolžan kot vrhunski pravni strokovnjak odločati pravilno, zakonito ter braniti ugled sodstva kot celote.²²

Po veljavnem 28. členu ZS ima Sodni svet naslednje pristojnosti:

- predlaga Državnemu zboru kandidate za izvolitev v sodniško funkcijo,
- predlaga Državnemu zboru razrešitev sodnikov,
- imenuje in razrešuje predsednike sodišč, razen predsednika Vrhovnega sodišča,
- odloča o napredovanju v višji sodniški naziv in o hitrejšem napredovanju v plačnih razredih, v položaj svetnika ali na višje sodniško mesto ter o izjemnem napredovanju v višji sodniški naziv,
- odloča o pritožbi zoper odločbo o premestitvi oziroma imenovanju na sodniško mesto, v sodniški naziv oziroma na položaj svetnika in zoper odločbo o uvrstitvi v plačni razred,
- odloča o nezdružljivosti sodniške funkcije,
- daje mnenje k predlogu proračuna za sodišča in mnenje Državnemu zboru o zakonih, ki urejajo položaj, pravice in dolžnosti sodnikov ter osebja sodišč,
- sprejme kodeks sodniške etike,
- sprejme merila za izbiro kandidatov za sodniško mesto po predhodnem mnenju ministra, pristojnega za pravosodje, in merila za kakovost dela sodnikov za oceno sodniške službe,
- daje soglasje k politiki zaznavanja in obvladovanja korupcijskih tveganj in izpostavljenosti sodišč ter spremlja njeno uresničevanje,
- imenuje člane Komisije za etiko in integriteto,
- obravnava in odloča o utemeljenosti pritožbe sodnika, ki meni, da je bila kršena njegova zakonska pravica, njegov neodvisni položaj ali neodvisnost sodstva in
- opravlja druge zadeve, če zakon tako določa.

Poleg zgoraj naštetih ima Sodni svet po ZSS še številne druge pristojnosti predvsem kadrovske narave, ki so razdrobljene po celotnem ZSS.

V okviru disciplinskih postopkov zoper sodnike Sodni svet po veljavni ureditvi nima pomembnejše vloge. Disciplinski organi imajo sedež pri Vrhovnem sodišču ter so imenovani s strani občne seje Vrhovnega sodišča. V pristojnosti Sodnega sveta je le, da disciplinske organe predlaga v imenovanje. Poleg tega je Sodni svet eden od upravičencev, ki lahko poda pobudo za uvedbo disciplinskega postopka (poleg Sodnega sveta so po drugem odstavku 91. člena ZSS upravičeni pobudniki še predsednik sodišča, pri katerem sodnik opravlja sodniško službo, predsednik neposredno višjega sodišča in minister, pristojen za pravosodje). Disciplinsko sodišče je sestavljeno iz sodišča prve in druge stopnje. Disciplinsko sodišče prve stopnje sestavlja osem sodnikov, in sicer dva vrhovna, dva višja, dva okrožna in dva okrajna. V posamezni zadevi odloča senat treh sodnikov, v katerem mora biti najmanj en član z enakim

²² Glej obrazložitev k 7. členu Predloga Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o sodiščih (ZS-H), objavljenega na naslednji spletni strani Državnega zbora:

<https://www.dz->

[rs.si/wps/portal/Home/deloDZ/zakonodaja/izbranZakonAkt?uid=C12565D400354E68C12573AF00306717&db=kon_zak&mandat=IV&tip=doc](https://www.dz-rs.si/wps/portal/Home/deloDZ/zakonodaja/izbranZakonAkt?uid=C12565D400354E68C12573AF00306717&db=kon_zak&mandat=IV&tip=doc)

položajem sodnika, kot ga ima sodnik, zoper katerega teče disciplinski postopek. Disciplinsko sodišče druge stopnje sestavlja pet vrhovnih sodnikov, o pritožbah zoper sklepe disciplinskega sodišča prve stopnje pa odloča v senatu treh sodnikov. Izmed vrhovni sodnikov se imenujeta tudi disciplinski tožilec in njegov namestnik, ki vlagata in zastopata predlog za disciplinsko kaznovanje.

Sodni svet odloča na sejah, ki so praviloma zaprte za javnost. Na povabilo Sodnega sveta se seje lahko udeležita minister, pristojen za pravosodje (minister), in predsednik Vrhovnega sodišča, zlasti kadar Sodni svet obravnava zadeve sodne ali pravosodne uprave, sprejema mnenje k predlogom zakonov, ki urejajo položaj, pravice in dolžnosti sodnikov, sprejema načelna stališča o razmerah v sodstvu ali obravnava predlog proračuna za sodstvo. Oba imata pravico do razprave brez pravice do glasovanja. Minister je lahko na seji Sodnega sveta navzoč tudi v postopku izbire in imenovanja predsednikov sodišč, zato ga Sodni svet tudi v teh zadevah vabi na sejo.

O posameznih vprašanjih in zadevah Sodni svet odloča z odločbami in sklepi, svoje ocene in mnenja pa sprejema v obliki stališč. Odloča lahko le, če je na seji navzočih najmanj osem članov. Odločitve sprejema z javnim glasovanjem in z večino glasov vseh članov, pomembne odločitve pa z dvotretjinsko večino glasov vseh članov. Pomembnejše odločitve so v skladu z drugim odstavkom 28. člena ZS odločitve o predlogih za izvolitev sodnikov, imenovanjih in napredovanjih sodnikov, uvrstitvah v plačni razred, pritožbah zoper odločbo o premestitvi oziroma imenovanju na sodniško mesto, v sodniški naziv oziroma na položaj svetnika, pritožbah zoper odločbo o uvrstitvi v plačni razred, predlogih za razrešitev sodnikov, merilih za izbiro kandidatov za sodniško mesto in merilih za kakovost dela sodnikov. Člani Sodnega sveta pri odločanju niso vezani na kakršnakoli navodila.

Poslovnik podrobneje ureja potek sej in način odločanja v zadevah, ki niso zajete v drugem odstavku 28. člena ZS, sestavo, imenovanje in način dela Komisije za etiko in integriteto, ki se po 28.d členu ZS imenuje pri Sodnem svetu ter druga vprašanja v zvezi z delom Sodnega sveta. Tako poslovnik med drugim določa, da se v postopku pred Sodnim svetom smiselno uporabljajo določbe zakona, ki ureja splošni upravni postopek in da Sodni svet samostojno oceni izpolnjevanje pogojev v skladu z ZSS, kadar odloča o predlogih za izvolitev v sodniško funkcijo, izbiri na višje sodniško mesto, napredovanjih sodnikov, potrditvi ocene, da sodnik ne ustreza sodniški službi ter nezdružljivosti sodniške funkcije.

Delo Sodnega sveta organizira sekretar Sodnega sveta v sodelovanju s predsednikom. Sekretar vodi tudi strokovno službo Sodnega sveta, ki opravlja strokovna in administrativna dela za Sodni svet. Naloge strokovne službe so podrobneje določene v aktu o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest Sodnega sveta. Sodni svet ima lahko tudi delovna telesa, ki jih ustanovi s posebnim sklepom, s katerim se določijo njihove pristojnosti, delovno področje, način njihovega dela in sestava.

Sodni svet ni samostojen proračunski predlagatelj. Po tretjem odstavku 29. člena ZS se obseg finančnih sredstev za delo Sodnega sveta in njegove strokovne službe sicer zagotavlja pri

neposrednem proračunskem uporabniku Sodnem svetu, vendar v okviru skupnega proračuna za sodišča. Koordinacija in razdelitev sredstev je zato v pristojnosti Vrhovnega sodišča. Povprečna letna višina finančnih sredstev, ki jih ima Sodni svet na razpolago, se giblje okrog 300.000 EUR.

Člani Sodnega sveta so za udeležbo na sejah upravičeni do sejnine. V skladu z veljavno ureditvijo imajo tudi pravico do povračila stroškov v zvezi z udeležbo na sejah (dnevnice in stroški prevoza). Po 22. členu poslovnika pripada članu, podpredsedniku in sekretarju za udeležbo na seji, ki traja do tri ure, sejnina v neto znesku 90,00 EUR, predsedniku pa v neto znesku 120,00 EUR. Za vsako nadaljnjo začeto uro seje pripada članu, podpredsedniku in sekretarju sejnina v neto znesku 60,00 EUR, predsedniku pa sejnina v neto znesku 80,00 EUR.

1.2 Razlogi za sprejem predloga zakona

Razlogi za samostojni zakon o Sodnem svetu niso le sistemske narave, ampak gre s strani zakonodajalca za priznanje pomembne vloge in ustavno določenega položaja Sodnega sveta, ki opravlja posebno vlogo pri konstituiranju sodne oblasti in ki ga ni mogoče opredeliti kot organa sodne veje oblasti, niti kot zastopnika sodne veje oblasti pred drugima dvema vejama oblasti²³. Z izločitvijo dela zakonske materije iz ZS, ki po veljavni ureditvi določa delovanje Sodnega sveta, ter njeno vključitvijo v samostojen zakon, ki celostno ureja položaj, pristojnosti, organizacijo in delovanje Sodnega sveta, se utrjuje tudi sam položaj Sodnega sveta kot državnega organa sui generis. S tem je jasno nakazan namen zakonodajalca, da Sodnemu svetu pripozna vlogo pomembnega akterja pri uravnavanju razmerij med posameznimi vejami državne oblasti. Zaradi okrepitve avtonomije Sodnega sveta in preglednosti nove ureditve je utemeljeno pričakovati utrditev institutov pravne države in demokracije v kontekstu urejanja kadrovske razmerij v sodstvu, kakor tudi izboljšanje ugleda in kakovosti delovanja sodstva nasploh.

2. CILJI, NAČELA IN POGLAVITNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA

2.1 Cilji

Predlog zakona zasleduje naslednje cilje:

- sistemska združitev normativnih določb Sodnega sveta, ki določajo temeljne vidike položaja, organizacije, delovanja in pristojnosti Sodnega sveta v enem normativnem aktu,
- določnejša opredelitev položaja Sodnega sveta in njegove temeljne vloge,
- ustavno skladna okrepitev vloge in odgovornosti Sodnega sveta,
- ustrežnejša opredelitev pristojnosti Sodnega sveta,
- okrepitev pristojnosti Sodnega sveta v okviru sodne uprave, katere del je tudi pomembna vloga pri določanju števila sodniških mest in določitvi sheme organizacijskih enot sodišč prve stopnje,

²³ Tako Ustavno sodišče RS v 11. točki odločbe št. U-I-224/96 z dne 22. 5. 1997.

- prenos pristojnosti za disciplinsko sankcioniranje sodnikov pod okrilje Sodnega sveta,
- natančnejša opredelitve aktov in postopkov Sodnega sveta,
- določnejša normativna ureditev pravice do sodnega varstva zoper akte Sodnega sveta,
- jasnejša opredelitev razmerij Sodnega sveta do Vrhovnega sodišča in resornega ministrstva,
- okrepitev sekretariata kot podporne službe Sodnega sveta,
- opredelitev Sodnega sveta kot neposrednega proračunskega uporabnika, ki samostojno predlaga svoj proračun in
- okrepitev splošnega zaupanja v pravosodje.

2.2 Načela

Predlog zakona temelji na naslednjih načelih:

- načelo krepitve zaupanja v pravosodje,
- načelo samostojnosti in neodvisnosti Sodnega sveta kot sui generis državnega organa,
- načelo samostojnosti in neodvisnosti sodne veje oblasti,
- načelo neodvisnosti sodnikov,
- načelo nepristranskosti Sodnega sveta,
- načelo pravice do sodnega varstva,
- načelo kontinuitete dela Sodnega sveta in
- načelo finančne samostojnosti Sodnega sveta.

2.3 Poglavitne rešitve

a) Predstavitev predlaganih rešitev in način reševanja

Predlog zakona ureja položaj, pristojnosti, organizacijo in sestavo Sodnega sveta, postopek in pogoje za izvolitev članov Sodnega sveta, trajanje njihovega mandata, prenehanje funkcije ter druga vprašanja, povezana z delovanjem Sodnega sveta. Določa tudi disciplinske organe in disciplinski postopek zoper sodnike. Tako zajeta materija združuje večino obstoječih predpisov o Sodnem svetu v homogeno celoto ter jih dograjuje z nekaterimi temeljnimi konceptualnimi in konkretnimi vsebinskimi rešitvami. Medtem ko je zakonska materija iz ZS, ki ureja Sodni svet, praktično v celoti prenesena v nov zakon, pa v ZSS večina določb, povezanih s Sodnim svetom, še naprej ostaja. Cilj predlaganega zakona je krovna, jasna in jedrnata ureditev položaja, organizacije, delovanja in pristojnosti Sodnega sveta, ne pa celovita prenova vloge Sodnega sveta v postopkih v zvezi s sodniško funkcijo, zato je smiselno, da se natančnejša ureditev nalog Sodnega sveta glede kadrovskih vprašanj v zvezi s sodniki in nekatere druge rešitve ohranijo v obstoječem zakonu, ki ureja sodniško službo.

Predlog zakona je razdeljen na naslednja poglavja:

- I. Splošne določbe,
- II. Sestava Sodnega sveta,
- III. Volitve članov Sodnega sveta,

- IV. Pristojnosti Sodnega sveta,
- V. Postopek pred Sodnim svetom,
- VI. Disciplinski postopki,
- VII. Kodeks sodniške etike in komisija za etiko in integriteto,
- VIII. Strokovna služba Sodnega sveta,
- IX. Finance in
- X. Prehodne in končne določbe.

Besedilo zakonskega predloga je oblikovano določno ter hkrati na ustreznih mestih dovolj pomensko odprto, da ga je mogoče interpretirati v skladu s potrebami dinamike obravnavanega področja.

Prvo poglavje s splošnimi določbami je bistvenega pomena, saj izrecno opredeljuje temeljne vidike položaja in delovanja Sodnega sveta, ki iz dosedanje normativne ureditve niso bili povsem jasno razvidni. Predlog zakona utrjuje položaj Sodnega sveta kot samostojnega in neodvisnega državnega organa, ki opravlja naloge sodne uprave in določene upravne naloge, varuje samostojnost in neodvisnost sodne veje oblasti ter skrbi za zagotavljanje kakovosti dela sodišč in sodnikov ter javnega ugleda sodstva. Pri izvajanju svojih pristojnosti je dolžan ravnati tako, da varuje in krepi zaupanje v sodno vejo oblasti, integriteto sodstva ter neodvisnost sodnika.

Ne glede na to, da bodo po predlagani ureditvi seje Sodnega sveta praviloma za javnost zaprte, bo po predlogu zakona delo Sodnega sveta javno. Javnosti dela bo zadoščeno tako, da se bodo pomembnejše odločitve Sodnega sveta v anonimizirani obliki objavile na spletni strani Sodnega sveta.

Novost bo obveznost Sodnega sveta, da o svojem delu poroča Državnemu zboru, poročilo pa v vednost pošlje tudi Vrhovnemu sodišču in ministru. V poročilu bo Sodni svet poleg podatkov o svojem delu podal tudi analizo stanja v sodstvu preteklem letu ter prognozo za naslednje leto, s čimer bo Državnemu zboru predstavil nek globlji prerez svojega pogleda na stanje v sodstvu.

Zaradi lažjega, hitrejšega in učinkovitejšega delovanja bo zakonsko urejen dostop Sodnega sveta do informacij, ki jih bo potreboval za izvajanje svojih pristojnosti. Sodnemu svetu bo v ta namen omogočen neomejen dostop do osebnih in drugih varovanih podatkov (poslovna skrivnost, zaupno razmerje) iz vpisnikov, imenikov, evidenc, spisov in druge dokumentacije sodišč, kakor tudi do drugih podatkov v zvezi s poslovanjem, storilnostjo in kakovostjo dela sodišč ter učinkovitostjo in uspešnostjo dela sodnikov. Navedene podatke bosta Sodnemu svetu dolžna zagotoviti Vrhovno sodišče in ministrstvo, vsako v okviru svojih pristojnosti. Zakon bo zavezoval tudi druge državne organe in nosilce javnih pooblastil, da bodo Sodnemu svetu na njegovo zahtevo zagotovili vse podatke in informacije iz njihove pristojnosti ne glede na stopnjo zaupnosti, če bo Sodni svet navedel, da podatke potrebuje za izvajanje svojih pristojnosti.

Ustavno določena sestava Sodnega sveta ostaja nespremenjena, prav tako mandat članov, ki je sicer zakonska materija. Novost pa je določba, ki ureja položaj in imuniteto članov Sodnega sveta. Po predlogu zakona bo funkcija člana Sodnega sveta častna in ne bo združljiva s funkcijami v drugih državnih organih, organih političnih strank ter z drugimi funkcijami in dejavnostmi, ki po zakonu niso združljive z opravljanjem javne funkcije. Imuniteto pa bo član Sodnega sveta užival le v okviru izražanja svojega mnenja ali glasu na sejah Sodnega sveta.

Večja kontinuiteta dela Sodnega sveta bo po predlogu zakona zagotovljena z institutom predsednika in podpredsednika Sodnega sveta, ki bosta po novem izvoljena za mandatno dobo treh let. Predlaga se tudi izrecna določitev do sedaj nenapisanega pravila, da se v primeru, če je predsednik izvoljen izmed sodnikov, podpredsednik izvoli izmed članov, ki jih je na predlog predsednika republike izvolil Državni zbor, in obratno.

Vsebinsko bolj dodelana je določba v zvezi s prenehanjem funkcije člana Sodnega sveta. Poleg obstoječih razlogov bo po novem razlog za prenehanje mandata tudi pravnomočna obsodba člana Sodnega sveta za kaznivo dejanje, izrečena disciplinska sankcija ali ugotovitev s strani pristojne stanovske organizacije, da je član Sodnega sveta s svojim ravnanjem kršil etični kodeks, h kateremu je zavezan. V navedenih primerih mandat članu Sodnega sveta ne bo prenehal avtomatično, ampak šele, če bo Sodni svet z dvotretjinsko večino ugotovil, da član zaradi svojega ravnanja ni več primeren za nadaljnje opravljanje funkcije člana Sodnega sveta.

Določbe glede postopka volitev članov Sodnega sveta bodo mestoma nekoliko bolj razčlenjene, a vsebinsko ostajajo nespremenjene.

Predlog zakona natančneje opredeljuje pristojnosti Sodnega sveta. Pri tem glede na veljavno ureditev ohranja vse dosedanje pristojnosti, poverjenih pa mu je tudi nekaj novih, pomembnih pristojnosti, kot so imenovanje disciplinskih organov ter podaja predhodnega mnenja k določanju števila sodniških mest na posameznem sodišču ter k določitvi organizacijskih enot sodišč prve stopnje, ki bodo prispevale h krepitvi položaja Sodnega sveta.

V povezavi s predlagano vlogo Sodnega sveta pri določitvi mreže sodišč prve stopnje je treba izpostaviti, da je le-ta tesno povezana s pripravo koncepta nove organizacijske sheme sodišč po zakonu, ki ureja sodišča, s katerim se bodo odprle nove možnosti organizacije mreže sodišč prve stopnje.

Predlog zakona podrobno ureja postopek pred Sodnim svetom, ki po veljavni ureditvi ni normiran na zakonski ravni in ga je Sodni svet podrobneje uredil kar v svojem poslovniku. Predlog zakona ureja sprejem aktov Sodnega sveta ter način in potrebno večino, s katero Sodni svet sprejema svoje odločitve, kakor tudi dolžnost izločitve posameznega člana Sodnega sveta iz razprave in glasovanja. Kadar Sodni svet obravnava zadeve sodne ali pravosodne uprave, ali sprejema mnenje k predlogom zakonov, načelna stališča o razmerah v sodstvu in podobno, imata po veljavni ureditvi v ZS minister in predsednik Vrhovnega sodišča na podlagi izrecnega povabila Sodnega sveta pravico do navzočnosti na seji in pravico do razprave, brez pravice do glasovanja. Po novem bosta lahko minister oziroma predsednik Vrhovnega sodišča

v navedenih vsebinskih zadevah sama predlagala Sodnemu svetu sklic seje in se seje tudi udeležila, vendar še vedno brez možnosti glasovanja.

Po predlagani ureditvi se bodo v postopku pred Sodnim svetom smiselno uporabljale določbe zakona, ki ureja splošni upravni postopek. V primerih, ko bo Sodni svet odločal o predlogih za izvolitev v sodniško funkcijo, napredovanjih sodnikov, potrditvi ocene, da sodnik ne ustreza sodniški službi in nezdružljivosti sodniške funkcije, bo Sodni svet pristojen, da samostojno oceni izpolnjevanje pogojev v skladu z ZS. Ko pa bo odločal o izvolitvi, imenovanju, napredovanju v plačnem razredu, v nazivu, na položaj ali na višje sodniško mesto, dodelitvi ali premestitvi sodnika, potrditvi ocene, da sodnik ne ustreza sodniški službi, imenovanju ali razrešitvi predsednika sodišča in pritožbah sodnikov, bo moral svoje odločitve obrazložiti, saj bo zoper njih možno sprožiti upravni spor. Po veljavni ureditvi v upravnih sporih zoper odločbe Sodnega sveta odloča Upravno sodišče, predlog zakona pa pristojnost za odločanje v upravnem sporu zoper odločbe Sodnega sveta prenaša na Vrhovno sodišče, ki bo v teh primerih odločalo v senatu petih sodnikov.

Posebno poglavje v predlogu zakona je namenjeno disciplinskim postopkom zoper sodnike. Po veljavni ureditvi so disciplinski postopki zoper sodnike v celoti urejeni v ZSS. Glede na vodilno vlogo, ki se jo po predlogu zakona poverja Sodnemu svetu v okviru disciplinskih postopkov, pa je smiselno določbe, ki urejajo disciplinske organe in določajo potek disciplinskega postopka, prenesti v ta zakon. V ZSS bodo tako ostale le materialne določbe glede disciplinske odgovornosti, disciplinskih sankcij in zastaranja.

Pristojnost imenovanja in razrešitve disciplinskih organov, ki jo ima po veljavni ureditvi občna seja Vrhovnega sodišča, bo po predlogu nove ureditve prevzel Sodni svet. Predviden je tudi prenos sedeža disciplinskih organov z Vrhovnega sodišča k Sodnem svetu, ki bo zanje zagotavljal tudi potrebna finančna sredstva, strokovno in administrativno pomoč ter druge pogoje za njihovo delo.

Predlog zakona nekoliko spreminja strukturo disciplinskih organov. Medtem ko je po veljavni ureditvi v ZSS disciplinsko sodišče sestavljeno iz prve in druge stopnje, se po novem predlaga le enostopenjski disciplinski postopek. Možnost sodnega varstva zoper odločitve disciplinskega organa bo mogoče uveljaviti v upravnem sporu, v katerem bo, tako kot zoper druge odločitve Sodnega sveta, odločalo Vrhovno sodišče v senatu petih sodnikov. Enaka sestava senata je po veljavni ureditvi določena za disciplinsko sodišče druge stopnje. Tako gre pri uvedbi enostopenjskega disciplinskega postopka le za konceptualno spremembo, saj bo o pritožbi zoper odločitve disciplinskega sodišča (prve stopnje) dejansko še vedno odločal organ v enaki sestavi.

Zaradi enostopenjskega disciplinskega postopka, načrtovanih sprememb ZS v zvezi z uvedbo enovitega sodnika ter že omenjene večje vloge Sodnega sveta v okviru disciplinskih postopkov se predlaga nekoliko spremenjena sestava disciplinskega sodišča (prej disciplinskega sodišča prve stopnje). Po novem bo imelo disciplinsko sodišče devet članov, in sicer tri člane Sodnega

sveta, izmed katerih bo eden predsednik, druga dva pa njegova namestnika, ter šest sodnikov, od katerih bosta dva vrhovna, dva višja in dva sodnika prve stopnje.

Določbe glede poteka disciplinskega postopka ostajajo nespremenjene. Novost je le v tem, da bosta imela predsednik Vrhovnega sodišča in minister možnost podati pisno zahtevo za uvedbo disciplinskega postopka, na podlagi katere bo disciplinski tožilec moral začeti disciplinski pregon.

S predlogom zakona se krepi položaj strokovne službe in generalnega sekretarja Sodnega sveta. Generalnega sekretarja imenuje Sodni svet z dvotretjinsko večino glasov vseh članov za dobo petih let, po poteku mandata pa je lahko ponovno imenovan. Predlagana zakonska ureditev strokovne službe pa je zelo široka in dopušča Sodnemu svetu, da glede na svoje potrebe določi, kako obsežno strokovno podporo potrebuje. To stori na način, da število delovnih mest in kvalifikacije, potrebne za njihovo zasedbo, določi s posebnim aktom.

Med pomembnejšimi novostmi predlagane zakonske ureditve je še pristojnost Sodnega sveta, da kot samostojni in neposredni proračunski uporabnik sprejme predlog svojega proračuna ter brez posredovanja Vrhovnega sodišča opredeli in zastopa svoje finančne potrebe.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNA FINANČNA SREDSTVA

Za nemoteno izvajanje svojih pristojnosti, ki se s predlogom zakona širijo, bi Sodni svet potreboval nekatere okrepitve znotraj strokovne službe.

Sodni svet je ocenil, da bi zaradi dodatnih pristojnosti in povečanja obsega dela na podlagi predlaganega zakona potreboval dodatnega dodeljenega sodnika, za katerega bi bilo potrebno zagotoviti dodaten pisarniški prostor. Sicer pa dodelitev dodatnega sodnika ne bi rezultirala v posebnih finančnih posledicah, ki bi vplivale na državni proračun.

Zaradi povečanja delovnih obveznosti bi bila v uradu Sodnega sveta potrebna tudi nova zaposlitev administratorke za potrebe vodenja zapisnikov disciplinskih obravnav ter ostalega administrativnega dela, povezanega z vodenjem disciplinskih postopkov in drugimi na novo dodeljenimi pristojnostmi.

Zaradi novih pristojnosti se bodo predvidoma povečale delovne obveznosti analitika Sodnega sveta (priprava podlag za letno poročilo Sodnega sveta, priprava podlag za odločanje Sodnega sveta o podaji mnenja k shemi organizacijskih enot sodišč prve stopnje ter o predhodnem mnenju v postopku določitve števila sodniških mest na posameznem sodišču), vendar po oceni Sodnega sveta zaenkrat nova zaposlitev iz tega naslova ne bo potrebna.

Predlog zakona na novo ureja mesto generalnega sekretarja Sodnega sveta, katerega glavna naloga bo skrb za delovanje Sodnega sveta in vodenje strokovne službe. Ker pa po sedanjih ureditvi funkcijo sekretarja Sodnega sveta opravlja višji sodnik, ki je za ta namen dodeljen na

delo k Sodnemu svetu in v tem času ne opravlja drugih nalog, ocenjujemo, da nove finančne posledice iz naslova plače za generalnega sekretarja Sodnega sveta ne bodo nastale, ampak bo šlo le za prerazporeditev že zagotovljenih finančnih sredstev.

Na podlagi navedenega ocenjujemo, da bo zaradi novih pristojnosti, ki so predvidene v predlogu zakona, Sodni svet na letni ravni iz državnega proračuna dodatno potreboval do največ 40.000 EUR, in sicer iz naslova:

- plače za administratorko (cca. 18.000 EUR),
- sejnin in potnih stroškov za disciplinske organe (cca. 8.000 EUR),
- drugih stroškov disciplinskih postopkov,
- povečanja materialnih stroškov Sodnega sveta zaradi novih pristojnosti in
- sklenitve pogodbe za opravljanje finančno računovodskih storitev (višina tega stroška je odvisna od dogovora z Vrhovnim sodiščem, saj trenutno Finančno-računovodska služba Vrhovnega sodišča računovodske storitve za Sodni svet opravlja brezplačno, oziroma od dogovora z morebitnim drugim izvajalcem).

4. NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET

Za izvajanje zakona ni potrebno zagotoviti dodatnih finančnih sredstev v državnem proračunu.

5. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOSTI PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

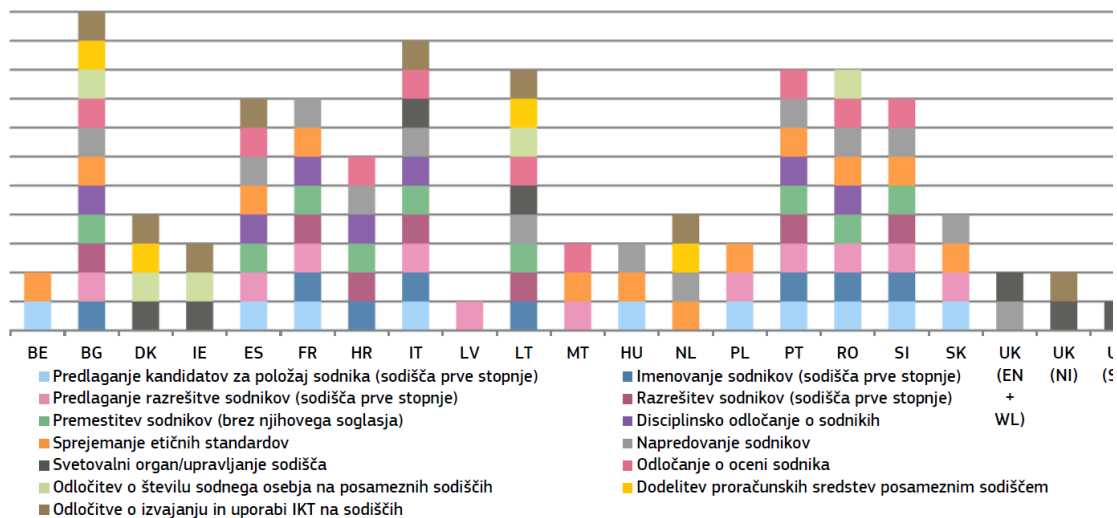
Predlog zakona ni predmet usklajevanja s pravnim redom Evropske unije.

Prikaz ureditve v drugih pravnih sistemih:

Večina držav Evropske unije z izjemo Avstrije in Nemčije pozna organ, podoben našemu Sodnemu svetu, ki je večinsko sestavljen iz sodnikov. Primerjalo gledano se pristojnosti, ki so podeljene temu organu v posameznih državah EU nekoliko razlikujejo (v nekaterih državah ima veliko pristojnosti, v drugih nekoliko manj) vendar v vseh državah težijo k enakemu cilju, ki je v varovanju neodvisnosti sodstva in posameznih sodnikov ter vzpodbujanju učinkovitega delovanje nacionalnega pravosodnega sistema.

Spodnja slika prikazuje temeljne pristojnosti sodnih svetov v državah članicah EU.²⁴

²⁴ Prikaz pristojnosti sodnih svetov v državah članicah EU je povzet iz Pregleda stanja na področju pravosodja, ki ga je izdala Komisija za leto 2016 (Justice Scoreboard 2016) http://ec.europa.eu/justice/effective-justice/files/justice_scoreboard_2016_en.pdf

5.1 Hrvaška

Na Hrvaškem je Sodni svet samostojen in neodvisen državni organ, ki zagotavlja samostojnost in neodvisnost sodne oblasti. Ustava Republike Hrvaške ureja njegovo pristojnost, sestavo, mandat ter volitve predsednika sveta, podrobneje pa Sodni svet ureja Zakon o Sodnem svetu (Zakon o državnem sudbenom vjeću²⁵; ZDSV), ki določa postopek in pogoje za izbor članov in predsednika Sodnega sveta ter prenehanje njihovega mandata, postopek in pogoje za imenovanje, napredovanje, premeščanje in razrešitev sodnikov, postopek ugotavljanja disciplinske odgovornosti sodnikov, postopek imenovanja in razrešitve predsednikov sodišč ter druga vprašanja, ki so povezana z delom Sodnega sveta.

Sodni svet sestavlja enajst članov, od katerih je sedem sodnikov, dva člana sta iz vrst univerzitetnih profesorjev pravnih znanosti, dva člana pa sta iz parlamenta, pri čemer je eden iz opozicije. Člani Sodnega sveta se volijo za mandat štirih let, pri čemer ne morejo biti izvoljeni dva mandata zapored. Ob imenovanju člani Sodnega sveta zaprisežejo pred predsednikom Vrhovnega sodišča Republike Hrvaške. Predsednika Sodnega sveta, ki mora biti iz vrst sodnikov, volijo člani izmed sebe za dobo štirih let.

Na volitvah lahko kandidira vsak sodnik, razen predsednikov sodišč in sodnika, ki mu je bila v zadnjih štirih letih izrečena disciplinska sankcija. Pravico predlaganja kandidatov na volilno listo članov Sodnega sveta imajo vsi sodniki. Nominacijski odbor potrdi listo predloženih kandidatov in izpelje postopek tajnega glasovanja za uvrstitev nominiranih sodnikov na končno kandidatno listo, ki se nato posreduje volilni komisiji v potrditev. Kandidatne liste se sestavijo posebej za člane Sodnega sveta iz vrst sodnikov Vrhovnega sodišča, okrožnih, občinskih in specializiranih sodišč. Volitve se nato izpeljejo tako, da vsi sodniki volijo člane Sodnega sveta iz vseh

²⁵ Uradni list Republike Hrvaške, št. 116/10, 57/11, 130/11, 11/13, 28/13 in 82/15.

kandidatnih list. Sodnikom, ki so izvoljeni v Sodni svet, se zmanjša delovna obveznost za 50%, predsedniku Sodnega sveta pa za 75%.

Člane Sodnega sveta iz vrst univerzitetnih profesorjev prava volijo vsi profesorji pravnih fakultet na predlog svetov fakultet. Postopek volitev se natančneje določi s poslovnikom, ki ga sprejmejo dekani pravnih fakultet.

Med pristojnosti Sodnega sveta na Hrvaškem sodijo:

- imenovanje sodnikov,
- imenovanje in razreševanje predsednikov sodišč,
- odločanje o imuniteti sodnikov,
- premeščanje sodnikov,
- vodenje disciplinskih postopkov zoper sodnike in odločanje o disciplinski odgovornosti sodnikov,
- odločanje o razrešitvah sodnikov,
- sodelovanje pri izobraževanju in izpopolnjevanju sodnikov in sodnih uradnikov,
- sprejetje metodologije za ocenjevanje sodnikov,
- vodenje kadrovske evidence sodnikov ter
- vodenje in nadzor nad prijavo premoženjskega stanja sodnikov.

Sodni svet odloča na sejah, ki jih sklicuje predsednik ali njegov namestnik. Izjemoma se lahko seja skliče tudi na predlog najmanj petih članov Sodnega sveta.

Strokovne, administrativne in računovodske naloge opravlja sekretariat Sodnega sveta s sekretarjem Sodnega sveta na čelu, ki ima položaj vodje sektorja oziroma službe na ministrstvu. Sekretarja se izbere na podlagi javnega natečaja.

Finančna sredstva za delo Sodnega sveta se zagotavljajo v proračunu Republike Hrvaške. Sodni svet je samostojen proračunski uporabnik, odredbodajalec za izvrševanje finančnega načrta pa je predsednik Sodnega sveta, ki poda predlog letnega proračuna za delo sveta Vladi Republike Hrvaške. Proračun Sodnega sveta je v letu 2015 znašal 246.981,00 EUR.

Disciplinski postopek zoper sodnike

Na Hrvaškem je za vodenje disciplinskega postopka zoper sodnike pristojen Sodni svet. Odločitev o disciplinski odgovornosti sprejme Sodni svet z večino glasov vseh članov.

Disciplinski postopek zoper sodnika se lahko uvede le na zahtevo pooblaščenega tožilca, to je predsednika sodišča, na katerem sodnik opravlja sodniško službo, ali osebe, ki je na tem sodišču pooblaščen za opravljanje zadev sodne uprave. Vsak od njiju je dolžan zoper sodnika začeti disciplinski postopek, če ugotovi, da obstaja utemeljen sum, da je sodnik storil disciplinsko kršitev. Disciplinski postopek pa lahko začne tudi minister, pristojen za pravosodje, predsednik neposredno višjega sodišča, predsednik Vrhovnega sodišča Republike Hrvaške ali sodniški svet.

Sodnik disciplinsko odgovarja, če:

- nevestno opravlja sodniško službo,
- ne ravna v skladu z odločbo, izdano v postopku za zaščito pravice do sojenja v razumnem roku,
- opravlja dejavnosti ali storitve, ki so nezdružljive s sodniško funkcijo,
- povzroča motnje v delu sodišča, ki bistveno vplivajo na delovanje sodne oblasti,
- krši uradno tajnost pri opravljanju sodniške službe,
- kakorkoli škodi ugledu sodišča ali sodniške službe,
- ne poda izkaza premoženja ali če v izkazu navede neresnične podatke o premoženjskem stanju,
- se ne podvrže ugotavljanju telesnih in duševnih sposobnosti zaradi ocene sposobnosti za opravljanje sodniške funkcije.

Nevestno opravljanje sodniške službe pomeni zlasti, če:

- sodnik brez razumnega razloga ne izdela in ne izda sodne odločbe,
- Sodni svet oceni, da sodnik nezadovoljivo opravlja svojo službo,
- je število odločb, ki jih je sodnik izdal v obdobju enega leta, brez razumnega razloga bistveno pod številom odločb, kot jih določajo merila za delo sodnikov,
- sodnik pri reševanju zadev brez razumnega razloga bistveno odstopa od vrstnega reda njihove vložitve pri sodišču.

Če je zoper sodnika uveden disciplinski postopek zaradi suma, da sodnik ni ravnal v skladu z odločbo, izdano v postopku za zaščito pravice do sojenja v razumnem roku, je Sodni svet dolžan o tem obvestiti tudi pristojno državno pravobranilstvo.

Disciplinske sankcije, ki se jih lahko izreče sodniku za ugotovljeno kršitev, so ukor, denarna kazen v višini do ene tretjine plače, ki jo je sodnik prejel v predhodnem mesecu, za obdobje od 1 do 13 mesecev, ter razrešitev s funkcije. Ob izreku disciplinske sankcije za ugotovljeno disciplinsko kršitev se upoštevajo zlasti teža kršitve in nastale posledice, stopnja odgovornosti, okoliščine, pod katerimi je disciplinska kršitev storjena, prejšnje delo in vedenje sodnika ter druge okoliščine, ki vplivajo na višino sankcije.

Sodni svet lahko za posamezen disciplinski postopek imenuje posebno preiskovalno komisijo, ki jo sestavljajo sodniki rednih ali specializiranih sodišč, in katere naloga je ugotoviti dejstva ter jih nato obrazložiti tekom postopka pred Sodnim svetom. Komisija o svojih ugotovitvah poda pisno mnenje, ki ga po potrebi obrazloži tudi na razpravi. Na začetku vsakega koledarskega leta Sodni svet za ta namen potrdi liste sodnikov rednih in specializiranih sodišč, ki se imenujejo v posamezno preiskovalno komisijo. Preiskovalno komisijo lahko Sodni svet imenuje že takoj po prejemu zahteve za uvedbo disciplinskega postopka za namen ugotavljanja dejstev, potrebnih za odločbo o uvedbi disciplinskega postopka.

Zoper odločbo o razrešitvi oziroma disciplinski odgovornosti ima sodnik pravico do pritožbe, ki se lahko vloži pri Ustavnem sodišču Republike Hrvaške v roku 15 dni od vročitve odločbe in zadrži izvršitev izrečene sankcije. Zakon je sprva določal, da ima v primeru nestrinjanja z odločbo Sodnega sveta pravico do pritožbe tudi pooblaščen tožilec, vendar je Ustavno sodišče zakonsko določbo v tem delu razveljavilo z obrazložitvijo, da izvira pravica sodnika do pritožbe zoper odločbo o razrešitvi oziroma disciplinski odgovornosti neposredno iz Ustave Republike Hrvaške, česar pa ni moč trditi za pravico do pritožbe pooblaščenega tožilca. S tem je po mnenju Ustavnega sodišča Republike Hrvaške ZDSV nedopustno razširil pristojnost Ustavnemu sodišču.²⁶

5.2. Italija

Italijanski sodni sistem ima strogo ločnico med civilnim in kazenskim sodstvom na eni ter upravnim sodstvom na drugi strani. To se odraža tudi v njihovi sodni upravi. Višji sodni svet (Consiglio Superiore della Magistratura - CSM) za kazensko in civilno sodstvo je bil ustanovljen že leta 1907, Svet upravnega sodstva (Consiglio di Presidenza della Giustizia Amministrativa - CPGA) pa je veliko mlajši organ, ki je bil ustanovljen šele leta 1982. Višji sodni svet je avtonomen organ, ki ga ureja Ustava Republike Italije v 104. do 107. členu ter zakona št. 195 iz leta 1998 in št. 44. iz leta 2002. Sestavlja ga 27 članov. 16. članov (večina) je iz vrst sodnikov in državnih tožilcev, izvoljenih s strani svojih kolegov, osem članov je laikov, izvoljenih na skupnem zasedanju parlamenta izmed rednih profesorjev prava in odvetnikov z najmanj 15-letnim stažem, trije člani pa so člani po funkciji, in sicer predsednik Republike Italije, ki predseduje Višjemu sodnemu svetu, predsednik Vrhovnega sodišča in generalni državni tožilec. Mandat voljenih članov traja štiri leta in po poteku te dobe ne morejo biti takoj ponovno izvoljeni. Na funkcijo so imenovani poklicno (za polni delovni čas) in v času trajanja mandata ne smejo biti vpisani v poklicne registre in ne smejo biti člani parlamenta ali deželnega sveta. Višji sodni svet je pristojen za imenovanje in razreševanje sodnikov in državnih tožilcev, njihovo premeščanje, napredovanje ter druga statusna vprašanja. Zoper odločitve Višjega sodnega sveta lahko prizadeti posameznik vloži pravno sredstvo pred upravnim sodiščem. Višji sodni svet lahko podaja predloge in mnenja ministrstvu za pravosodje v zadevah, povezanih s sodstvom in sodno upravo, razpolaga pa tudi z lastnim proračunom.

Na podlagi zakona št. 109 iz leta 2006, ki določa disciplinski postopek, vključno z disciplinskimi kršitvami in sankcijami zanje, je Višji sodni svet izključno pristojen za vodenje disciplinskih postopkov zoper sodnike in državne tožilce, v okviru tega pa tudi za njihovo sankcioniranje. Pobudo za začetek disciplinskega postopka lahko podajo državljani, Višji sodni svet, minister za pravosodje, generalni državni tožilec in nekateri drugi. O disciplinskih kršitvah odloča disciplinska komisija, ki jo sestavlja šest članov Višjega sodnega sveta. Zoper odločbo disciplinske komisije se lahko sodnik oziroma državni tožilec pritoži na Vrhovno sodišče. Pritožba ima suspenzivni učinek.

²⁶ Odločba Ustavnega sodišča Republike Hrvaške, št. U-I-5991/2012 z dne 23. januarja 2013.

5.3. Poljska

Sodni svet Republike Poljske je neodvisen državni organ, ki ga opredeljuje Ustava Republike Poljske v 186. in 187. členu. Njegovo organizacijsko strukturo, pristojnosti in postopek dela podrobneje določa Zakon o Sodnem svetu²⁷. Sodni svet Republike Poljske sestavlja 25 članov. 15 članov Sodnega sveta je sodnikov, izvoljenih izmed sodnikov Vrhovnega sodišča (2), sodišč splošne pristojnosti (10), upravnih sodišč (2) in vojaških sodišč (1), šest članov izvoli poljski parlament izmed svojih poslancev, štirje člani pa so člani po funkciji, in sicer predsednik Vrhovnega sodišča, predsednik Vrhovnega upravnega sodišča, minister za pravosodje in predstavnik predsednika republike. Mandat voljenih članov traja štiri leta in so po poteku te dobe lahko še enkrat izvoljeni. Člani Sodnega sveta izmed sebe izvolijo predsednika in dva podpredsednika. Praviloma ima Sodni svet seje enkrat mesečno, člani funkcije ne opravljajo poklicno in zato člani, ki so sodniki, še naprej v celoti opravljajo svojo sodniško funkcijo. Sodni svet je pristojen, da predsedniku republike predlaga kandidate za imenovanje na sodniška mesta, sprejme pravila sodniške etike²⁸ in skrbi za njihovo spoštovanje ter da se opredeljuje do stanja v pravosodju in do osnutkov normativnih aktov s področja pravosodja, prav tako pa tudi do osnutkov splošnih izobraževalnih programov za pripravnike ter letnih izobraževalnih programov za sodnike. Pri svojem delu Sodni svet sprejema zavezujoče (resolucije) in navezujoče akte (mnenja, izjave). V zadevah, ko Sodni svet z resolucijo odloča o pravicah in dolžnostih posameznika, lahko posameznik pred Vrhovnim sodiščem sproži pritožbeni postopek. Sodni svet Republike Poljske ima lastni proračun, ki ga lahko porabi za aktivnosti v zvezi s svojimi pristojnostmi in za plačilo sejin svojih članov.

6. PRESOJA POSLEDIC, KI JIH BO IMEL SPREJEM ZAKONA

6.1 Presoja administrativnih posledic

a) v postopkih oziroma poslovanju javne uprave ali pravosodnih organov:

Za nemoteno izvajanje svojih pristojnosti, ki se s predlogom zakona širijo, bo Sodni svet potreboval nekatere okrepitve znotraj strokovne službe. Poleg tega predlog zakona na novo ureja mesto generalnega sekretarja Sodnega sveta, katerega glavna naloga bo skrb za delovanje Sodnega sveta in vodenje njegove strokovne službe. Funkcijo sekretarja Sodnega sveta po veljavni ureditvi opravlja višji sodnik, ki je za ta namen dodeljen na delo k Sodnemu svetu in v tem času ne opravlja drugih nalog.

Sodni svet je ocenil, da bi zaradi dodatnih pristojnosti in povečanja obsega dela na podlagi predlaganega zakona potreboval dodatnega dodeljenega sodnika, zaradi povečanja delovnih obveznosti v uradu Sodnega sveta pa tudi novo zaposlitev administratorke za potrebe vodenja zapisnikov disciplinskih obravnav ter ostalega administrativnega dela, povezanega z vodenjem disciplinskih postopkov in drugimi na novo dodeljenimi pristojnostmi.

²⁷ Dz. U. [Journal of Laws] No 73, item 435 as amended; the actual version of the act is from 12 May 2011 Dz. U. No 126 item 714.

²⁸ Veljavni etični kodeks je bil sprejet dne 19. 2. 2003 z resolucijo št. 16/2003.

Potreba po novi dodelitvi sodnika izhaja predvsem iz naslednjih dodatnih pristojnosti Sodnega sveta, ki so predvidene v predlogu zakona:

- priprava letnega poročila Sodnega sveta (določba drugega odstavka 7. člena predloga zakona, po kateri mora navedeno poročilo vsebovati tudi oceno stanja v sodstvu in opredelitev do letnega poročila Vrhovnega sodišča) in
- strokovna podpora disciplinskim organom pri njihovem delu, ki jo je dolžan zagotavljati Sodni svet (42. člen predloga zakona).

Dodelitev dodatnega sodnika ne bo rezultirala v posebnih finančnih posledicah, ki bi vplivale na proračun Sodnega sveta, bo pa potrebno zagotoviti dodaten pisarniški prostor.

Zaradi novih pristojnosti se bodo predvidoma povečale delovne obveznosti analitika Sodnega sveta (priprava podlag za letno poročilo Sodnega sveta, priprava podlag za odločanje Sodnega sveta o podaji mnenja k shemi organizacijskih enot sodišč prve stopnje ter o predhodnem mnenju v postopku določitve števila sodniških mest na posameznem sodišču), vendar po oceni Sodnega sveta zaenkrat nova zaposlitev iz tega naslova ne bo potrebna.

b) pri obveznostih strank do javne uprave ali pravosodnih organov:

Predlog zakona ne bo imel tovrstnih posledic.

6.2 Presoja posledic za okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki:

Predlog zakona ne bo imel tovrstnih posledic.

6.3 Presoja posledic za gospodarstvo:

Predlog zakona ne bo imel tovrstnih posledic.

6.4 Presoja posledic za socialno področje:

Predlog zakona ne bo imel tovrstnih posledic.

6.5 Presoja posledic za dokumente razvojnega načrtovanja:

Predlog zakona ne bo imel tovrstnih posledic.

6.6 Presoja posledic za druga področja:

Predlog zakona ne bo imel tovrstnih posledic.

6.7 Izvajanje sprejetega predpisa:

a) Predstavitev sprejetega zakona:

Vlada oziroma resorno ministrstvo bo predstavilo zakon širši javnosti z objavo na spletu, posebna predstavitev sprejetega zakona ni predvidena.

b) Spremljanje izvajanja sprejetega predpisa:

Spremljanje izvajanja predpisa bo zagotovljeno predvsem prek spremljanja odzivov Sodnega sveta, Vrhovnega sodišča ter vseh ostalih sodišč in sodnikov.

6.8 Druge pomembne okoliščine v zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona:

Druge tovrstne okoliščine niso podane.

7. Prikaz sodelovanja javnosti pri pripravi predloga zakona:

Strokovna razprava je potekala od začetka julija do sredine oktobra 2016. Minister za pravosodje je dne 5. 7. 2016 sklical široko novinarsko konferenco, na kateri je v okviru obsežnih reform slovenskega pravosodja predstavil rešitve predloga tega zakona in tako povabil tudi širšo javnost k dialogu ter podaji pripomb in predlogov.

Istega dne je bilo delovno gradivo predloga zakona objavljeno na spletni strani Ministrstva za pravosodje in poslano v strokovno usklajevanje naslednjim subjektom:

- Sodnemu svetu,
- Vrhovnemu sodišču,
- Odvetniški zbornici Slovenije,
- Notarski zbornici Slovenije,
- Pravni fakulteti Univerze v Ljubljani,
- Pravni fakulteti Univerze v Mariboru in
- Evropski pravni fakulteti v Novi Gorici.

Zakonski predlog je bil objavljen tudi na Državnem portalu Republike Slovenije e-uprava v rubriki e-demokracija.

Pripombe so podali:

- Sodni svet,
- Vrhovno sodišče,
- Upravno sodišče RS,
- Višje sodišče v Kopru,
- Višje sodišče v Mariboru,
- Okrožno sodišče v Kranju,
- Okrožno sodišče v Ljubljani,
- Okrajno sodišče v Ljubljani,
- Odvetniška zbornica Slovenije,
- Slovensko sodniško društvo in
- posamezni sodniki.

S strani Notarske zbornice Slovenije in pravnih fakultet nismo prejeli nobenega odziva.

V gradivu so v celoti upoštevane redakcijske pripombe Sodnega sveta. Prav tako so v celoti upoštevane pripombe Višjega sodišča v Kopru. Skoraj v celoti so upoštevane pripombe Upravnega sodišča RS, v večini pa tudi pripombe Vrhovnega sodišča, Okrožnega sodišča v Kranju in Slovenskega sodniškega društva.

Glavno področje nestrinjanja z zgoraj navedenimi subjekti je prenos disciplinskih postopkov zoper sodnike z Vrhovnega sodišča na Sodni svet. Glede na temeljno poslanstvo Sodnega sveta, ki je na eni strani varovati neodvisnost posameznih sodnikov in sodstva kot celote, na drugi strani pa spodbujati odgovornost, učinkovitost in kakovost sodstva, je nujno, da se Sodnemu svetu v bodoče poveri tudi pristojnost za vodenje disciplinskih postopkov zoper sodnike. Zato menimo, da je predlagana ureditev v tem delu ustrezna.

Pripombe Višjega sodišča v Mariboru in Okrajnega sodišča v Ljubljani v gradivu niso upoštevane, ker njuni predlogi sodijo v področje urejanja Zakona o sodniški službi.

Odvetniška zbornica Slovenije ni imela vsebinskih pripomb.

8. Navedba, kateri predstavniki predlagatelja bodo sodelovali pri delu državnega zbora in delovnih teles

- mag. Goran Klemenčič, minister za pravosodje,
- Tina Brecej, državna sekretarka na Ministrstvu za pravosodje,
- Darko Stare, državni sekretar na Ministrstvu za pravosodje,
- dr. Ciril Keršmanc, v.d. generalnega direktorja Direktorata za zakonodajo s področja pravosodja na Ministrstvu za pravosodje.

II. BESEDILO ČLENOV

I. poglavje SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen **(vsebina zakona)**

Ta zakon ureja položaj, pristojnosti, organizacijo in sestavo Sodnega sveta Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: sodni svet), postopek in pogoje za izvolitev članov sodnega sveta, trajanje njihovega mandata, prenehanje funkcije in druga vprašanja, povezana z delovanjem sodnega sveta, ter določa disciplinske organe in disciplinski postopek zoper sodnike.

2. člen **(položaj sodnega sveta)**

(1) Sodni svet je samostojen in neodvisen državni organ, ki opravlja naloge sodne uprave in upravne naloge, določene s tem zakonom, varuje samostojnost in neodvisnost sodne veje oblasti ter skrbi za zagotavljanje kakovosti dela sodišč in sodnikov ter javnega ugleda sodstva.

(2) Sodni svet je dolžan ravnati tako, da se varuje in krepi zaupanje v sodno vejo oblasti, integriteto sodstva ter neodvisnost sodnika.

3. člen **(sedež)**

(1) Sedež sodnega sveta je v Ljubljani.

(2) Ministrstvo, pristojno za pravosodje (v nadaljnjem besedilu: ministrstvo), zagotavlja poslovne prostore za delovanje sodnega sveta in je upravljavec teh prostorov.

4. člen **(generalni sekretar sodnega sveta)**

(1) Sodni svet ima generalnega sekretarja, ki se ga imenuje za dobo petih let in je po poteku mandata lahko ponovno imenovan.

(2) Generalnega sekretarja imenuje in razrešuje sodni svet z dvotretjinsko večino glasov vseh članov.

(3) Za generalnega sekretarja sodnega sveta je lahko imenovan, kdor izpolnjuje pogoje za izvolitev na sodniško mesto na okrožnem sodišču po zakonu, ki ureja sodniško službo.

(4) Če je za generalnega sekretarja imenovan sodnik, mu sodniška funkcija ter vse pravice in dolžnosti iz sodniške službe mirujejo.

(5) Generalni sekretar ima pravico do plače in dodatkov kot dela plače pod pogoji in v višini, kot jih določa zakon, ki ureja sistem plač v javnem sektorju za okrožnega sodnika svetnika.

(6) Generalni sekretar skrbi za delovanje sodnega sveta in vodi strokovno službo. Za svoje delo je odgovoren predsedniku in članom sodnega sveta.

5. člen (poslovník sodnega sveta)

(1) Sodni svet ima poslovnik, ki ga sprejme z dvotretjinsko večino glasov vseh članov.

(2) S poslovníkom sodni svet natančneje uredi način dela, organizacijo, sklicevanje in potek sej, postopke izvrševanja odločitev, način varovanja podatkov, sodelovanje z drugimi organi, obveščanje javnosti in druga vprašanja izvedbene narave.

(3) Poslovnik Sodnega sveta (v nadaljnjem besedilu: poslovnik) se objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

6. člen (javnost dela)

(1) Delo sodnega sveta je javno v skladu s tem zakonom in poslovníkom.

(2) Poslovnik in drugi splošni akti sodnega sveta se objavijo na spletni strani sodnega sveta.

7. člen (letno poročilo)

(1) Sodni svet o svojem delu enkrat letno poroča Državnemu zboru Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: državni zbor). Letno poročilo mora predložiti najpozneje do 31. maja tekočega leta za preteklo leto. Poročilo v vednost pošlje tudi ministrstvu in Vrhovnemu sodišču Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: vrhovno sodišče).

(2) Letno poročilo vsebuje podatke o delu sodnega sveta v preteklem letu in oceno stanja v sodstvu, ki je sestavljena iz analize stanja v preteklem letu ter prognoze za prihodnje leto. Sodni svet se v svojem letnem poročilu opredeli tudi do letnega poročila vrhovnega sodišča o učinkovitosti in uspešnosti sodišč.

(3) Državni zbor na sejo, na kateri obravnava letno poročilo, povabi tudi ministra, pristojnega za pravosodje (v nadaljnjem besedilu: minister).

(4) Sodni svet letno poročilo objavi na svoji spletni strani.

8. člen (dostop do podatkov)

(1) Sodni svet ima za izvajanje svojih pristojnosti po tem zakonu ter po predpisih, ki urejajo sodišča in sodniško službo, pravico do neomejenega dostopa do osebnih in drugih varovanih podatkov (poslovna skrivnost, zaupno razmerje) iz vpisnikov, imenikov, evidenc, spisov in druge dokumentacije sodišč, kakor tudi do drugih podatkov v zvezi s poslovanjem, storilnostjo in kakovostjo dela sodišč ter učinkovitostjo in uspešnostjo dela sodnikov.

(2) Sodni svet pisno zaprosi za vpogled v posamezen sodni spis in v zaprosilu navede razloge. Po pregledu se na spisu označi, kdo in kdaj ter na kateri zakonski podlagi ga je pregledal.

(3) Podatke iz prvega odstavka tega člena in potrebno analitično podporo, ki jo sodni svet potrebuje za učinkovito izvajanje svojih pristojnosti po tem zakonu ter po predpisih, ki urejajo sodišča in sodniško službo, na njegovo zahtevo zagotavljata vrhovno sodišče in ministrstvo.

(4) Za zagotavljanje analitične podpore iz prejšnjega odstavka skleneta sodni svet in vrhovno sodišče izvedbeni sporazum, s katerim podrobneje opredelita obseg potrebne podpore ter način izvajanja.

(5) Drugi državni organi in nosilci javnih pooblastil morajo sodnemu svetu na njegovo zahtevo zagotoviti vse podatke in informacije iz njihove pristojnosti ne glede na stopnjo zaupnosti, če sodni svet navede, da te podatke potrebuje za izvajanje svojih pristojnosti.

9. člen (varstvo, obdelava in hramba podatkov)

(1) Sodni svet dostopa do vsebine podatkov iz prejšnjega člena v obsegu, ki je potreben za obravnavanje posamezne zadeve.

(2) V postopku pred sodnim svetom se glede obdelave in varstva osebnih podatkov iz prejšnjega člena uporablja zakon, ki ureja varstvo osebnih podatkov, glede ravnanja s tajnimi podatki pa zakon, ki ureja ravnanje s tajnimi podatki.

(3) Podatki, ki se nanašajo na posameznika, se hranijo petnajst let po zaključku zadeve, v zvezi s katero so bili pridobljeni.

II. poglavje SESTAVA SODNEGA SVETA

10. člen

(sestava sodnega sveta)

Sodni svet sestavlja 11 članov. Pet članov izvoli državni zbor na predlog predsednika republike izmed univerzitetnih profesorjev prava, odvetnikov in drugih pravnikov, šest članov pa izmed sebe izvolijo sodniki, ki trajno opravljajo sodniško funkcijo.

11. člen (položaj in imuniteta članov sodnega sveta)

- (1) Funkcija člana sodnega sveta je častna in se opravlja nepoklicno.
- (2) Član sodnega sveta ne more biti klican na odgovornost za mnenje ali glas, ki ga je izrekel na sejah.
- (3) Položaj člana sodnega sveta ni združljiv s funkcijami v drugih državnih organih, organih političnih strank ter z drugimi funkcijami in dejavnostmi, ki po zakonu niso združljive z opravljanjem javne funkcije.

12. člen (mandat)

- (1) Člani sodnega sveta se izvolijo za dobo šestih let in po poteku te dobe ne morejo biti takoj ponovno izvoljeni.
- (2) Vsaka tri leta se izvolijo dva ali trije člani sodnega sveta, ki jih izvoli državni zbor ter trije člani Sodnega sveta, ki jih izmed sebe izvolijo sodniki, ki trajno opravljajo sodniško funkcijo.
- (3) Članu sodnega sveta, ki postane član sodnega sveta zaradi predčasnega prenehanja mandata prejšnjega člana, poteče mandat z iztekom dobe, za katero je bil izvoljen prejšnji član.

13. člen (predsednik in podpredsednik)

- (1) Sodni svet ima predsednika in podpredsednika, ki ju po volitvah iz drugega odstavka prejšnjega člena izmed sebe s tajnim glasovanjem izvolijo člani sodnega sveta z dvotretjinsko večino glasov vseh članov.
- (2) Če je predsednik po postopku iz prejšnjega odstavka izvoljen izmed članov sodnega sveta, ki jih izmed sebe izvolijo sodniki, ki trajno opravljajo sodniško funkcijo, je za podpredsednika lahko izvoljen le eden izmed članov sodnega sveta, ki jih na predlog predsednika republike izvoli državni zbor, in obratno.
- (3) Predsednik in podpredsednik sta izvoljena za dobo treh let in po poteku mandata ne moreta biti ponovno izvoljena.

(4) Delo sodnega sveta vodi predsednik, v njegovi odsotnosti pa podpredsednik.

14. člen (prenehanje funkcije)

(1) Članu sodnega sveta preneha funkcija:

1. s potekom dobe, za katero je izvoljen;
2. z odstopom;
3. če mu je pristojna stanovska organizacija izrekla disciplinsko sankcijo ali ugotovila, da je s svojim ravnanjem kršil etični kodeks, h kateremu je zavezan, in je zaradi tega neprimeren za opravljanje funkcije člana sodnega sveta;
4. če je bil pravnomočno obsojen za kaznivo dejanje;
5. članu sodnega sveta, ki je sodnik, s prenehanjem ali razrešitvijo s sodniške funkcije;
6. članu sodnega sveta, ki ni sodnik, če postane trajno nesposoben za opravljanje svoje funkcije, če nastopi funkcijo, ki je nezdržljiva s funkcijo člana sodnega sveta ali če izgubi status, v zvezi s katerim je bil izvoljen.

(2) Član Sodnega sveta, ki mu je prenehala funkcija po 1. točki prejšnjega odstavka, opravlja pravice in dolžnosti člana sodnega sveta do izvolitve novega člana.

(3) Članu sodnega sveta preneha funkcija po 2. točki prvega odstavka tega člena z dnem, ko Sodni svet prejme njegovo pisno izjavo o odstopu.

(4) Članu sodnega sveta preneha funkcija po 4. točki prvega odstavka tega člena z dnem pravnomočnosti sodne odločbe.

(5) Članu sodnega sveta preneha funkcija po 5. točki prvega odstavka tega člena z dnem, ko je nastopilo prenehanje ali z dnem pravnomočnosti odločbe o razrešitvi s sodniške funkcije.

(6) Članu sodnega sveta, ki je sodnik, preneha funkcija po 3. točki prvega odstavka tega člena z dnem, ko sodni svet z dvotretjinsko večino glasov vseh članov ugotovi, da je član sodnega sveta zaradi storjene etične ali disciplinske kršitve neprimeren za nadaljnje opravljanje funkcije člana sodnega sveta.

(7) Članu sodnega sveta, ki ni sodnik, preneha funkcija po 3. in 6. točki prvega odstavka tega člena z dnem, ko ga državni zbor na predlog sodnega sveta razreši s funkcije.

(8) O nastopu okoliščin iz tretjega, četrtega in petega odstavka tega člena sodni svet nemudoma obvesti predsednika državnega zbora. Če je odstopil oziroma je bil razrešen član sodnega sveta, ki ga voli državni zbor, obvesti sodni svet tudi predsednika republike.

VOLITVE ČLANOV SODNEGA SVETA

1. oddelek Splošne določbe

15. člen (razpis volitev)

- (1) Volitve članov sodnega sveta razpiše predsednik državnega zbora najmanj 90 dni pred iztekom mandata članov sodnega sveta.
- (2) V aktu o razpisu volitev, ki se objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, se določi dan razpisa volitev in dan glasovanja.
- (3) Od razpisa volitev do dneva glasovanja mora poteči najmanj 50 dni. V primeru nadomestnih volitev je lahko ta rok krajši, vendar ne krajši od 30 dni.

2. oddelek Volitve članov, ki jih izvoli državni zbor

16. člen (volitve)

- (1) Volitve članov sodnega sveta, ki jih na predlog predsednika republike izvoli državni zbor, so tajne.
- (2) Predsednik republike objavi v 10 dneh po razpisu volitev iz prejšnjega člena v Uradnem listu Republike Slovenije poziv za zbiranje predlogov možnih kandidatov za člane sodnega sveta.
- (3) Kandidatna lista za člane sodnega sveta, ki jih predlaga predsednik republike, mora biti državnemu zboru predložena najpozneje 20 dni pred dnevom glasovanja.
- (4) Na kandidatni listi iz prejšnjega odstavka mora biti predlagano število kandidatov večje od števila članov, ki se jih voli, vendar največ dvakrat tolikšno, kot je število članov, ki se jih voli.

17. člen (nadomestne volitve)

- (1) Če članu sodnega sveta, ki ga izvoli državni zbor, predčasno preneha mandat po 2., 3., 4. ali 6. točki prvega odstavka 14. člena tega zakona, postane član sodnega sveta za preostalo mandatno dobo tisti kandidat z iste liste kandidatov, ki bi bil v državnem zboru izvoljen, če ne bi bil izvoljen član sodnega sveta, ki mu je prenehal mandat.

(2) Če kandidat iz prejšnjega odstavka v osmih dneh od poziva za sprejem mandata ne sporoči, da mandat sprejema, se ta pravica prenese na naslednjega kandidata.

(3) Če na listi iz prejšnjega člena ni naslednjega kandidata, se po določbah tega poglavja opravijo nadomestne volitve, ki jih predsednik državnega zbora razpiše v roku 30 dni.

3. oddelek

Volitve članov, ki jih izvolijo sodniki

18. člen

(volitve članov iz vrst sodnikov)

(1) Volitve članov sodnega sveta iz vrst sodnikov so neposredne in tajne.

(2) Pravico voliti imajo vsi sodniki, ki na dan volitev opravljajo sodniško funkcijo in so vpisani v sodniški volilni imenik, ki vsebuje ime in priimek sodnika ter sodišče, na katerem dela.

(3) Dva člana sodnega sveta volijo sodniki, ki opravljajo sodniško funkcijo na sodiščih prve stopnje, po enega člana pa volijo sodniki, ki opravljajo sodniško funkcijo na vrhovnem sodišču in na sodiščih s položajem višjega sodišča.

(4) Dva člana sodnega sveta volijo skupaj vsi sodniki iz prejšnjega odstavka.

(5) Za člana sodnega sveta je lahko izvoljen vsak sodnik.

19. člen

(sodniški volilni imenik)

(1) Sodniški volilni imenik (v nadaljnjem besedilu: imenik) iz drugega odstavka prejšnjega člena vodi vrhovno sodišče. Podatki za imenik se povzamejo iz centralne kadrovske evidence oziroma iz aktov o imenovanju.

(2) Najpozneje deset dni po razpisu volitev vrhovno sodišče pošlje imenik sodiščem.

(3) Sodnik ima pravico vpogleda v imenik in pravico pisno zahtevati popravek, če sam ali kdo drug ni vpisan v imenik oziroma je vpisan kdo, ki po določbah tega zakona nima pravice voliti, ali če so napačno vpisani osebni podatki. Popravek lahko zahteva najmanj sedem dni pred volitvami.

(4) Če je zahteva za popravilo imenika utemeljena, vrhovno sodišče imenik popravi, če ni utemeljena, pa mora v štirih dneh od prejema zahteve za popravilo imenika izdati zavrnilno odločbo.

(5) Zoper odločbo iz prejšnjega odstavka je dovoljeno sprožiti upravni spor pred pristojnim sodiščem v 24 urah po vročitvi odločbe. Sodišče mora odločiti v nadaljnjih 48 urah.

20. člen **(kandidatne liste)**

(1) Na vsaki kandidatni listi za člana sodnega sveta iz tretjega in četrtega odstavka 18. člena tega zakona mora biti večje število kandidatov, kot je število članov, ki se jih voli, vendar največ štirikrat tolikšno, kot je število članov, ki se jih voli.

(2) Kandidate za člane sodnega sveta predlagajo sodniki pisno ali na sodniških zborih. Na kandidatno listo se uvrstijo kandidati, ki so jih predlagali najmanj trije sodniki. Če je število kandidatov večje kot določa prejšnji odstavek, se uvrstijo na kandidatno listo tisti kandidati, ki jih je predlagalo največ sodnikov.

(3) Kandidatne liste potrdi in objavi volilna komisija najmanj petnajst dni pred dnevom glasovanja.

21. člen **(izvedba volitev)**

(1) Volitve se opravijo na vseh sodiščih, katerih sodniki volijo člana sodnega sveta, na isti dan.

(2) Za glasovanje na voliščih se smiselno uporabljajo določbe zakona, ki ureja volitve v državni zbor, razen če ta zakon določa drugače.

(3) Glasuje se osebno z glasovnico, na kateri se obkroži ime sodnika, katerega se voli.

(4) Izvoljen je sodnik, ki je prejel največ glasov. Če dva ali več kandidatov prejme enako največje število glasov, se volitve glede njih ponovijo.

(5) Če članu sodnega sveta iz vrst sodnikov predčasno preneha mandat po 2., 3., 4. ali 5. točki prvega odstavka 14. člena tega zakona, postane član sodnega sveta iz vrst sodnikov za preostalo mandatno dobo tisti kandidat z iste liste kandidatov, ki bi bil izvoljen, če ne bi bil izvoljen član sodnega sveta, ki mu je prenehal mandat.

(6) Če kandidat iz prejšnjega odstavka v osmih dneh od poziva za sprejem mandata ne sporoči, da mandat sprejema, se ta pravica prenese na naslednjega kandidata.

(7) Če na listi iz prejšnjega člena ni naslednjega kandidata, se po določbah tega poglavja opravijo nadomestne volitve.

22. člen **(volilna komisija in volilni odbor)**

(1) Volitve članov sodnega sveta iz vrst sodnikov vodi volilna komisija, ki jo imenuje sodni svet.

(2) Volilna komisija ima predsednika in štiri člane ter njihove namestnike. Za predsednika in namestnika predsednika volilne komisije se imenuje sodnik vrhovnega sodišča.

(3) Volitve se izvedejo na voliščih. Volišča so na sedežih sodišč prve stopnje in na sedežu vrhovnega sodišča. Na sedežih sodišč prve stopnje volijo vsi sodniki, razen sodnikov vrhovnega sodišča.

(4) Delo na voliščih opravljajo tričlanski volilni odbori, ki jih imenuje volilna komisija. Predsednik volilnega odbora je sodnik višjega sodišča. Predsednik volilnega odbora pri vrhovnem sodišču je sodnik tega sodišča.

(5) Volilna komisija določi obrazce za izvedbo volitev po določbah tega člena ter enotne standarde za volilni material in druge materialne pogoje za izvedbo volilnih opravil.

IV. poglavje PRISTOJNOSTI SODNEGA SVETA

23. člen (pristojnosti)

(1) Sodni svet ima na področju sodne uprave po predpisih, ki urejajo organizacijo sodišč in sodniško službo, naslednje pristojnosti:

1. glede izbire in razrešitve sodnikov in predsednikov sodišč:

- imenuje in razrešuje predsednike in podpredsednike sodišč, razen predsednika vrhovnega sodišča,
- imenuje sodnika na razpisano sodniško mesto,
- opravi izbiro kandidatov za prosto sodniško mesto,
- predlaga državnemu zboru kandidate za izvolitev v sodniško funkcijo,
- predlaga državnemu zboru razrešitev sodnika;

2. glede drugih kadrovskih vprašanj v zvezi s sodniki odloča o:

- mirovanju sodniške funkcije,
- nezdružljivosti sodniške funkcije,
- napredovanju v višji sodniški naziv,
- hitrejšem napredovanju v plačnih razredih, v položaj svetnika ali na višje sodniško mesto,
- izjemnem napredovanju v višji sodniški naziv,
- dokončni potrditvi negativne ocene sodniške službe,
- potrditvi ocene, da sodnik ne ustreza sodniški službi,

- pritožbi sodnika, ki meni, da je bila kršena njegova zakonska pravica, njegov neodvisni položaj ali neodvisnost sodstva,
- pritožbi zoper odločbo o premestitvi oziroma imenovanju na sodniško mesto, v sodniški naziv oziroma na položaj svetnika,
- pritožbi zoper odločbo o uvrstitvi v plačni razred,
- pritožbi zoper odločbo o premestitvi oziroma imenovanju na sodniško mesto, v sodniški naziv oziroma na položaj svetnika in zoper odločbo o uvrstitvi v plačni razred,
- dodelitvi sodnika na delo na Ustavno sodišče Republike Slovenije, vrhovno sodišče, višje sodišče, v strokovno službo sodnega sveta, na Center za izobraževanje v pravosodju ali na ministrstvo,
- dodelitvi sodniških štipendij;

3. glede disciplinskih postopkov, kjer:

- imenuje disciplinske organe,
- je upravičen, da poda pobudo za uvedbo disciplinskega postopka zoper sodnika,
- spremlja izvrševanje disciplinske sankcije zoper sodnika, če mu je bila po zakonu, ki ureja sodniško službo, izrečena disciplinska sankcija ustavitve napredovanja, znižanja plače ali premestitve na drugo sodišče,
- odloča o ukrepu začasne odstranitve iz sodniške službe zoper predsednika vrhovnega sodišča,
- odloča o pritožbi zoper odločitev predsednika vrhovnega sodišča o ukrepu začasne odstranitve iz sodniške službe zoper sodnika;

4. opravlja druge naloge, in sicer:

- sprejme merila za izbiro kandidatov na sodniško mesto po predhodnem mnenju ministra in merila za kakovost dela sodnikov za oceno sodniške službe,
- sprejme kodeks sodniške etike,
- imenuje člane Komisije za etiko in integriteto,
- sprejme navodila za volitve članov personalnih svetov in razpisuje volitve,
- poda soglasje k politiki zaznavanja in obvladovanja korupcijskih tveganj in izpostavljenosti sodišč ter spremlja njeno uresničevanje,
- poda predhodno mnenje k shemi organizacijskih enot sodišč prve stopnje,
- poda predhodno mnenje v postopku določitve števila sodniških mest na posameznem sodišču,
- poda mnenje k skupnemu letnemu poročilu vrhovnega sodišča o učinkovitosti in uspešnosti sodišč in k predlogu proračuna za sodišča,
- državnemu zboru in ministrstvu poda mnenje o zakonih, ki urejajo organizacijo sodnega sistema in sodne uprave ter položaj, pravice in dolžnosti sodnikov in sodnega osebja,
- Ustavnemu sodišču lahko poda zahtevo za začetek postopka za oceno ustavnosti in zakonitosti predpisov, ki urejajo organizacijo sodnega sistema in sodne uprave ter položaj, pravice in dolžnosti sodnikov in sodnega osebja.

(2) Sodni svet opravlja tudi druge naloge, če tako določa zakon.

24. člen
(oblikovanje mnenja na zahtevo ministra ali predsednika vrhovnega sodišča)

Minister in predsednik vrhovnega sodišča lahko od sodnega sveta zahtevata oblikovanje mnenja ali stališča do izpostavljenih vsebin, če to potrebujeta za obveščanje javnosti, za odgovore na vprašanja Državnega zbora Republike Slovenije, Državnega sveta Republike Slovenije, Vlade Republike Slovenije, Računskega sodišča Republike Slovenije, Ustavnega sodišča Republike Slovenije, varuha človekovih pravic in predsednika Republike Slovenije ali za izvajanje svojih pristojnosti po zakonu, ki ureja sodišča, ali zakonu, ki ureja sodniško službo.

V. poglavje
POSTOPEK PRED SODNIM SVETOM

1. oddelek
Akti in sprejemanje odločitev Sodnega sveta

25. člen
(akti sodnega sveta)

- (1) Sodni svet o posameznih vprašanjih in zadevah odloča z odločbami in sklepi.
- (2) Sodni svet sprejema ocene in mnenja v obliki stališč.
- (3) Sodni svet lahko pri izvajanju svojih pristojnosti in nalog na državne organe in druge subjekte naslavlja ustrezne pobude, predloge, zahteve in druge predlagalne akte.
- (4) Sodni svet s poslovníkom natančneje uredi način oblikovanja in sprejemanja aktov iz prejšnjega odstavka.

26. člen
(seje sodnega sveta)

- (1) Sodni svet odloča na sejah.
- (2) Seje sodnega sveta so zaprte za javnost.
- (3) Sodni svet lahko v skladu s poslovníkom odloči, da je seja ali del seje odprt za javnost.
- (4) Pri obravnavanju vprašanj iz svojih pristojnosti lahko sodni svet na sejo povabi predstavnike sodišč in drugih državnih organov, institucij, društev in drugih nevladnih organizacij, ki delujejo na posameznih področjih, povezanih z izvrševanjem pristojnosti sodnega sveta.

27. člen

(navzočnost ministra in predsednika vrhovnega sodišča na seji)

(1) Minister in predsednik vrhovnega sodišča se lahko na povabilo sodnega sveta udeležita seje in imata pravico do razprave brez pravice do glasovanja, zlasti kadar sodni svet obravnava zadeve sodne ali pravosodne uprave, sprejema mnenje k predlogom zakonov, ki urejajo položaj, pravice in dolžnosti sodnikov, sprejema načelna stališča o razmerah v sodstvu ali obravnava predlog proračuna za sodstvo.

(2) Če se minister ali predsednik vrhovnega sodišča seje ne moreta udeležiti, lahko za udeležbo na seji pooblastita državnega sekretarja oziroma podpredsednika vrhovnega sodišča.

(3) V zadevah iz prvega odstavka tega člena sodni svet skliče sejo tudi na predlog ministra ali predsednika vrhovnega sodišča. Seja se ne skliče, če sodni svet z dvotretjinsko večino glasov vseh članov odloči, da seja ni potrebna.

(4) V postopku izbire in imenovanja predsednikov sodišč imata minister in predsednik vrhovnega sodišča pravico sodelovati pri razpravi in postavljati vprašanja, zato ju sodni svet vedno vabi na sejo.

28. člen

(sprejemanje odločitev)

(1) Sodni svet sprejema odločitve z javnim glasovanjem in z večino glasov vseh članov, če zakon ali poslovnik ne določata drugače.

(2) Sodni svet lahko odloča le, če je na seji navzočih najmanj osem članov.

(3) Člani sodnega sveta pri odločanju niso vezani na kakršnakoli navodila.

(4) Sodni svet lahko z večino glasov navzočih članov odloči, da bo določeno glasovanje tajno.

29. člen

(odločanje z dvotretjinsko večino)

(1) Sodni svet odloča z dvotretjinsko večino glasov vseh članov v naslednjih zadevah:

- predlogih za izvolitev sodnikov,
- imenovanjih in napredovanjih sodnikov,
- imenovanjih in razrešitvah predsednikov in podpredsednikov sodišč,
- uvrstitvah v plačni razred,
- pritožbah zoper odločbo o premestitvi oziroma imenovanju na sodniško mesto, v sodniški naziv oziroma na položaj svetnika,
- pritožbah zoper odločbo o uvrstitvi v plačni razred,
- predlogih za razrešitev sodnikov,

- potrditvah ocene, da sodnik ne ustreza sodniški službi,
- sprejemu meril za izbiro kandidatov za sodniško mesto,
- sprejemu meril za kakovost dela sodnikov,
- v drugih zadevah, če tako določa zakon.

(2) Sodni svet lahko s poslovnikom določi še druge zadeve, v katerih odloča z dvotretjinsko večino glasov vseh članov.

30. člen (izločitev)

(1) Pri razpravi in glasovanju o posamezni zadevi ne sme sodelovati član Sodnega sveta, pri katerem obstajajo okoliščine, ki vzbujajo dvom o njegovi nepristranskosti.

(2) Ko sodni svet odloča o predlogih za izvolitev sodnikov, imenovanjih, napredovanjih in uvrstitvah v plačni razred ter o predlogih za razrešitev sodnikov, član ne sme sodelovati pri odločanju, če:

- se odloča o njegovi kandidaturi ali če je s kandidatom oziroma sodnikom, ki je v postopku, v krvnem sorodstvu v ravni vrsti, v stranski vrsti do vštetega četrtega kolena, v zakonski ali izvenzakonski zvezi ali v svaštvu do drugega kolena;
- obstajajo druge okoliščine, ki vzbujajo dvom o njegovi nepristranskosti.

2. oddelek Postopek pred sodnim svetom

31. člen (splošno)

(1) V postopkih pred sodnim svetom se smiselno uporabljajo določbe zakona, ki ureja splošni upravni postopek, če ta zakon ne določa drugače.

(2) Sodni svet odloča na podlagi pisnih predlogov in predloženih dokazil. Ustno obravnavo sodni svet opravi, če tako določa zakon ali poslovnik ali če v posamezni zadevi tako odločijo člani sodnega sveta.

32. člen (samostojnost in neodvisnost pri odločanju)

(1) Ko sodni svet odloča o predlogih za izvolitev v sodniško funkcijo, napredovanju na višje sodniško mesto in drugih napredovanjih sodnikov, potrditvi ocene, da sodnik ne ustreza sodniški službi in nezdržljivosti sodniške funkcije, samostojno oceni izpolnjevanje pogojev v skladu z zakonom, ki ureja sodniško službo.

(2) Če je potrebno, lahko sodni svet v postopkih iz prejšnjega odstavka zahteva od personalnega sveta in predsednika sodišča dodatna pojasnila.

33. člen **(ustna predstavitev)**

(1) Ko sodni svet odloča o imenovanju predsednika ali podpredsednika sodišča, povabi vse kandidate, ki izpolnjujejo predpisane pogoje, da na seji sodnega sveta tudi ustno predstavijo svoj program in vizijo vodenja sodišča.

(2) Kandidati iz prejšnjega odstavka morajo biti na sejo sodnega sveta vabljeni najmanj osem dni pred sklicem seje. V primeru izostanka enega ali več kandidatov lahko sodni svet odloči, da bo sprejel odločitev tudi brez ustne predstavitve teh kandidatov, pri čemer mora ustrezno upoštevati razloge njihovega izostanka.

34. člen **(pisno pojasnilo)**

(1) Pred odločanjem o potrditvi ocene, da sodnik ne ustreza sodniški službi, razrešitvi predsednika ali podpredsednika sodišča ali nezdružljivosti sodniške funkcije sodni svet sodnika oziroma predsednika ali podpredsednika sodišča pozove, da se o zadevi pisno izjavi v roku 15 dni od prejema poziva.

(2) Če sodni svet v roku iz prejšnjega odstavka ne prejme pisne izjave iz prejšnjega odstavka, se šteje, da so izpolnjeni pogoji za sprejem odločitve.

35. člen **(obrazložitev in objava odločitev)**

(1) Odločitve sodnega sveta o izvolitvi, imenovanju, napredovanju v plačnem razredu ali nazivu, na položaj ali višje sodniško mesto, dodelitvi ali premestitvi sodnika, potrditvi ocene, da sodnik ne ustreza sodniški službi, imenovanju ali razrešitvi predsednika sodišča in pritožbah sodnikov morajo biti obrazložene ter po izkazani vročitvi v anonimizirani obliki objavljene na spletni strani Sodnega sveta.

(2) Sklepi, s katerimi sodni svet odloča o zadevah javnega značaja, se v skladu s poslovnikom objavijo na spletni strani sodnega sveta.

36. člen **(upravni spor)**

(1) Zoper odločbe in sklepe sodnega sveta je dovoljen upravni spor.

(2) V sporih iz prejšnjega odstavka odloča vrhovno sodišče v senatu petih sodnikov.

(3) Pristojno sodišče mora odločiti v roku 30 dni od prejema tožbe zoper odločbo oziroma sklep Sodnega sveta.

(4) Zoper odločitev vrhovnega sodišča ni pritožbe ali revizije.

(5) V postopku izbire kandidatov za izvolitev v sodniško funkcijo in v postopku imenovanja predsednika sodišča je upravni spor mogoč le glede presoje pravilnosti in zakonitosti izbirnega postopka ter odločitve sodnega sveta o izpolnjevanju predpisanih formalnih pogojev za izvolitev v navedeni funkciji.

VI. poglavje DISCIPLINSKI POSTOPKI

1. oddelek Splošne določbe

37. člen **(splošno)**

(1) Sodniku se lahko izreče disciplinska sankcija samo po postopku, ki je predpisan s tem zakonom.

(2) Disciplinsko odgovornost in disciplinske sankcije za sodnike določa zakon, ki ureja sodniško službo.

(3) Disciplinski postopek je hiter.

(4) V okviru disciplinskega postopka ni dovoljeno posegati v neodvisnost sodnika pri opravljanju sodniške funkcije.

38. člen **(disciplinski organi)**

(1) Disciplinski organi so disciplinski tožilec in njegov namestnik ter disciplinsko sodišče.

(2) Disciplinski organi se imenujejo za dobo štirih let z možnostjo ponovnega imenovanja.

(3) Sodni svet imenuje in razrešuje disciplinske organe z dvotretjinsko večino glasov vseh članov.

(4) Člane disciplinskih organov iz vrst sodnikov sodnemu svetu v imenovanje predlaga občna seja vrhovnega sodišča.

(5) Če v posamezni zadevi disciplinski tožilec in njegov namestnik ali disciplinsko sodišče iz pravnih ali stvarnih razlogov ne morejo postopati, imenuje sodni svet za odločanje v tej zadevi na predlog občne seje vrhovnega sodišča nadomestnega tožilca ali potrebno število nadomestnih članov disciplinskega sodišča.

39. člen **(disciplinski tožilec)**

(1) Predlog za disciplinsko sankcioniranje vlaga in zastopa disciplinski tožilec, ki ga v njegovi odsotnosti nadomešča njegov namestnik.

(2) Disciplinski tožilec in namestnik disciplinskega tožilca sta vrhovna sodnika.

40. člen **(disciplinsko sodišče)**

(1) Disciplinsko sodišče ima devet članov, in sicer:

- tri člane Sodnega sveta, izmed katerih je eden predsednik, druga dva pa njegova namestnika,
- šest sodnikov, od katerih sta dva vrhovna, dva višja in dva sodnika prve stopnje.

(2) Disciplinsko sodišče odloča v posamezni zadevi v senatu treh članov, izmed katerih sta najmanj dva sodnika. Predsednik senata je predsednik disciplinskega sodišča ali njegov namestnik, najmanj eden od preostalih dveh članov pa mora biti sodnik z enakim položajem sodnika, kot ga ima sodnik, zoper katerega teče disciplinski postopek.

(3) Sestavo senata določi predsednik disciplinskega sodišča.

(4) Sodni svet določi vrstni red, po katerem namestnika nadomeščata predsednika disciplinskega sodišča v njegovi odsotnosti.

41. člen **(predčasno prenehanje funkcije)**

(1) Članu disciplinskega organa, ki je bil imenovan na predlog občne seje vrhovnega sodišča, preneha funkcija:

1. z odstopom;
2. s prenehanjem ali razrešitvijo s sodniške funkcije;
3. če mu je izrečena disciplinska sankcija;
4. z imenovanjem na sodniško mesto drugega položaja.

(2) Članu disciplinskega sodišča, ki je bil imenovan iz vrst članov sodnega sveta, preneha funkcija v disciplinskem organu s prenehanjem funkcije člana sodnega sveta.

(3) Na mesto člana disciplinskega organa, ki mu je predčasno prenehala funkcija, imenuje sodni svet po postopku iz 38. člena tega zakona nadomestnega člana.

(4) Članu disciplinskega organa, ki postane član disciplinskega organa zaradi predčasnega prenehanja mandata prejšnjega člana, poteče mandat z iztekom dobe, za katero je bil imenovan prejšnji član.

42. člen
(sedež disciplinskih organov)

Disciplinski organi imajo sedež pri sodnem svetu, ki zagotavlja finančna sredstva, strokovno in administrativno pomoč ter druge pogoje za njihovo delo.

43. člen
(sodno varstvo)

Zoper odločbo disciplinskega sodišča je dopustno sodno varstvo po 36. členu tega zakona.

2. oddelek
Disciplinski postopek

44. člen
(smiselna uporaba predpisov)

(1) Če ta zakon ne določa drugače, se v disciplinskem postopku smiselno uporabljajo določbe zakona, ki ureja kazenski postopek, ki veljajo za skrajšani postopek pred okrajnim sodiščem, razen določb, ki se nanašajo na oškodovanca, napoved pritožbe, zahtevo za varstvo zakonitosti in izredno omilitev kazni.

(2) V disciplinskem postopku je javnost izključena, razen če sodnik v postopku temu izrecno nasprotuje.

45. člen
(uvedba postopka)

(1) Disciplinski postopek se uvede z vložitvijo predloga za opravo preiskovalnih dejanj ali z neposredno vložitvijo obrazloženega predloga za izrek disciplinske sankcije.

(2) Pobudo za uvedbo disciplinskega postopka lahko podajo predsednik sodišča, pri katerem sodnik opravlja sodniško službo, predsednik neposredno višjega sodišča, predsednik vrhovnega sodišča, sodni svet in minister.

(3) Če disciplinski tožilec ne uvede postopka, je o razlogih dolžan obvestiti pobudnika. Če pobudnik vztraja pri pobudi, o uvedbi postopka dokončno odloči disciplinsko sodišče.

46. člen
(preiskovalna dejanja)

Če je podan predlog za opravo posameznih preiskovalnih dejanj, jih opravi sodnik disciplinskega sodišča, ki ga določi predsednik disciplinskega sodišča.

47. člen
(zagovornik)

V disciplinskem postopku je lahko zagovornik tudi sodnik, ki ima pravico do povrnitve potrebnih izdatkov.

48. člen
(zapisnik)

(1) V zapisnik o disciplinski obravnavi se vpišejo imena vseh prisotnih in bistvena vsebina poteka obravnave.

(2) Predsednik senata lahko na predlog stranke ali po uradni dolžnosti odredi, da se v zapisnik dobesedno vpišejo izjave, za katere misli, da so pomembne.

(3) Na zahtevo stranke se v zapisnik vpiše tudi vprašanje, na katerega senat ni dovolil odgovora.

(4) V zapisnik o disciplinski obravnavi se vnese celoten izrek disciplinskega sklepa.

(5) Zapisnik o disciplinski obravnavi podpišejo predsednik in člani senata ter zapisnikar.

VII. poglavje
KODEKS SODNIŠKE ETIKE IN KOMISIJA ZA ETIKO IN INTEGRITETO

49. člen
(Kodeks sodniške etike)

(1) Sodni svet sprejme kodeks sodniške etike.

(2) Kodeks sodniške etike določa pravila za službeno in zasebno ravnanje in vedenje sodnikov zaradi varovanja neodvisnosti, nepristranskosti in poštenosti sodnikov ter ugleda sodniške službe.

(3) Sodniki so dolžni spoštovati kodeks sodniške etike pri opravljanju sodniške službe in zunaj nje.

(4) Kodeks sodniške etike se objavi na spletnih straneh sodnega sveta in na spletnih straneh sodišč.

50. člen **(komisija za etiko in integriteto)**

(1) Pri sodnem svetu se imenuje Komisija za etiko in integriteto (v nadaljnjem besedilu: komisija), ki ima naslednje pristojnosti:

- sprejema načelna mnenja glede ravnanj, ki pomenijo kršitev kodeksa sodniške etike,
- izdaja priporočila za spoštovanje pravil sodniške etike in integritete v skladu s kodeksom sodniške etike,
- sprejema smernice s področja sodniške etike in integritete v skladu s kodeksom sodniške etike,
- v sodelovanju s Centrom za izobraževanje v pravosodju skrbi za izobraževanje in usposabljanje sodnikov na področju sodniške etike in integritete.

(2) Komisijo pred drugimi državnimi organi in javnostjo zastopa predsednik, ki ga izmed sebe izvolijo člani komisije za dobo dveh let z možnostjo ponovne izvolitve. Po pooblastilu predsednika lahko komisijo zastopa tudi namestnik predsednika, član komisije ali sekretar sodnega sveta.

(3) Načelna mnenja glede kršitev kodeksa sodniške etike se v anonimizirani obliki objavijo na spletnih straneh sodnega sveta.

(4) Komisija podrobneje uredi način svojega dela s poslovnikom.

51. člen **(sestava komisije za etiko in integriteto)**

(1) Komisijo sestavlja pet sodnikov.

(2) Člane komisije imenuje sodni svet, ki izbere:

- štiri člane izmed kandidatov, ki se na poziv sodnega sveta prijavijo sami ali jih predlagajo sodišča ali drugi sodniki in
- enega člana izmed članov sodnega sveta.

(3) Člani komisije se imenujejo za dobo šestih let z možnostjo ponovnega imenovanja.

52. člen **(predčasno prenehanje funkcije)**

(1) Članu komisije preneha funkcija pred potekom mandata:

- z odstopom;
- s prenehanjem ali razrešitvijo s sodniške funkcije;
- če mu je izrečena disciplinska sankcija;
- če personalni svet s pravnomočno oceno sodniške službe ugotovi, da sodnik ne ustreza sodniški službi ali ne izpolnjuje pogojev za napredovanje;
- če komisija oceni, da je s svojimi ravnanji kršil kodeks sodniške etike.

(2) Članu komisije, ki je imenovan izmed članov sodnega sveta, preneha funkcija pred potekom mandata tudi v primeru, če mu preneha funkcija člana sodnega sveta.

(3) Na mesto člana komisije, ki mu je funkcija predčasno prenehala, imenuje sodni svet po postopku iz prejšnjega člana nadomestnega člana.

(4) Članu komisije, ki postane član zaradi predčasnega prenehanja mandata prejšnjega člana, poteče mandat z iztekom dobe, za katero je bil imenovan prejšnji član.

53. člen **(pobuda in zahteva za obravnavo)**

(1) Pobudo za obravnavo zadeve iz pristojnosti komisije lahko poda vsaka fizična ali pravna oseba. Komisija o sprejemu pobude v obravnavo odloči po prostem preudarku.

(2) Zahtevo za obravnavo zadeve iz pristojnosti komisije lahko poda član komisije, član sodnega sveta, predsednik vrhovnega sodišča in minister. Komisija je zahtevo dolžna sprejeti v obravnavo.

(3) Komisija v zadevah, ki jih obravnava na podlagi prejšnjih odstavkov, po prostem preudarku presodi, ali bo glede na okoliščine primera sprejela načelno mnenje, priporočilo ali smernico iz prvega odstavka 50. člena tega zakona.

(4) Komisija mora osebe iz prvega in drugega odstavka tega člena obvestiti o svoji odločitvi ter odločitev tudi obrazložiti.

VIII. poglavje STROKOVNA SLUŽBA SODNEGA SVETA

54. člen **(strokovna služba)**

(1) Sodni svet ima strokovno službo, ki zanj opravlja strokovne in administrativne naloge.

(2) Podrobnejšo organizacijo in naloge strokovne službe ter sistemizacijo določi sodni svet s posebnim aktom.

(3) Za zaposlene v strokovni službi se uporabljajo predpisi, ki urejajo položaj in pravice javnih uslužbencev.

(4) V strokovno službo sodnega sveta so lahko za določen čas dodeljeni tudi sodniki in javni uslužbenci, ki imajo pravico, da se po poteku tega časa vrnejo na svojo prejšnjo funkcijo ali delovno mesto.

55. člen **(kadrovski načrt)**

(1) Sodni svet pripravi predlog kadrovskega načrta, ki mora biti usklajen s predlogom proračuna.

(2) Sodni svet sprejme kadrovski načrt, usklajen s sprejetim proračunom, najpozneje v 60 dneh po uveljavitvi proračuna.

(3) Glede drugih vprašanj v zvezi s kadrovskim načrtom sodnega sveta se smiselno uporabljajo določbe zakona, ki ureja položaj javnih uslužbencev.

IX. poglavje **FINANCE**

56. člen **(sredstva za delo sodnega sveta)**

(1) Sredstva za delo sodnega sveta se zagotavljajo v proračunu Republike Slovenije.

(2) Sodni svet kot samostojni in neposredni proračunski uporabnik sprejme predlog proračuna za svoje delovanje za vsako proračunsko obdobje z dvotretjinsko večino glasov vseh članov in ga posreduje Vladi Republike Slovenije.

(3) Sodni svet pripravi predlog proračuna v skladu z zakonom, ki ureja javne finance. Pri oblikovanju predloga sodni svet upošteva predvideni obseg finančnih sredstev, potrebnih za zagotovitev nemotenega izvajanja pristojnosti in nalog sodnega sveta in njegovih služb.

(4) Nadzor nad uporabo sredstev iz prvega odstavka tega člena opravlja računsko sodišče.

57. člen **(sejnine in drugi stroški)**

(1) Člani sodnega sveta in njegovih delovnih teles imajo v zvezi z udeležbo na sejah sodnega sveta in delovnih teles pravico do sejnine in povračila materialnih stroškov, ki so povezani z njihovim delom.

(2) Ne glede na določbe 5. člena tega zakona mora sodni svet za sprejem dela poslovnika, ki ureja višino sejnine in povračilo stroškov, predhodno pridobiti soglasje ministra, pristojnega za finance.

(3) Glede pravice do povračila stroškov v zvezi s službenimi potovanji (dnevnice, stroški prevoza, stroški prenočevanja) se za člane sodnega sveta in njegovih delovnih teles ter generalnega sekretarja smiselno uporabljajo določbe zakona, ki ureja pravico do povračila stroškov za službena potovanja sodnikom, za zaposlene v strokovni službi sodnega sveta pa določbe predpisov, ki urejajo pravico do povračila stroškov za službena potovanja javnih uslužbencev.

X. poglavje PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

58. člen **(končanje mandata članov sodnega sveta)**

Člani sodnega sveta, izvoljeni pred uveljavitvijo tega zakona, nadaljujejo z delom do izteka mandata, za katerega so bili izvoljeni.

59. člen **(opravljanje nalog generalnega sekretarja)**

(1) Razpis za prosto mesto generalnega sekretarja iz 4. člena tega zakona sodni svet objavi v enem mesecu po uveljavitvi tega zakona.

(2) Do imenovanja generalnega sekretarja po tem zakonu naloge generalnega sekretarja opravlja sekretar sodnega sveta, ki je v strokovno službo sodnega sveta dodeljen po dosedanjih predpisih.

60. člen **(imenovanje disciplinskih organov)**

Sodni svet imenuje disciplinske organe v šestih mesecih od uveljavitve tega zakona.

61. člen **(dokončanje že začelih disciplinskih postopkov)**

Disciplinski postopki, ki so bili začeti pred uveljavitvijo tega zakona, se nadaljujejo in dokončajo po določbah Zakona o sodniški službi (Uradni list RS, št. 94/07 – uradno prečiščeno besedilo, 91/09, 33/11, 46/13, 63/13, 69/13 – popr., 95/14 – ZUPPJS15 in 17/15).

62. člen **(komisija za etiko in integriteto)**

Člani komisije za etiko in integriteto, imenovani pred uveljavitvijo tega zakona, nadaljujejo z delom do izteka mandata, za katerega so bili imenovani.

63. člen **(prenehanje veljavnosti in uporaba predpisov)**

(1) Z dnem uveljavitve tega zakona prenehajo veljati:

- 18. člen, 19. člen, 20. člen, 21. člen, 22. člen, 23. člen, 24. člen, 25. člen, 26. člen, 27. člen, 28. člen, 28.a člen, 28.č člen, 28.d člen in 29. člen Zakona o sodiščih (Uradni list RS, št. 94/07 – uradno prečiščeno besedilo, 45/08, 96/09, 86/10 – ZJNepS, 33/11, 75/12 – ZSPDSLS-A, 63/13 in 17/15),
- drugi in četrti odstavek 80. člena, 86. člen, 87. člen, 88. člen, 89. člen, 89.a člen., 90. člen, 91.člen., 92. člen, 93. člen in 94. člen Zakona o sodniški službi (Uradni list RS, št. 94/07 – uradno prečiščeno besedilo, 91/09, 33/11, 46/13, 63/13, 69/13 – popr., 95/14 – ZUPPJS15 in 17/15) in
- Poslovnik Sodnega sveta (Uradni list RS, št. 22/12, 16/14, 44/15 in 88/15).

(2) V prvem odstavku 80. člena Zakona o sodniški službi (Uradni list RS, št. 94/07 – uradno prečiščeno besedilo, 91/09, 33/11, 46/13, 63/13, 69/13 – popr., 95/14 – ZUPPJS15 in 17/15) se besedilo »tem zakonu« nadomesti z besedilom »zakonu, ki ureja sodni svet«.

(3) Določbe zakonov iz prvega odstavka tega člena se uporabljajo do začetka uporabe tega zakona, določbe poslovnika pa do sprejema poslovnika po tem zakonu.

64. člen **(izdaja podzakonskih predpisov)**

(1) Sodni svet sprejme poslovnik iz 5. člena tega zakona v šestih mesecih po uveljavitvi tega zakona. Do izdaje poslovnika po tem zakonu se uporablja Poslovnik Sodnega sveta (Uradni list RS, št. 22/12, 16/14, 44/15 in 88/15).

(2) Sodni svet sprejme merila za izbiro kandidatov za sodniško mesto in merila za kakovost dela sodnikov za oceno sodniške službe iz četrte točke prvega odstavka 23. člena tega zakona ter kodeks sodniške etike iz 49. člena tega zakona v šestih mesecih po uveljavitvi tega zakona.

65. člen **(začetek veljavnosti in uporabe)**

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, uporabljati pa se začne šest mesecev po njegovi uveljavitvi.

III. OBRAZLOŽITEV ČLENOV

K 1. členu:

Napovedni člen kratko in jasno opredeli posamezna področja, ki so predmet urejanja v tem zakonu. Treba je upoštevati, da Ustava Republike Slovenije²⁹ (Ustava) zelo skopo opredeljuje Sodni svet s tem, ko v 131. členu določa njegovo sestavo, v 130. in 132. členu pa njegovo temeljno pristojnost, ki je predlaganje kandidatov za izvolitev v sodniško funkcijo ter predlaganje razrešitve sodnikov s funkcije, kar pušča dokaj široko polje proste presoje zakonodajalcu za nadaljnje urejanje organizacije, delovanja in pristojnosti Sodnega sveta.

Glede na navedeno predlog zakona določa, da so predmet zakonskega urejanja položaj, pristojnosti, organizacija in sestava Sodnega sveta, postopek in pogoji za izvolitev članov Sodnega sveta, trajanje mandata in prenehanje funkcije člana Sodnega sveta ter druga vprašanja, povezana z delovanjem Sodnega sveta. Zakon torej celostno ureja vsa vprašanja, ki so povezana s Sodnim svetom, in sicer od organizacije, sestave, volitev članov, pristojnosti ter drugih organizacijskih vprašanj, ki so bila do sedaj parcialno urejena v različnih predpisih (predvsem v Zakonu o sodiščih³⁰ – ZS in Zakonu o sodniški službi³¹ – ZSS), pa do vprašanj, ki do sedaj niso bila zakonsko urejena, temveč jih je Sodni svet zaradi lažjega delovanja uredil sam v svojem poslovniku³².

Pristojnost v zvezi z disciplinskimi postopki se s predlogom zakona prenaša z Vrhovnega sodišča Republike Slovenije (Vrhovno sodišče) na Sodni svet.

Predlog zakona uvaja številne manjše spremembe, ki služijo krepitevi avtonomije Sodnega sveta, določnejši opredelitvi razmerij Sodnega sveta do Vrhovnega sodišča in do ministrstva, pristojnega za pravosodje (ministrstvo), pa tudi krepitevi splošnega zaupanja v pravosodje.

K 2. členu:

Po določbi prvega odstavka 2. člena je Sodni svet izrecno opredeljen kot samostojen in neodvisen državni organ. Ustava je glede določitve položaja Sodnega sveta nedorečena, saj ga izrecno ne opredeljuje, je pa vloga Sodnega sveta in tudi sam izvor avtoritete, ki jo predstavlja Sodni svet v sodni veji oblasti oziroma v razmerju delitve oblasti, utemeljila predvsem na njegovi sestavi ter organih oziroma osebah, ki volijo člane Sodnega sveta. Tako ohlapna ustavna ureditev pušča odprto polje proste presoje zakonodajalcu, ki mora to področje urediti v skladu z duhom in po načelih ustavne ureditve. Vendar je doslej to praznino izpolnjevalo (le) Ustavno sodišče, ki je

²⁹ Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97 – UZS68, 66/00 – UZ80, 24/03 – UZ3a, 47, 68, 69/04 – UZ14, 69/04 – UZ43, 69/04 – UZ50, 68/06 – UZ121,140,143, 47/13 – UZ148 in 47/13 – UZ90,97,99.

³⁰ Uradni list RS, št. 94/07 – uradno prečiščeno besedilo, 45/08, 96/09, 86/10 – ZJNepS, 33/11, 75/12 – ZSPDSL-A, 63/13 in 17/15.

³¹ Uradni list RS, št. 94/07 – uradno prečiščeno besedilo, 91/09, 33/11, 46/13, 63/13, 69/13 – popr., 95/14 – ZUPPJS15 in 17/15.

³² Poslovník Sodnega sveta, Uradni list RS, št. 22/12, 16/14, 44/15 in 88/15.

večkrat izpostavilo doktrinarni položaj Sodnega sveta kot organa »sui generis«, ki ga z vidika organizacije državne oblasti ni mogoče uvrstiti v nobeno od treh vej oblasti³³. Po svoji ustavni določeni funkciji je Sodni svet predlagalno telo, vendar pa mu ZS in ZSS določata vrsto pristojnosti, ki so tesno povezane s temeljnimi ustavnimi načeli in ki jamčijo neodvisnost sodstva ter je z njimi povezano uresničevanje 125. člena Ustave (neodvisnost sodnika, načelo zakonitosti)³⁴. Določba prvega odstavka 2. člena predloga zakona tako predstavlja izpeljavo in dograditev ustavnih načel, s tem pa postavlja dopolnilni temelj ustavni ureditvi Sodnega sveta.

Naloga Sodnega Sveta je na eni strani varovati neodvisnost posameznih sodnikov in sodstva kot celote, na drugi strani pa spodbujati odgovornost, učinkovitost in kakovost sodstva. Ti nalogi uresničuje zlasti z izbiro kandidatov za sodniška mesta, sprejemanjem meril za kakovost dela sodnikov, odločanjem o napredovanju sodnikov, vlaganjem zahtev za izdelavo ocene sodniške službe za posameznega sodnika in zahtev za službeni nadzor sodnikovega dela, vlaganjem pobud za uvedbo disciplinskega postopka, presojo ocene, da sodnik ne ustreza sodniški službi, zaradi katere sodniku sodniška funkcija preneha, odločanjem o prenehanju sodniške funkcije in sodniške službe, imenovanjem in razreševanjem predsednikov sodišč, razen predsednika Vrhovnega sodišča, ter z odločanjem o pritožbah sodnikov, ki menijo, da jim je bil kršen njihov neodvisni položaj ali neodvisnost sodstva. S tem se krepi tudi zaupanje javnosti v sodno vejo oblasti.

K 3. členu:

Ker je Sodni svet samostojen in neodvisen državni organ, je potrebno določiti njegov sedež, ki je v Ljubljani.

Ministrstvo, pristojno za pravosodje (ministrstvo), bo tudi po predlagani ureditvi še naprej pristojno za zagotavljanje prostorskih pogojev za delovanje Sodnega sveta in bo hkrati tudi upravljalo te prostore. Stroške vzdrževanja prostorov in njihove opreme, vključno z vso informacijsko tehnologijo, pa bo nosil Sodni svet.

K 4. členu:

Določbe 4. člena urejajo položaj generalnega sekretarja Sodnega sveta, ki do sedaj ni bil zakonsko urejen. Po veljavni ureditvi položaj sekretarja ureja Poslovnik Sodnega sveta, naloge sekretarja pa opravlja eden od višjih sodnikov, ki je za ta namen dodeljen Sodnemu svetu. Po predlogu zakona bo generalni sekretar svoje delo opravljal poklicno in bo imel status javnega uslužbenca. Sodni svet ga bo z dvotretjinsko večino glasov vseh članov imenoval za mandatno dobo petih let, z možnostjo ponovnega imenovanja. Na mesto generalnega sekretarja bo lahko kandidiral kdorkoli in ne več le sodnik, vendar pa bo moral kandidat izpolnjevati pogoje za imenovanje na sodniško mesto okrožnega sodnika po ZSS. Če bo izbran kandidat, ki je že sodnik,

³³ Gl. odločbo Ustavnega sodišča, št. U-I-224/96 z dne 22. 5. 1997, točka 11.

³⁴ Podrobneje glej Komentar Ustave Republike Slovenije, L. Šturm et. al., 2002, komentar k 131. členu.

mu bodo sodniška funkcija ter vse pravice in dolžnosti, ki iz nje izhajajo, za čas trajanja mandata mirovale.

Položaj generalnega sekretarja Sodnega sveta namenoma ne bo izenačen s položajem generalnega sekretarja Vrhovnega sodišča, saj predlagatelj meni, da funkcij glede na obseg dela, obveznosti in odgovornosti, ki iz položaja izhajajo, ne bi kazalo popolnoma enačiti. Nenazadnje pa je Sodni svet samostojen organ in ni del sodne veje oblasti, zato se je predlagatelj pri določitvi položaja in plačnega razreda njegovega generalnega sekretarja zgledoval po drugih primerljivih državnih organih, kot sta Varuh človekovih pravic in Računsko sodišče Republike Slovenije.

Glavna naloga generalnega sekretarja bo skrb za delovanje Sodnega sveta in vodenje njegove strokovne službe. Za svoje delo bo odgovarjal predsedniku in članom Sodnega sveta. Njegova dolžnost bo tudi udeležba na sejah Sodnega sveta. Ker bo svojo funkcijo opravljal poklicno, za udeležbo na sejah ne bo upravičen do sejnine, do katere bodo sicer upravičeni člani Sodnega sveta.

K 5. členu:

Sodni svet bo svoje delo podrobneje uredil s poslovníkom, za sprejem katerega se predlaga dvotretjinska večina glasov vseh članov. Glede na dosedanji manko zakonske ureditve veljavni poslovnik ureja dobršen del sicer zakonske materije, kar pa s sprejetjem predlaganega zakona ne bo več potrebno. Predlog zakona tako določa, da bo s poslovníkom natančneje urejen način dela, organizacija, sklicevanje in potek sej, postopek izvrševanja odločitev, način varovanja podatkov, sodelovanje z drugimi organi, način obveščanja javnosti in druga vprašanja izvedbene narave. Poslovnik in njegove spremembe bo potrebno objaviti v Uradnem listu Republike Slovenije.

K 6. členu:

Po predlogu zakona bo delo Sodnega sveta javno, poslovnik in drugi splošni akti se bodo objavljali na spletni strani Sodnega sveta. Sodni svet bo dolžan na svoji spletni strani v anonimizirani obliki objavljati tudi sprejete odločbe in sklepe. Odprtost do javnosti bo eden od načinov, ki bo pripomogel h krepitvi splošnega zaupanja v pravosodje.

K 7. členu:

V skladu s 7. členom predloga zakona bo Sodni svet dolžan o svojem delu enkrat letno poročati Državnemu zboru. Letno poročilo bo predložil do 31. maja tekočega leta za preteklo leto, v vednost pa ga bo poslal Vrhovnemu sodišču in ministru, pristojnemu za pravosodje. Na seji, na kateri bo Državni zbor obravnaval letno poročilo Sodnega sveta, bo poleg predstavnikov Sodnega sveta lahko prisoten tudi minister, pristojen za pravosodje. Podobna ureditev glede obveznosti letnega poročanja o svojem delu velja tudi za druge državne organe, kot so npr. Informacijski pooblaščenec, Varuh človekovih pravic, Računsko sodišče, Komisija za preprečevanje korupcije in Vrhovno sodišče.

V letnem poročilu bo Sodni svet predstavil svoje delo v preteklem letu, podal svojo oceno stanja v sodstvu, ki bo zajemala tako analizo stanja v preteklem letu kot prognozo za prihodnje leto, prav tako pa se bo opredelil do letnega poročila Vrhovnega sodišča o učinkovitosti in uspešnosti sodišč.

Tudi CCJE v 96. točki Mnenja št. 10 z dne 23. novembra 2007 izpostavlja, da naj sodni svet periodično objavlja poročila o svojih aktivnostih, katerih namen naj bo na eni strani obveščanje javnosti o delu sodnega sveta in izzivih, s katerimi se spopada, na drugi strani pa predlaganje ukrepov, ki bi lahko vodili v izboljšanje sodnega sistema za vse deležnike. Zaradi kar najbolj učinkovitega obveščanja javnosti ter plodnega sodelovanja med sodnimi institucijami CCJE predlaga, da naj objavi poročila s strani sodnega sveta kot način spodbujanja javne diskusije o stanju sodstva sledi tudi novinarska konferenca ter srečanje s sodniki in drugimi predstavniki sodnih institucij.

K 8. členu:

Zaradi pomembnih nalog, ki so Sodnemu svetu zaupane na področju sodstva, je ključnega pomena, da Sodni svet pri izvrševanju svojih pristojnosti izhaja iz istih podatkov, kot jih imajo na razpolago sodišča, sicer ni mogoče pričakovati, da bi lahko Sodni svet pravilno in učinkovito izvrševal svoje naloge.³⁵ Zato daje predlagatelj zakona z določbami 8. člena Sodnemu svetu ustrezno pravno podlago za dostop do podatkov sodišč, in sicer tako do osebnih kot do drugih varovanih podatkov, kot so poslovne skrivnosti, zaupna razmerja itd. iz vpisnikov, imenikov, evidenc, spisov in druge dokumentacije sodišč, ter v zvezi s poslovanjem, storilnostjo in kakovostjo dela sodišč ter učinkovitostjo in uspešnostjo dela sodnikov. Vrhovno sodišče in ministrstvo, pristojno za pravosodje, bosta Sodnemu svetu na njegovo zaprosilo dolžna posredovati navedene podatke, v kolikor z njimi razpolagata. Treba pa je poudariti, da Vrhovno sodišče in ministrstvo po tej določbi ne bosta dolžna ustvarjati novih podatkov in novih poročil.

Pravica Sodnega sveta do vpogleda v sodne spise bo zaradi varstva strank sodnih postopkov omejena. Sodni svet bo moral za vpogled v posamični sodni spis pisno zaprositi in navesti upravičene razloge za vpogled. Po vpogledu Sodnega sveta v spis bo treba na ovitku spisa navesti datum in osebo, ki je spis pregledala, prav tako pa tudi zakonsko podlago, na kateri se ji je dovolil vpogled v spis.

Če bo Sodni svet pri opredelitvi do določenih vprašanj iz svoje pristojnosti poleg zaprosenih podatkov potreboval še podrobnejšo analizo, mu bosta podporo pri tem v okviru svojih zmožnosti prav tako nudila Vrhovno sodišče in ministrstvo, pristojno za pravosodje. Z namenom jasne določitve načina in obsega izvajanja analitične podpore, predvsem s strani Vrhovnega sodišča, v okviru katerega je organizirana Služba za razvoj sodne uprave, ki za potrebe vodstva Vrhovnega sodišča in drugih organov pripravlja različne analize poslovanja slovenskih sodišč, predlog zakon določa, da bosta Sodni svet in Vrhovno sodišče sklenila izvedbeni sporazum, v katerem bosta

³⁵ Tudi CCJE v 78. točki Mnenja št. 10 izpostavlja, da je pomembno, da ima sodni svet neposreden dostop do statističnih in drugih podatkov o aktualnem stanju v sodstvu.

natančno opredelila obseg potrebne podpore, način njenega izvajanja ter morebitne druge medsebojne pravice in obveznosti v zvezi s tem.

K 9. členu:

Določbe 9. člena vsebujejo potrebne omejitve glede dostopanja do podatkov, ki so skladne z načelom sorazmernosti in se kažejo v tem, da bo Sodnemu svetu mogoč le dostop v obsegu, ki bo potreben za obravnavanje posamezne zadeve z namenom zagotovitve najmanjšega možnega posega v interes postopkov, tajnost postopkov ali zasebnost oseb. Pri obdelavi in varstvu osebnih podatkov bo Sodni svet dolžan upoštevati veljavni zakon, ki ureja varstvo osebnih podatkov, pri ravnanju s tajnimi podatki pa bo dolžan upoštevati določbe veljavnega zakona, ki urejajo ravnanje s tajnimi podatki.

Glede hrambe podatkov, ki se nanašajo na posameznika, se predlaga splošni 15-letni rok hrambe.

K 10. členu:

Določba 10. člena, ki določa sestavo Sodnega sveta, je pretežno povzeta po 131. členu Ustave, ki določa sestavo ter način izvolitve članov Sodnega sveta. Ustavne določbe zadostijo tudi smernicam, ki jih glede sestave sodnih svetov navaja CCJE v Mnenju št. 10 in sicer, da naj se v sestavi sodnega sveta zrcali velikost sodstva in posledično tudi obseg nalog, ki so mu zaupane.³⁶

K 11. členu:

11. člen ureja položaj članov Sodnega sveta. Po mnenju CCJE bi morale biti vsem članom sodnega sveta, tako tistim, ki so sodniki, kot tistim, ki niso sodniki, zagotovljene garancije za neodvisno in nepristransko delo.³⁷ Po veljavni ureditvi je funkcija člana Sodnega sveta častna, člani jo opravljajo nepoklicno. Predlog zakona glede tega ohranja dosedanjo ureditev. Novost pa sta določbi drugega in tretjega odstavka, ki določata imuniteto članov Sodnega sveta v zvezi z mnenjem ali glasom, izrečenim na sejah Sodnega sveta, ter nezdružljivost položaja člana Sodnega sveta s funkcijami v drugih državnih organih, organih političnih strank ter z drugimi funkcijami in dejavnostmi, ki niso združljive z opravljanjem javne funkcije. Z navedenima določbama se želi še utrditi neodvisen in nepristranski položaj članov Sodnega sveta, Sodnemu svetu pa omogočiti nemoteno delo.

K 12. členu:

Določbe 12. člena, ki urejajo mandat članov Sodnega sveta, so povzete po 18. členu ZS in tako ohranjajo veljavno ureditev glede mandatne dobe, izmeničnih volitev ter predčasnega prenehanja mandata katerega od članov Sodnega sveta.

³⁶ Glej Mnenje CCJE št. 10, tč. 34.

³⁷ Glej Mnenje CCJE št. 10, tč. 36.

Ureditev, ki določa izmenične volitve članov Sodnega sveta, je bila vpeljana z novela ZS-H³⁸ z namenom omogočiti Sodnemu svetu kontinuiteto dela. Tak način volitev priporoča tudi CCJE.³⁹

K 13. členu:

Glede predsednika Sodnega sveta Ustava v 131. členu določa, da ga izvolijo člani izmed sebe. Veljavna zakonska ureditev po ZS ne določa mandata predsedniku in podpredsedniku Sodnega sveta, zato je Sodni svet to področje uredil s poslovníkom, ki določa enoletni mandat. Zaradi zagotovitve kontinuitete dela je primernejši nekoliko daljši mandat, zato se predlaga mandatna doba treh let. Po predlagani ureditvi bo ustavna določba nadgrajena tako, da bo izrecno določeno, da ima Sodni svet predsednika in podpredsednika ter da njun mandat traja tri leta, pri čemer nimata več možnosti ponovne izvolitve na isto funkcijo. Da bo vsem članom Sodnega sveta zagotovljena enaka možnost kandidiranja na funkcijo predsednika oziroma podpredsednika, kakor tudi možnost, rednega zaključka mandata, bo mandat predsednika in podpredsednika Sodnega sveta vezan na enako triletno obdobje, kot se bo volil del novih članov Sodnega sveta. Zato se bodo volitve predsednika in podpredsednika izvedle vsaka tri leta, in sicer po redno izvedenih volitvah novih članov Sodnega sveta. Predlog zakona normativno ureja v praksi že uveljavljeno načelo, da je v primeru, če je predsednik Sodnega sveta izvoljen izmed članov, ki jih izmed sebe izvolijo sodniki, ki trajno opravljajo sodniško službo, za podpredsednika lahko izvoljen le eden izmed članov, ki jih na predlog predsednika republike izvoli Državni zbor, in obratno.

K 14. členu:

Določbe 14. člena v zvezi s prenehanjem funkcije članov Sodnega sveta so povzete po določbah 27. člena ZS, pri čemer so mestoma dopolnjene. Novost sta 3. in 4. točka prvega odstavka, v skladu s katerima bo članu Sodnega sveta prenehala funkcija, če mu bo pristojna stanovska organizacija izrekla disciplinsko sankcijo ali ugotovila, da je s svojim ravnanjem kršil etični kodeks, h kateremu je zavezan, in je zaradi tega neprimeren za nadaljnje opravljanje funkcije člana Sodnega sveta, ali če je bil pravnomočno obsojen za kaznivo dejanje.

V zvezi s 3. točko prvega odstavka je treba izpostaviti, da bo članu Sodnega sveta, ki je sodnik, po sedmem odstavku funkcija prenehala z dnem, ko bo Sodni svet z dvotretjinsko večino glasov vseh članov ugotovil, da je član Sodnega sveta zaradi storjene etične ali disciplinske kršitve neprimeren za nadaljnje opravljanje funkcije člana Sodnega sveta. Za člana sodnega sveta, ki ni sodnik, pa bo v šestem odstavku določeno, da mu bo funkcija prenehala z dnem, ko ga bo Državni zbor na predlog Sodnega sveta razrešil s funkcije. V obeh primerih bo torej prepuščeno Sodnemu svetu, da se izjasni o tem, ali je njegov član zaradi storjene etične ali disciplinske kršitve neprimeren za nadaljnje opravljanje te funkcije ali ne.

V okviru 6. točke prvega odstavka pa je nova ureditev, po kateri bo članu Sodnega sveta, ki ni sodnik, funkcija prenehala, če bo nastopil drugo funkcijo, ki je nezdružljiva s funkcijo člana

³⁸ Uradni list RS, št. 45/08.

³⁹ Glej Mnenje CCJE št. 10, tč. 35.

Sodnega sveta. Če namreč tako funkcijo nastopi sodnik, mu po določbi 74. člena ZSS preneha sodniška funkcija po samem zakonu, s tem pa po 5. točki prvega odstavka tudi funkcija člana Sodnega sveta. Enako je treba urediti prenehanje funkcije za tiste člane Sodnega sveta, ki niso sodniki.

K 15. členu:

Ureditev volitev članov Sodnega saveta ne prinaša bistvenih novosti. Predlog zakona le nekoliko jasneje ločuje med volitvami članov Sodnega sveta, ki jih izvoli Državni zbor in volitvami članov, ki jih izvolijo sodniki izmed sebe, sicer pa povzema veljavne določbe ZS, ki podrobno določajo izvedbo volitev članov Sodnega sveta.

Določbe 15. člena vsebujejo splošno ureditev glede volitev članov Sodnega sveta, ki velja tako za člane, ki jih volijo sodniki, kot za člane, ki jih voli neposredno Državni zbor.

K 16. členu:

Določbe 16. člena podrobneje opredeljujejo postopek razpisa volitev za tiste člane Sodnega sveta, ki jih izvoli Državni zbor in so povzete po 20. členu ZS.

K 17. členu:

Določbe 17. člena natančno urejajo postopanje v primeru, če bo članu Sodnega sveta, ki ga izvoli Državni zbor, mandat predčasno prenehal. Po predlagani ureditvi se bo najprej poskušalo člana nadomestiti s kandidatom, ki bi bil v Državnem zboru izvoljen, če ne bi bil izvoljen tisti član Sodnega sveta, ki mu je predčasno prenehal mandat. Šele če takega kandidata ne bo ali če nihče iz liste neizvoljenih kandidatov mandata ne bo sprejel, se bodo izvedle nadometne volitve.

K 18. členu:

18. člen predloga zakona povzema veljavno ureditev 22. člena ZS.

K 19. členu:

19. člen predloga zakona povzema veljavno ureditev 23. člena ZS. Ker so po mnenju Vrhovnega sodišča veljavne določbe glede zahteve za popravek časovno neizvedljive, se s predlagano ureditvijo rok za podajo zahteve za popravek podatkov v sodniškem volilnem imeniku iz treh dni podaljšuje na sedem dni pred volitvami, rok za odločitev v zvezi z zahtevo pa se iz dveh dni podaljšuje na štiri dni od prejema zahteve.

K 20. členu:

20. člen predloga zakona povzema veljavno ureditev 24. člena ZS.

K 21. členu:

21. člen predloga zakona povzema veljavno ureditev 25. člena ZS.

K 22. členu:

22. člen predloga zakona povzema veljavno ureditev 26. člena ZS.

K 23. členu:

Določbe 23. člena predloga zakona v zvezi s pristojnostmi Sodnega sveta ohranjajo na področju sodne uprave vse dosedanje pristojnosti iz 28. člena ZS, vključujejo pa tudi številne pristojnosti po ZSS, ki sicer niso bile zajete v okviru 28. člena ZS. Hkrati predlog zakona podeljuje Sodnemu svetu tudi nekaj pomembnih dodatnih pristojnosti. Določba je strukturirana tako, da so pristojnosti Sodnega sveta razdeljene v štiri sklope, in sicer: pristojnosti v zvezi z imenovanjem in razrešitvijo sodnikov in predsednikov sodišč, pristojnosti, ki se nanašajo na druga kadrovska vprašanja sodnikov, pristojnosti, povezane z disciplinskimi postopki in druge naloge, za katere je pristojen Sodni svet.

V okviru prve in druge točke prvega odstavka predlaganega člena se Sodnemu svetu ne podeljuje nobene nove pristojnosti. Predlog zakona le smiselno združuje pristojnosti iz prvega odstavka 28. člena ZS in pristojnosti iz ZSS, ki niso bile izrecno navedene v ZS.

V tretji točki prvega odstavka predlaganega člena, ki opredeljuje pristojnosti Sodnega sveta v okviru disciplinskih postopkov, so združene dosedanje pristojnosti Sodnega sveta, ki so po veljavni zakonodaji določene v ZSS, najpomembnejša nova pristojnost na tem področju pa je imenovanje disciplinskih organov. S tem se vodilna vloga v okviru disciplinskih postopkov zoper sodnike, ki jo ima po veljavni ureditvi občna seja Vrhovnega sodišča, prenaša na Sodni svet.

Pod četrto točko prvega odstavka predlaganega člena pa sodijo številne druge pristojnosti Sodnega sveta, ki jih ni mogoče umestiti v prve tri sklope. Večinoma ne gre za nove pristojnosti, ampak za pristojnosti, ki jih Sodni svet že izvaja po veljavnem 28. členu ZS. So pa med njimi tudi nekatere pomembne novosti, in sicer: pristojnost za podajo predhodnega mnenja k določitvi števila sodniških mest in k določitvi organizacijske sheme sodišč prve stopnje, opredelitev do skupnega letnega poročila Vrhovnega sodišča o učinkovitosti in uspešnosti sodišč ter pristojnost za podajo zahteve za začetek postopka za oceno ustavnosti in zakonitosti predpisov, ki urejajo organizacijo sodnega sistema in sodne uprave ter položaj, pravice in dolžnosti sodnikov in sodnega osebja.

CCJE v 87. točki Mnenja št. 10 priporoča, da se sodni svet izreče o vseh predlogih pravnih aktov, ki zadevajo status sodnikov, administracijo sodstva, procesno pravo, pa tudi splošneje o vseh predlogih predpisov, ki bi lahko imeli vpliv na sodstvo.

V povezavi s predlagano vlogo Sodnega sveta pri določitvi mreže sodišč prve stopnje je treba poudariti, da je le-ta tesno povezana s pripravo koncepta nove organizacijske sheme sodišč po zakonu, ki ureja sodišča, s čimer se bodo odprle nove možnosti organizacije mreže sodišč prve stopnje. Zato bo ta pristojnost Sodnega sveta zaživela šele, ko bo sprejeta reorganizacija mreže sodišč.

K 24. členu:

Če bo minister, pristojen za pravosodje, ali predsednik Vrhovnega sodišča potreboval stališče Sodnega sveta za namen obveščanja javnosti, odgovore na vprašanja posameznih državnih organov in institucij ali izvajanje drugih pristojnosti, bo po predlagani določbi Sodni svet na njuno pisno zaprosilo dolžan podati pisno mnenje ali stališče v zvezi z izpostavljeno vsebino.

K 25. členu:

Veljavna ureditev v ZS ne vsebuje podrobnejših določb glede postopka pred Sodnim svetom. Zato je Sodni svet svoj postopek podrobneje uredil s poslovníkom. Predlog zakona povzema nekatere določbe poslovníka, za katere predlagatelj meni, da sodijo v okvir zakonske materije, preostala podrobnejša vprašanja pa še naprej prepušča Sodnemu svetu, da jih uredi s poslovníkom.

V. poglavje predlaganega zakona, ki ureja postopek pred Sodnim svetom, je razdeljeno na dva oddelka. Prvi oddelek ureja akte Sodnega sveta in postopek sprejemanja odločitev Sodnega sveta, drugi oddelek pa ureja postopke pred Sodnim svetom.

Predlagani 25. člen opredeljuje akte, v obliki katerih bo Sodni svet sprejemal svoje odločitve. Ko bo obravnaval posamezna vprašanja in zadeve, bo sprejel svojo odločitev v obliki odločbe ali sklepa, v obliki stališča pa bo podal svoja mnenja in ocene takrat, ko se bo opredelil do neke širše, bolj splošne tematike.

K 26. členu:

Praviloma bo Sodni svet svoje odločitve sprejemal na sejah, ki bodo za javnost zaprte. V katerih primerih in na kakšen način bo Sodni svet odločil, da se celotna ali del seje za javnost odpre, pa bo urejeno s poslovníkom. Za razjasnitev vprašanj v zvezi z zadevami iz svojih pristojnosti bo lahko Sodni svet na sejo povabil predstavnike sodišč in drugih organov, institucij, društev in drugih nevladnih organizacij, ki delujejo na posameznih področjih, ki so povezana z izvrševanjem njegovih pristojnosti.

K 27. členu:

Določba prvega odstavka 27. člena predloga zakona je povzeta po tretjem odstavku 28.a člena ZS. Na povabilo Sodnega sveta se lahko seje udeležita minister, pristojen za pravosodje, in predsednik Vrhovnega sodišča. Oba imata na seji Sodnega sveta pravico do razprave, nimata pa

pravice do glasovanja. Primerno je, da Sodni svet ministra in predsednika Vrhovnega sodišča povabi na sejo, kadar obravnava zadeve sodne ali pravosodne uprave, sprejema mnenje k predlogom zakonov, ki urejajo položaj, pravice in dolžnosti sodnikov, sprejema načelna stališča o razmerah v sodstvu ali obravnava predlog proračuna za sodstvo. Novost je določba tretjega odstavka obravnavanega člena, po kateri bo lahko minister ali predsednik Vrhovnega sodišča v navedenih zadevah sam predlagal sklic seje Sodnega sveta in sodeloval pri razpravi. Sodni svet bo v tem primeru sejo dolžan sklicati, razen če bo z dvotretjinsko večino glasov vseh članov odločil, da seja ni potrebna. Določba četrtega odstavka obravnavanega člena je povzeta po veljavnem šestem odstavku 62.b člena ZS, po katerem Sodni svet na ustni razgovor v okviru izbire in imenovanja predsednikov sodišč vabi tudi ministra, pristojnega za pravosodje, ki ima pravico sodelovati pri razpravi in postavljati vprašanja. Predlog zakona pravico do sodelovanja na ustnem razgovoru podeljuje še predsedniku Vrhovnega sodišča.

K 28. členu:

28. člen predloga zakona ureja način sprejemanja odločitev Sodnega sveta in je povzet po veljavni poslovniški ureditvi. Tako kot do sedaj bo Sodni svet svoje odločitve praviloma sprejemal z javnim glasovanjem in z navadno večino glasov vseh članov, v pomembnejših zadevah pa bo odločal z dvotretjinsko večino glasov vseh članov. Za sprejem odločitve, za katero se zahteva navadna večina glasov, bo moralo biti na seji navzočih najmanj 8 članov. Vsakemu članu bo pripadal en glas, kar bo veljalo tudi za predsednika in podpredsednika Sodnega sveta. Tako kot do sedaj bodo člani Sodnega sveta pri odločanju samostojni in ne bodo vezani na kakršnakoli navodila.

K 29. členu:

Določba prvega odstavka 29. člena taksativno našteva (naj)pomembnejše zadeve, v katerih bo moral Sodni svet sprejeti odločitev z dvotretjinsko večino. Dvotretjinska večina pomeni, da bo odločitev sprejeta, če bo zanjo glasovalo najmanj 8 članov. To pravilo bo onemogočalo, da bi npr. člani, ki so sodniki, preglasovali člane, ki niso sodniki. V drugih zadevah pa bo lahko Sodni svet odločanje s kvalificirano večino predpisal s poslovníkom.

K 30. členu:

30. člen predloga zakona ureja primere, v katerih se bo moral član Sodnega sveta izločiti iz razprave in glasovanja v posamezni zadevi, kar po veljavni ureditvi ureja poslovnik. V prvi vrsti bo šlo za zadeve glede kadrovskih in drugih vprašanj, povezanih s samim članom Sodnega sveta ali enim od njegovih sorodnikov, poleg tega pa tudi za druge primere, v katerih bodo podane okoliščine, ki bodo vzbujale dvom o nepristranskosti člana.

K 31. členu:

Tako kot do sedaj bo tudi po predlagani ureditvi Sodni svet v svojih postopkih smiselno uporabljal določbe zakona, ki ureja splošni upravni postopek. Načeloma bo Sodni svet odločal na podlagi

pisnih predlogov brez ustne obravnave. Ustno obravnavo bo izvedel le, če bo tako določal zakon, poslovnik ali če bodo v posamezni zadevi tako odločili člani Sodnega sveta z navadno večino. V skladu s 33. členom predloga zakona bo ustna obravnava obvezna, kadar bo Sodni svet odločal o imenovanju predsednika ali podpredsednika sodišča. Takrat bodo vsi kandidati, ki bodo izpolnjevali predpisane pogoje, povabljeni, da na seji tudi ustno predstavijo svoj program in vizijo sodišča.

K 32. členu:

V prvem odstavku 32. člena se predlaga izrecna določitev, da je Sodni svet samostojen in neodvisen pri razlagi pogojev, ki jih postavlja ZSS za izvolitev v sodniško funkcijo, napredovanje na višje sodniško mesto, splošno sodniško napredovanje ter pri oceni o (ne)združljivosti sodniške funkcije in ali sodnik še ustreza sodniški službi. Takšna samostojna presoja zakonskih kriterijev je potrebna zaradi zagotavljanja enotne prakse pri uporabi navedenih zakonskih določb oziroma pri odločanju o pravicah sodnikov, saj personalni sveti posameznih sodišč pri ugotavljanju izpolnjevanja zakonskih pogojev različno vrednotijo posamezna dejstva. Tudi zaradi nasprotujočih si stališč o vezanosti Sodnega sveta na pravnomočne ocene personalnih svetov menimo, da je navedeno področje potrebno urediti na normativni ravni. Navedeno pa ne pomeni, da zainteresirane stranke ne bodo imele možnosti preveriti, ali je Sodni svet v konkretnem postopku pravilno uporabil pravila in kriterije, po katerih je v tem primeru odločal. Za ta namen imajo zainteresirane stranke možnost sprožiti upravni spor po določbah 36. člena predloga tega zakona.

K 33. členu:

Po šestem odstavku 62.b člena ZS mora Sodni svet pred izbiro in imenovanjem predsednika in podpredsednika sodišča opraviti razgovor le s tistimi kandidati, ki najbolj izpolnjujejo pogoje in kriterije za imenovanje. Zaradi velikega pomena imenovanja predsednikov in podpredsednikov sodišč predlagana ureditev širi obveznost ustnega razgovora na vse kandidate, ki izpolnjujejo pogoje, s čimer se bo vsem kandidatom za navedene položaje omogočilo, da Sodnemu svetu tudi osebno predstavijo svoj program in vizijo vodenja sodišča.

K 34. členu:

Ko bo Sodni svet obravnaval in odločal o taksativno določenih zadevah, ki najgloblje posegajo v položaj sodnika, predsednika ali podpredsednika sodišča, ga bo pred sprejemom odločitve dolžan pozvati, da se o zadevi pisno izjavi.

K 35. členu:

Določba prvega odstavka 35. člena predloga zakona, ki bo določala, katere odločitve Sodnega sveta morajo biti obrazložene in po izkazani vročitvi v anonimizirani obliki objavljene na spletni strani Sodnega sveta, je povzeta po veljavni določbi drugega odstavka 28.a člena ZS. Tudi po mnenju CCJE morajo biti vse odločitve sodnega sveta glede imenovanja, napredovanja,

ocenjevanja, discipline ali drugih vprašanj, povezanih s kariero sodnikov, obrazložene, vsaki zainteresirani stranki pa bi moral biti omogočen vpogled v končno odločitev in dana možnost, da preveri ali je sodni svet pravilno uporabil pravila in kriterije za imenovanje in napredovanje sodnikov.⁴⁰

Drugi odstavek obravnavanega člena pa bo na novo določil obveznost Sodnega sveta, da na svoji spletni strani objavi tudi sklepe, s katerimi bo odločal o zadevah javnega značaja.

K 36. členu:

Kot pomembna novost se v 36. členu predloga zakona predlaga pristojnost Vrhovnega sodišča za odločanje v upravnih sporih zoper sklepe in odločbe Sodnega sveta, medtem ko je po veljavni ureditvi za to pristojno Upravno sodišče Republike Slovenije. Za odločanje v navedenih zadevah se predlaga relativno kratek rok, saj bo moralo Vrhovno sodišče odločiti v 30 dneh od prejema tožbe zoper odločbo oziroma sklep Sodnega sveta. Namen tako kratkega roka je zagotoviti večjo učinkovitost in hitrost postopka.

Glede na to, da bo o navedenih zadevah že takoj odločalo najvišje sodišče v državi in to v senatu petih sodnikov, bo postala njegova odločitev pravnomočna in zoper njo ne bo mogoče vložiti rednega pravnega sredstva ali zahteve za revizijo.

V postopku izbire kandidatov za izvolitev v sodniško funkcijo in v postopku imenovanja predsednika sodišča bo po določbi predlaganega petega odstavka dopuščena možnost upravnega spora le v zvezi s presojo pravilnosti in zakonitosti izbirnega postopka ter odločitve Sodnega sveta o izpolnjevanju predpisanih formalnih pogojev za izvolitev v navedeni funkciji. V obeh navedenih postopkih bo šlo namreč za dvojno funkcijo Sodnega sveta. V prvem delu se bo ugotavljalo izpolnjevanje formalnih pogojev za opravljanje funkcije sodnika ali predsednika sodišča. V tem delu bo zato možen upravni spor. V drugem delu pa bo Sodni svet v okviru svoje temeljne vloge neodvisno in avtonomno izvajal politiko kadrovanja tudi na podlagi pravice do prostega preudarka (diskrecije), zato v tem delu upravni spor ne bo dovoljen.

K 37. členu:

Disciplinski postopkom zoper sodnike je v predlogu novega zakona namenjeno posebno poglavje. Po veljavni ureditvi je sicer disciplinski postopek v celoti urejen v VII. poglavju ZSS, pristojnost za vodenje disciplinskih postopkov pa je poverjena sodstvu samemu. Ker se vodilna vloga v okviru disciplinskih postopkov zoper sodnike s predlogom tega zakona prenaša na Sodni svet, je smiselno v Zakon o sodnem svetu prenesti tudi določbe, ki urejajo disciplinske organe in določajo potek disciplinskega postopka. ZSS pa bo še naprej urejal materialne določbe glede disciplinske odgovornosti sodnikov, disciplinskih sankcij in zastaranja.

⁴⁰ Glej Mnenje CCJE št. 10, točka 92 in 93.

Disciplinskim postopkom in odgovornosti sodnikov posebno pozornost posveča Poročilo Evropske mreže sodnih svetov 2014-2015 (European Network of Councils for the Judiciary; ENCJ), ki podrobneje analizira stanje v državah članicah in podaja priporočila glede minimalnih standardov na tem področju. V navedenem dokumentu ENCJ ponovi priporočilo, ki ga je podal že v Poročilu 2010-2012, in sicer, da naj države izvedbo disciplinskih postopkov zoper sodnike zaupajo bodisi sodstvu samemu, bodisi sodnemu svetu ali drugemu neodvisnemu in avtonomnemu organu, v katerem imajo večino sodniki. Predvsem pa naj bo to organ, ki je neodvisen od političnega vpliva.

S prenosom pristojnosti v zvezi z disciplinskimi postopki zoper sodnike na Sodni svet se želi doseči večjo neodvisnost disciplinskih postopkov ter okrepiti zaupanje javnosti. Zaradi svoje raznolike sestave je Sodni svet prost teženj po zaščiti »sodniškega ceha«. Sicer drži, da so v Sodnem svetu s svojimi izvoljenimi predstavniki večinsko zastopani nosilci sodne veje oblasti, vendar njegovo sestavo dopolnjujejo člani, ki jih v sodelovanju postavljata zakonodajna veja oblasti in predsednik republike, zato je Sodni svet organ s posebno vlogo, za katerega ni mogoče trditi, da je (le) zastopnik sodne veje oblasti.⁴¹

V 37. členu predloga zakona je pretežno povzeta veljavna ureditev 80. člena ZSS.

K 38. členu:

38. člen predloga zakona določa disciplinske organe in način njihovega imenovanja. Disciplinska organa bosta po novem disciplinski tožilec in disciplinsko sodišče. Po veljavni ureditvi je za imenovanje in razrešitev disciplinskih organov pristojna občna seja Vrhovnega sodišča, ki to stori na predlog Sodnega sveta. Po predlagani ureditvi pa bo za imenovanje in razrešitev disciplinskih organov pristojen Sodni svet, ki bo o tem odločal z dvotretjinsko večino glasov vseh članov.

Novost bo tudi daljši mandat članov disciplinskih organov, saj se iz dveh let, kot je določen po ZSS, podaljšuje na štiri leta. Po poteku mandatne dobe bodo lahko člani disciplinskih organov ponovno izvoljeni.

K 39. členu:

Ureditev glede disciplinskega tožilca ostaja enaka kot po veljavnem 88. členu ZSS.

K 40. členu:

Po ZSS sestavlja disciplinsko sodišče prve stopnje osem sodnikov (dva vrhovna, dva višja, dva okrožna in dva okrajna), svoje odločitve pa sprejema v senatu treh sodnikov, v katerem mora biti najmanj en član sodnik z enakim položajem sodnika, kot ga ima sodnik, zoper katerega teče disciplinski postopek. Po predlogu nove ureditve bo imelo disciplinsko sodišče devet članov, ki bodo večinsko sodniki. Od devetih članov bo namreč šest članov sodnikov (dva vrhovna, dva

⁴¹ Gl. odločbo Ustavnega sodišča št. U-I-224/96 z dne 22. maja 1997.

višja in dva sodnika prve stopnje), ki jih bo Sodnemu svetu v imenovanje predlagala občna seja Vrhovnega sodišča, preostale tri člane pa bo imenoval Sodni svet izmed svojih članov. Tudi ti trije bodo lahko imenovani izmed članov Sodnega sveta, ki so sodniki, vendar bodo nastopali primarno v vlogi člana Sodnega sveta. Na mesto predsednika disciplinskega sodišča bo lahko imenovan le član Sodnega sveta, medtem ko bosta druga dva člana Sodnega sveta njegova namestnika. Disciplinsko sodišče bo v posamezni zadevi odločalo v tričlanskem senatu. Sestavo senatov bo določil predsednik disciplinskega sodišča, pri čemer bo moral biti predsednik senata bodisi sam predsednik disciplinskega sodišča bodisi eden od njegovih namestnikov. Na ta način se bo okrepila vloga Sodnega sveta pri vodenju disciplinskih postopkov. Če bosta druga dva člana senata imenovana izmed preostalih šestih članov, ki jih bo Sodnemu svetu v imenovanje predlagala občna seja Vrhovnega sodišča, pa bo nedvomno zagotovljena taka sestava disciplinskega senata, v kateri bodo imeli večino predstavniki sodnikov.

K 41. členu:

Določba glede predčasnega prenehanja funkcije člana disciplinskega sodišča oziroma disciplinskega organa je povzeta po veljavni določbi drugega odstavka 89. člena ZSS, pri čemer je dopolnjena v delu, ki določa, da lahko mandat članu disciplinskega organa preneha tudi na lastno željo, če poda odstopno izjavo.

K 42. členu:

Ker je pristojnost za vodenje disciplinskih postopkov z Vrhovnega sodišča prenesena na Sodni svet, se z Vrhovnega sodišča na Sodni svet seli tudi sedež disciplinskih organov.

K 43. členu:

Po veljavni ureditvi v ZSS o pritožbah zoper sklepe disciplinskega sodišča prve stopnje odloča disciplinsko sodišče druge stopnje v senatu treh vrhovnih sodnikov. Po predlogu zakona bo zoper odločbo disciplinskega sodišča, enako kot zoper druge odločbe in sklepe Sodnega sveta, dopustno sprožiti upravni spor, v katerem bo odločalo Vrhovno sodišče v senatu petih sodnikov. Glede na to, da predlog zakona uvaja enostopenjsko odločanje, bo pravica do pritožbe absorbirana v pravici do sodnega varstva po 43. členu, ki daje možnost, da prizadeti sodnik sproži upravni spor po 36. členu predloga tega zakona. Predlagatelj namreč meni, da ni nujno zagotoviti pritožbe na disciplinski organ II. stopnje. Tudi iz Mnenja CCJE št. 3⁴² izhaja le, da mora biti zagotovljena možnost preizkusa odločitve s strani sodišča (ne glede na to, kakšne vrste disciplinski organ je sprejel odločitev na prvi stopnji – disciplinski organ ali sodišče). Z možnostjo upravnega spora po 36. členu predlaganega zakona bo po mnenju predlagatelja zagotovljeno ustrežnejše varstvo, kot če bi o pritožbi odločal le disciplinski organ II. stopnje, saj disciplinskega sodišča ni mogoče šteti za sodišče, pa četudi bi bili vsi člani senata vrhovni sodniki.⁴³

⁴² Gl. 69. točko in sklepno ugotovitev št. 77 navedenega mnenja.

⁴³ Gl. sklep Vrhovnega sodišča RS, št. I Up 1130/2002 z dne 24. 3. 2004.

K 44. členu:

Glede na veljavno ureditev 90. člena ZSS ostajajo nespremenjene določbe, po katerih se v disciplinskem postopku zoper sodnike smiselno uporabljajo določbe zakona, ki ureja kazenski postopek, in sicer tisti del, ki velja za skrajšani postopek pred okrajnim sodiščem.

K 45. členu:

Določbe 45. člena predloga zakona so povzete po veljavni ureditvi iz 91. člena ZSS. Novost je v tem, da bo lahko pobudo za uvedbo disciplinskega postopka zoper posameznega sodnika poleg predsednika sodišča, pri katerem sodnik opravlja sodniško službo, predsednika neposredno višjega sodišča, Sodnega sveta in ministra podal tudi predsednik Vrhovnega sodišča.

K 46. členu:

Določba povzema veljavno ureditev iz 92. člena ZSS.

K 47. členu:

Določba povzema veljavno ureditev iz 93. člena ZSS.

K. 48. členu:

Določba povzema veljavno ureditev iz 94. člena ZSS.

K 49. členu:

Posebno poglavje v predlogu zakona je namenjeno kodeksu sodniške etike in Komisiji za etiko in integriteto. Osnovne določbe 49. člena predloga zakona v zvezi s kodeksom sodniške etike so povzete po veljavnih določbah 28.č člena ZS, kamor so bile dodane z novelo ZS-L⁴⁴. Namen zakonodajalca je bil, da se pravila za poslovno in zasebno obnašanje sodnikov podrobneje določijo v kodeksu sodniške etike, ki naj ga oblikuje Sodni svet. Etični kodeksi so pravila vedenja in moralnih norm, ki jih skupine posameznikov prostovoljno zapišejo z namenom urediti odnose znotraj skupine in v razmerju do okolja, v katerem ta skupina deluje. Po vsebini določajo, kakšne značilnosti naj ima oseba, da v določeni skupini velja za osebo z integriteto oziroma kaj skupina šteje kot dolžno ravnanje posameznikov, in kot taki predstavljajo podlago za ukrepanje ob kršitvi dolžnega ravnanja⁴⁵. Pri opravljanju sodniške službe je sodnik vezan na ustavo in zakon, službi pa se mora posvečati s polno predanostjo in izpolnjevati svoje obveznosti po svojih najboljših močeh.

⁴⁴ Uradni list RS, št. 17/15.

⁴⁵ <https://www.kpk-rs.si/si/preventiva-in-nacrt-integritete/eticni-kodeksi>.

Ker je bil predhodno Kodeks sodniške etike oblikovan na nivoju Slovenskega sodniškega društva, je veljal le za člane društva. Zato je bila dodelitev pristojnosti za sprejem kodeksa sodniške etike Sodnemu svetu namenjena temu, da se s kodeksom zaveže vse sodnike pri opravljanju sodniške službe in tudi v zasebnem življenju. Sodniki namreč na podlagi 23. člena ZSS prisežejo, da bodo sodniško funkcijo opravljali v skladu z ustavo in zakonom. Ker ima kodeks sodniške etike od sprejetja 28.č člena ZS pravno podlago v zakonu, kontinuiteta pa je zagotovljena s prenosom določb 28. člena ZS v predlagani zakon, so sodniki s prisego še naprej zavezani, da opravljajo svojo funkcijo v skladu z določili kodeksa sodniške etike.

Sodni svet je Kodeks sodniške etike sprejel na svoji 55. seji dne 11. junija 2015. Kodeks vsebuje poklicne in etične zapovedi za sodnika z namenom varovanja sodniške funkcije, ohranitve sodnikove integritete in ugleda ter predvsem vzpostavitve sodnika kot osebe, ki je neodvisna, nepristranska in strokovno usposobljena. Načela sodniške etike, ki so vsebovana v Kodeksu sodniške etike, so ločena od disciplinskih določb, ki bodo še naprej v ZSS.

K 50. členu:

Predlagane določbe 50. člena predloga zakona v zvezi s Komisijo za etiko in integriteto so povzete po veljavnih določbah 28.d člena ZS in so bile tako kot določbe glede kodeksa sodniške etike dodane z novelo ZS-L. Z namenom vzpostavitve jasnejših standardov oziroma dobre prakse obnašanja v konkretnih primerih je bilo z ZS-L določeno, da se pri Sodnem svetu ustanovi Komisija za etiko in integriteto, ki lahko sodnikom svetuje glede vprašanj sodniške etike in integritete, ki se jim zastavljajo v konkretnih življenjskih okoliščinah, ter oblikuje priporočila sodnikom, kako naj v bodoče ravnajo. Sodni svet je načelna stališča v zvezi z etiko in integriteto v konkretnih primerih sprejemal že pred novelo ZS-L. V svojih načelnih stališčih se je opredelil do vprašanj v zvezi z uporabo družbenih omrežij, javno podporo sodnikov kandidatov za politično funkcijo, političnim delovanjem sodnikov, javnim izražanjem mnenj sodnikov, sodniki kot pooblaščenec strank in dvomom o sodnikovi nepristranskosti.

Veljavne določbe 28.d člena ZS določajo naloge komisije, medtem ko podrobnejšo sestavo, imenovanje in način dela komisije prepuščajo v ureditev poslovniku Sodnega sveta. Predlog zakona določbe 28.d člena ZS z namenom celovitejše normativne ureditve dopolnjuje še z določbo drugega odstavka 50. člena, ki za zastopanje komisije pred drugimi državnimi organi in javnostjo pooblašča predsednika komisije, ki ga izmed sebe za dobo dveh let izvolijo člani komisije.

K 51. členu:

Določbe glede sestave Komisije za etiko in integriteto so povzete po 32. členu poslovnika. Komisijo sestavlja pet sodnikov. Člani so lahko tako sodniki rednih sodišč in ustavni sodniki, kakor tudi tisti sodniki, ki so na mednarodna sodišča imenovani kot predstavniki Republike Slovenije po Zakonu o predlaganju kandidatov iz Republike Slovenije za sodnike mednarodnih sodišč⁴⁶

⁴⁶Uradni list RS, št. 64/01 in 59/02.

(ZPKSMS), ter vsi upokojeni sodniki oziroma sodniki, ki jim je prenehala sodniška funkcija zaradi poteka mandata.

Prvo sestavo Komisije za mandat od 3. 9. 2015 do 2. 9. 2021 je Sodni svet imenoval na svoji 57. seji. Predlog zakona v prehodnih določbah določa, da komisija v sedanji sestavi svoje delo nadaljuje in redno zaključi svoj mandat.

K 52. členu:

Določbe glede predčasnega prenehanja funkcije člana Komisije za etiko in integriteto so povzete po določbah 34. člena poslovnika, ki po veljavni ureditvi urejajo navedeno materijo.

K 53. členu:

Določbe glede pobude in zahteve za obravnavo zadev iz pristojnosti Komisije za etiko in integriteto so deloma povzete po določbah 36. člena Poslovnika. Poslovník ločuje med predlogom za sprejem načelnega mnenja glede kršitev Kodeksa sodniške etike, ki ga lahko poda vsaka zainteresirana (fizična ali pravna) oseba, ter predlogom za sprejem smernic in priporočil s področja sodniške etike in integritete, ki je pridržan sodstvu ter ministru za pravosodje. Po predlaganih določbah 53. člena predloga zakona bo imela možnost podati pobudo za obravnavo zadeve iz pristojnosti komisije vsaka fizična in pravna oseba, komisija pa bo po prostem preudarku odločila, ali bo pobudo sprejela v obravnavo in ali bo glede na okoliščine primera sprejela načelno mnenje, priporočilo ali smernico.

Pravica podati zahtevo za obravnavo je pridržana bo članom komisije, članom Sodnega sveta, predsedniku Vrhovnega sodišča in ministru. V tem primeru bo komisija zadevo dolžna sprejeti v obravnavo, vendar bo glede na okoliščine primera po prostem preudarku presodila, ali bi kazalo sprejeti načelno mnenje, priporočilo, smernico, ali ne. O sprejeti odločitvi in razlogih zanjo bo komisija vedno obvestila tistega, ki je podal pobudo ali zahtevo.

K 54. členu:

Veljavni ZS se le bežno dotika strokovne službe Sodnega sveta v drugem odstavku 29. člena, kjer določa, da navedena služba opravlja strokovna in administrativna dela za Sodni svet. Predlog zakona določbe glede strokovne službe nekoliko razširja, medtem ko podrobnejšo določitev organizacije in nalog strokovne službe izrecno poverja Sodnemu svetu. Enako bo veljalo tudi za sistemizacijo delovnih mest in za kadrovske načrte, ki bo moral biti po Zakonu o javnih uslužbencih⁴⁷ (ZJU) usklajen s predlogom proračuna ter sprejet najpozneje v 60 dneh po uveljavitvi proračuna. Po ZJU predlog kadrovskega načrta poda predstojnik ob pripravi proračuna oziroma finančnega načrta.

⁴⁷ Uradni list RS, št. 63/07 – uradno prečiščeno besedilo, 65/08, 69/08 – ZTFI-A, 69/08 – ZZavar-E in 40/12 – ZUJF.

Strokovno službo bo vodil generalni sekretar Sodnega sveta, ki bo pri Sodnem svetu v delovnem razmerju. Praviloma bo pri Sodnem svetu v delovnem razmerju tudi večina ostalega strokovnega in podpornega osebja. Predlog zakona pa bo izrecno dopuščal možnost, kar je bila tudi sicer doslej stalna praksa, da bodo lahko v strokovno službo za določen čas dodeljeni sodniki in javni uslužbenci, ki se bodo lahko po poteku dobe, za katero bodo dodeljeni, vrnili nazaj na svojo prejšnjo funkcijo oziroma delovno mesto.

K 55. členu:

Sodni svet bo kot samostojen in neodvisen državni organ v skladu z ZJU dolžan sprejeti svoj kadrovski načrt.

K 56. členu:

Po veljavni ureditvi Sodni svet ni samostojen proračunski predlagatelj, saj se obseg finančnih sredstev za njegovo delovanje zagotavlja v okviru skupnega proračuna za sodišča, koordinacija in razdelitev sredstev pa je v pristojnosti Vrhovnega sodišča. 55. člen predloga zakona uvaja načelo finančne neodvisnosti Sodnega sveta, saj bo v skladu z njim Sodni svet samostojen in neposreden proračunski uporabnik. Po predlagani ureditvi bo namreč Sodni svet predlog proračuna pripravil sam, v skladu z Zakonom o javnih financah⁴⁸ (ZJF), pri oblikovanju predloga pa bo moral upoštevati, koliko finančnih sredstev potrebuje, da bo lahko nemoteno izvajal vse svoje pristojnosti. Pomen proračuna, ki omogoča nemoteno opravljanje vseh nalog Sodnega sveta, poudarja tudi CCJE v 37. točki mnenja št. 10, kjer priporoča, da naj ima proračun v višini, ki mu bo omogočala neodvisno in avtonomno delo, ter hkrati možnost, da si višino proračuna sam izpogaja. Po predlagani ureditvi bo Sodni svet sprejel predlog proračuna z dvotretjinsko večino glasov vseh članov. Za nadzor nad smotrno porabo proračunskih sredstev bo pristojno Računsko sodišče.

K 57. členu:

Predlog zakona podrobno ureja pravico do sejin in povrnitve materialnih stroškov, ki članom Sodnega sveta in njegovih delovnih teles nastanejo v zvezi z njihovim delom. Do sejin za udeležbo na sejah Sodnega sveta bodo upravičeni člani Sodnega sveta, ne pa tudi generalni sekretar, ki bo pri Sodnem svetu v delovnem razmerju in se bo sej udeleževal po službeni dolžnosti. Do sejin bodo upravičeni tudi člani delovnih teles Sodnega sveta (člani komisije za etiko in integriteto in člani disciplinske komisije). Višino sejin in materialnih stroškov, ki se članom povrnejo, bo določil Sodni svet s poslovnikom, pri čemer bo moral predhodno pridobiti soglasje ministra, pristojnega za finance. Ker gre za javna sredstva, predlagatelj meni, da njihova višina ne more biti popolnoma prepuščena samoregulaciji. Ob tem gre tudi za spoštovanje načela zavor

⁴⁸ Uradni list RS, št: 11/11 – uradno prečiščeno besedilo, 14/13 – popr., 101/13, 55/15 – ZFisP in 96/15 – ZIPRS1617.

in ravnovesij pri reguliranju odlivov iz državnega proračuna. Enako ureditev predpisuje Zakon o državnem tožilstvu⁴⁹ (ZDT-1) za sejnine in stroške Državnotožilskega sveta.

K 58. členu:

Ker predlog zakona, kot je bilo pojasnjeno že v poglavju o volitvah članov Sodnega sveta, ohranja enako ureditev glede postopka izvolitve članov Sodnega sveta kot do sedaj in s tem kontinuiteto na področju sestave Sodnega sveta, je v prehodnih določbah določeno, da člani Sodnega sveta, ki so bili izvoljeni po veljavnem ZS, s svojim delom nemoteno nadaljujejo do izteka svojega mandata.

K 59. členu:

Sodni svet bo dolžan razpisati prosto delovno mesto generalnega sekretarja Sodnega sveta, ki ga predlog zakona ureja kot novost, v roku enega meseca od uveljavitve predlaganega zakona. Do njegovega imenovanja bo naloge generalnega sekretarja po novem zakonu opravljal sedanji sekretar Sodnega sveta, ki je v strokovno službo Sodnega sveta dodeljen po do sedaj veljavnih predpisih.

K 60. členu:

Nekoliko drugačna situacija kot v zvezi z generalnim sekretarjem Sodnega sveta se predlaga glede disciplinskih organov, ki jih po veljavni ureditvi imenuje in razrešuje občna seja Vrhovnega sodišča, medtem ko predlog zakona njihovo imenovanje poverja Sodnemu svetu ter pri tem spreminja tudi sestavo disciplinskih organov in potek disciplinskega postopka, ki bo odslej enostopenjski. V prehodnih določbah bo zato določeno, da mora Sodni svet disciplinske organe imenovati v roku šestih mesecev po uveljavitvi zakona.

K 61. členu:

Za disciplinske postopke, ki so se začeli pred uveljavitvijo tega zakona, bo določeno, da se nadaljujejo in dokončajo po dosedanjih predpisih, to je po določbah veljavnega ZS.

K 62. členu:

Sodni svet je prvo sestavo Komisije za etiko in integriteto imenoval na svoji 57. seji dne 3. septembra 2015, in sicer za mandat od 3. septembra 2015 do 2. septembra 2021. Namen prehodne določbe je omogočiti, da komisija v sedanji sestavi svoje delo nadaljuje in redno zaključi svoj mandat.

K. 63. členu:

⁴⁹ Uradni list RS, št. 58/11, 21/12 – ZDU-1F, 47/12, 15/13 – ZODPol, 47/13 – ZDU-1G, 48/13 – ZSKZDČEU-1 in 19/15.

Ker se del vsebine ZS in ZSS prenaša v predlagani novi zakon, je treba prenesene določbe ZS in ZSS z novim zakonom razveljaviti.

K 64. členu:

Veljavni poslovnik je Sodni svet sprejel na podlagi 28. člena ZS. Ker se podlaga za sprejem poslovnika prenaša v določbo 5. člena predlaganega zakona, bo moral Sodni svet sprejeti nov poslovnik, ki bo temeljil na podlagi predlaganega novega zakona.

K 65. členu:

Za uveljavitev zakona je določen splošni 15-dnevni vacatio legis. Prehodno obdobje šestih mesecev od uveljavitve zakona do začetka njegove uporabe pa je določeno predvsem zaradi določenih prilagoditev, ki jih terja drugačna ureditev od dosedanje v ZS in ZSS. Po presoji predlagatelja je to primeren rok, do katerega bo mogoče pripraviti vse potrebno za začetek uporabe zakona.

IV. BESEDILO ČLENOV, KI SE SPREMINJAJO

ZAKON O SODIŠČIH

18. člen

Člani sodnega sveta se izvolijo za dobo šestih let in po poteku te dobe ne morejo biti takoj ponovno izvoljeni.

Vsaka tri leta se izvolijo dva ali trije člani sodnega sveta, ki jih izvoli državni zbor ter trije člani sodnega sveta, ki jih izmed sebe izvolijo sodniki, ki trajno opravljajo sodniško funkcijo.

Članu sodnega sveta, ki postane član sodnega sveta zaradi predčasnega prenehanja mandata prejšnjega člana, poteče mandat z iztekom dobe za katero je bil izvoljen član sodnega sveta, ki mu je mandat predčasno prenehal.

19. člen

Predsednika sodnega sveta izvolijo člani z dvotretjinsko večino glasov s tajnim glasovanjem.

20. člen

Volitve članov sodnega sveta razpiše predsednik državnega zbora najmanj tri mesece pred iztekom mandata članov sodnega sveta.

Če je treba zaradi predčasnega prenehanja mandata (2. do 4. točka prvega odstavka 27. člena) razpisati nadomestne volitve, jih predsednik državnega zbora razpiše najkasneje v enem mesecu po prenehanju mandata člana sodnega sveta.

Od razpisa volitev do dneva glasovanja mora poteči najmanj petdeset dni.

Kandidatna lista za člane sodnega sveta, ki jih predlaga predsednik republike, mora biti državnemu zboru predložena najkasneje dvajset dni pred dnevom glasovanja.

21. člen

Na kandidatni listi za izvolitev članov sodnega sveta, ki jih državni zbor voli na predlog predsednika republike, mora biti predlagano število kandidatov večje od števila članov, ki se jih voli, vendar največ dvakrat tolikšno, kot je število članov, ki se jih voli.

Volitve so tajne.

22. člen

Volitve članov sodnega sveta iz vrst sodnikov so neposredne in tajne.

Pravico voliti imajo vsi sodniki, ki na dan volitev opravljajo sodniško funkcijo in so vpisani v sodniški volilni imenik, ki vsebuje ime in priimek sodnika ter sodišče, na katerem dela.

Po enega člana sodnega sveta volijo sodniki, ki opravljajo sodniško funkcijo na Vrhovnem sodišču Republike Slovenije, na sodiščih položaja višjega sodišča, na sodiščih položaja okrožnega sodišča in na okrajnih sodiščih. Dva člana sodnega sveta volijo vsi sodniki iz prejšnjega odstavka.

Za člana sodnega sveta je lahko izvoljen vsak sodnik.

Pri kandidiranju članov sodnega sveta je treba upoštevati enakomerno zastopanost članov z območij vseh višjih sodišč v Republiki Sloveniji.

23. člen

Sodniški volilni imenik (v nadaljnjem besedilu: imenik) iz drugega odstavka prejšnjega člena vodi Vrhovno sodišče Republike Slovenije. Podatki za imenik se povzamejo iz centralne kadrovske evidence oziroma iz aktov o imenovanju.

Najpozneje deset dni po razpisu volitev Vrhovno sodišče Republike Slovenije pošlje imenik sodiščem.

Sodnik ima pravico vpogleda v imenik in pravico pisno zahtevati popravek, če sam ali kdo drug ni vpisan v imenik oziroma je vpisan kdo, ki po določbah tega zakona nima pravice voliti, ali če so napačno vpisani osebni podatki. Popravek lahko zahteva najmanj tri dni pred volitvami.

Če je zahteva za popravo imenika utemeljena, Vrhovno sodišče Republike Slovenije imenik popravi, če meni da ni utemeljena, pa mora v dveh dneh od prejema zahteve za popravo imenika izdati zavrnilno odločbo.

Zoper odločbo iz prejšnjega odstavka je dovoljeno sprožiti upravni spor pred pristojnim sodiščem v 24 urah po vročitvi odločbe. Sodišče mora odločiti v nadaljnjih osemindesetih urah.

24. člen

Na vsaki kandidatni listi za člana sodnega sveta iz tretjega odstavka 22. člena tega zakona mora biti večje število kandidatov, kot je število članov, ki se jih voli, vendar največ štirikrat tolikšno, kot je število članov, ki se jih voli.

Kandidate za člane sodnega sveta predlagajo sodniki pisno ali na sodniških zborih. Na kandidatno listo se uvrstijo kandidati, ki so jih predlagali najmanj trije sodniki. Če je število

kandidatov večje, kot določa prejšnji odstavek, se uvrstijo na kandidatno listo tisti kandidati, ki jih je predlagalo največ sodnikov.

Kandidatne liste potrdi in objavi volilna komisija najmanj petnajst dni pred dnevom glasovanja.

25. člen

Volitve se opravijo na vseh sodiščih, katerih sodniki volijo člana sodnega sveta, na isti dan.

Za glasovanje na voliščih se smiselno uporabljajo določbe IX. poglavja zakona o volitvah v državni zbor (Uradni list RS, št. 44/92), kolikor ni s tem zakonom drugače določeno.

Glasuje se osebno z glasovnico, na kateri se obkroži ime sodnika, katerega se voli.

Izvoljen je sodnik, ki je prejel največ glasov. Če sta dva kandidata ali več kandidatov prejela enako največje število glasov, se volitve glede njih ponovijo.

Če članu sodnega sveta iz vrst sodnikov predčasno preneha mandat po 2. ali 3. točki prvega odstavka 27. člena tega zakona, postane član sodnega sveta iz vrst sodnikov za preostanek mandatne dobe tisti kandidat z iste liste kandidatov, ki bi bil izvoljen, če ne bi bil izvoljen član sodnega sveta, ki mu je prenehal mandat. Če kandidat v osmih dneh od poziva za sprejem mandata ne sporoči, da mandat sprejema, se ta pravica prenese na naslednjega kandidata.

Če na listi oziroma seznamu iz prejšnjega člena ni naslednjega kandidata, se opravijo nadomestne volitve. Nadomestne volitve se opravijo po določbah tega zakona, ki veljajo za splošne volitve, če ni v tem poglavju drugače določeno.

26. člen

Volitve članov sodnega sveta iz vrst sodnikov vodi volilna komisija, ki jo imenuje sodni svet.

Volilna komisija ima predsednika in štiri člane ter njihove namestnike. Za predsednika in namestnika predsednika volilne komisije se imenuje sodnik vrhovnega sodišča.

Volitve se opravljajo na voliščih. Volišča so na sedežih okrožnih sodišč in na sedežu Vrhovnega sodišča Republike Slovenije. Na sedežih okrožnih sodišč volijo vsi sodniki, razen sodnikov vrhovnega sodišča.

Delo na voliščih opravljajo tričlanski volilni odbori, ki jih imenuje volilna komisija. Predsednik volilnega odbora je sodnik višjega sodišča. Predsednik volilnega odbora pri Vrhovnem sodišču Republike Slovenije je sodnik tega sodišča.

Volilna komisija določi obrazce za izvedbo volitev po določbah tega člena ter enotne standarde za volilni material in druge materialne pogoje za izvedbo volilnih opravil.

27. člen

Članu sodnega sveta preneha mandat:

1. s potekom dobe, za katero je izvoljen;
2. z odstopom;
3. članu, ki je sodnik, s prenehanjem ali razrešitvijo sodniške funkcije;
4. članu, ki ni sodnik, če postane trajno nesposoben za opravljanje svoje funkcije ali če izgubi status, v zvezi s katerim je bil izvoljen.

Član sodnega sveta, ki mu je prenehal mandat po 1. točki prejšnjega odstavka, opravlja pravice in dolžnosti člana sodnega sveta do izvolitve novega člana.

Članu sodnega sveta preneha mandat po 2. točki prvega odstavka tega člena z dnem, ko sodni svet prejme njegovo pisno izjavo o odstopu, po 4. točki pa, ko ga državni zbor razreši.

V primerih iz prejšnjega odstavka sodni svet nemudoma obvesti predsednika državnega zbora, če je odstopil oziroma je bil razrešen član sodnega sveta, ki ga voli državni zbor, pa tudi predsednika republike.

28. člen

Sodni svet ima naslednje pristojnosti:

- predlaga državnemu zboru kandidate za izvolitev v sodniško funkcijo;
- predlaga državnemu zboru razrešitev sodnika;
- imenuje in razrešuje predsednike sodišč, razen predsednika Vrhovnega sodišča Republike Slovenije;
- odloča o napredovanju v višji sodniški naziv in o hitrejšem napredovanju v plačnih razredih, v položaj svetnika ali na višje sodniško mesto ter o izjemnem napredovanju v višji sodniški naziv;
- odloča o pritožbi zoper odločbo o premestitvi oziroma imenovanju na sodniško mesto, v sodniški naziv oziroma na položaj svetnika in zoper odločbo o uvrstitvi v plačni razred;
- odloča o nezdržljivosti sodniške funkcije;
- daje mnenje k predlogu proračuna za sodišča in mnenje državnemu zboru o zakonih, ki urejajo položaj, pravice in dolžnosti sodnikov ter osebja sodišč;
- sprejme kodeks sodniške etike;
- sprejme merila za izbiro kandidatov za sodniško mesto po predhodnem mnenju ministra, pristojnega za pravosodje, in merila za kakovost dela sodnikov za oceno sodniške službe;
- daje soglasje k politiki zaznavanja in obvladovanja korupcijskih tveganj in izpostavljenosti sodišč ter spremlja njeno uresničevanje;
- imenuje člane Komisije za etiko in integriteto;

- obravnava in odloča o utemeljenosti pritožbe sodnika, ki meni, da je bila kršena njegova zakonska pravica, kršen njegov neodvisni položaj ali neodvisnost sodstva;
- opravlja druge zadeve, če zakon tako določa.

Sodni svet odloča o predlogih za izvolitev sodnikov, o imenovanjih in napredovanjih sodnikov, o uvrstitvah v plačni razred, o pritožbah zoper odločbo o premestitvi oziroma imenovanju na sodniško mesto, v sodniški naziv oziroma na položaj svetnika, o pritožbah zoper odločbo o uvrstitvi v plačni razred, o predlogih za razrešitev sodnikov, o merilih za izbiro kandidatov za sodniško mesto in o merilih za kakovost dela sodnikov z dvotretjinsko večino vseh članov.

Sodni svet objavlja sprejete akte na svoji spletni strani.

Podatki, ki se nanašajo na posameznika, se hranijo petnajst let po dnevu prenehanja funkcije.

28.a člen

Sodni svet odloča na sejah.

Odločitve sodnega sveta o izvolitvi, imenovanju, napredovanju v plačnem razredu, v nazivu, na položaj ali na višje sodniško mesto, dodelitvi ali premestitvi sodnika, oziroma o imenovanju ali razrešitvi predsednika sodišča in o pritožbah sodnikov morajo biti obrazložene in po izkazani vročitvi objavljene na spletni strani sodnega sveta v anonimizirani obliki.

Minister, pristojen za pravosodje, in predsednik Vrhovnega sodišča Republike Slovenije se lahko na povabilo sodnega sveta udeležita seje sodnega sveta in imata pravico do razprave brez pravice do glasovanja, zlasti kadar sodni svet obravnava zadeve sodne ali pravosodne uprave, sprejema mnenje k predlogom zakonov, ki urejajo položaj, pravice in dolžnosti sodnikov, kadar sprejema načelna stališča o razmerah v sodstvu ali kadar obravnava predlog proračuna za sodstvo.

S poslovnikom, ki ga sodni svet sprejme z dvotretjinsko večino vseh članov, se uredi postopek poteka sej in način odločanja v zadevah, ki niso zajete v drugem odstavku 28. člena tega zakona, ter druga vprašanja v zvezi z delom sodnega sveta.

28.č člen

Kodeks sodniške etike določa pravila za službeno in zasebno ravnanje in vedenje sodnikov zaradi varovanja neodvisnosti, nepristranskosti in poštenosti sodnikov ter ugleda sodniške službe.

Sodniki so dolžni spoštovati kodeks sodniške etike pri opravljanju sodniške službe in zunaj nje.

Kodeks sodniške etike se objavi na spletnih straneh sodnega sveta in na spletnih straneh sodišč.

28.d člen

Pri sodnem svetu se imenuje Komisija za etiko in integriteto, ki ima te naloge:

- sprejema načelna mnenja glede ravnanj, ki pomenijo kršitev kodeksa sodniške etike;
- izdaja priporočila za spoštovanje pravil sodniške etike in integritete v skladu s kodeksom sodniške etike;
- sprejema smernice s področja sodniške etike in integritete v skladu s kodeksom sodniške etike;
- v sodelovanju s Centrom za izobraževanje v pravosodju skrbi za izobraževanje in usposabljanje sodnikov na področju sodniške etike in integritete.

Člani Komisije za etiko in integriteto so le sodniki. Podrobnejša sestava, imenovanje in način dela Komisije za etiko in integriteto so določeni s poslovníkom sodnega sveta.

Načelna mnenja glede vrste kršitev kodeksa sodniške etike se objavijo na spletnih straneh sodnega sveta.

29. člen

Članom sodnega sveta pripada za udeležbo na sejah sodnega sveta sejnina.

Strokovna in administrativna dela za sodni svet opravlja strokovna služba sodnega sveta.

Obseg finančnih sredstev za delo sodnega sveta in njegove strokovne službe se v okviru državnega proračuna Republike Slovenije zagotavlja pri neposrednem proračunskem uporabniku sodnem svetu.

ZAKON O SODNIŠKI SLUŽBI

80. člen

Sodniku ni mogoče izreči disciplinske sankcije, razen ob pogojih in po postopku, ki je predpisan v tem zakonu.

Disciplinski postopek je hiter.

Kazenska odgovornost in odgovornost za prekršek ne izključujeta disciplinske odgovornosti sodnika.

V okviru disciplinskega postopka ni dovoljeno posegati v neodvisnost sodnika pri opravljanju sodniške funkcije.

86. člen

V disciplinskem postopku odloča disciplinsko sodišče prve stopnje in disciplinsko sodišče druge stopnje. Disciplinsko sodišče prve stopnje sestavlja osem sodnikov, in sicer dva vrhovna, dva višja, dva okrožna in dva okrajna sodnika. Eden od vrhovnih sodnikov je predsednik disciplinskega sodišča prve stopnje, drugi pa njegov namestnik, ki nadomešča predsednika v njegovi odsotnosti.

Disciplinsko sodišče prve stopnje odloča v posamezni zadevi v senatu treh sodnikov, v katerem mora biti najmanj en član z enakim položajem sodnika, kot ga ima sodnik, zoper katerega teče disciplinski postopek. Sestavo senata določi predsednik disciplinskega sodišča.

87. člen

Disciplinsko sodišče druge stopnje sestavlja pet vrhovnih sodnikov.

Disciplinsko sodišče druge stopnje ima predsednika in namestnika predsednika, ki nadomešča predsednika v njegovi odsotnosti.

O pritožbah zoper sklepe disciplinskega sodišča prve stopnje odloča senat, ki ga sestavljajo predsednik in dva sodnika. Sestavo senata določi predsednik disciplinskega sodišča druge stopnje.

88. člen

Predlog za disciplinsko kaznovanje vlaga in zastopa disciplinski tožilec, ki ga v njegovi odsotnosti nadomešča njegov namestnik; oba sta vrhovna sodnika.

89. člen

Disciplinske organe imenuje in razrešuje občna seja Vrhovnega sodišča Republike Slovenije na predlog sodnega sveta za dobo dveh let z možnostjo ponovnega imenovanja.

Sodniku disciplinskega sodišča in disciplinskemu tožilcu oziroma njegovemu namestniku preneha funkcija pred potekom mandata:

1. s prenehanjem sodniške funkcije ali z razrešitvijo sodnika;
2. če mu je izrečena disciplinska sankcija;
3. z imenovanjem na sodniško mesto drugega položaja.

Novo imenovanemu sodniku disciplinskega sodišča, disciplinskemu tožilcu ali njegovemu namestniku poteče mandat z iztekom mandata sodnika, disciplinskega tožilca ali namestnika, katerega je nadomestil.

Če disciplinsko sodišče ali disciplinski tožilec iz pravnih ali stvarnih razlogov ne more postopati, občna seja Vrhovnega sodišča Republike Slovenije na predlog sodnega sveta imenuje nadomestnega sodnika disciplinskega sodišča ali tožilca za odločanje v posamezni zadevi.

89.a člen

Disciplinski organi imajo sedež pri Vrhovnem sodišču Republike Slovenije, ki tudi zagotavlja finančna sredstva in ostale pogoje za njihovo delo.

90. člen

Če ta zakon nima posebnih določb, se v disciplinskem postopku smiselno uporabljajo določbe zakona, ki ureja kazenski postopek, ki veljajo za skrajšani postopek pred okrajnim sodiščem, razen določb, ki se nanašajo na oškodovanca, na napoved pritožbe, na zahtevo za varstvo zakonitosti in na izredno omilitev kazni.

V disciplinskem postopku je javnost izključena, razen če sodnik v postopku izrecno nasprotuje izključitvi javnosti.

91. člen

Disciplinski postopek se uvede z vložitvijo predloga za opravo preiskovalnih dejanj ali z neposredno vložitvijo obrazloženega predloga za izrek disciplinske sankcije.

Pobudo za uvedbo disciplinskega postopka lahko podajo predsednik sodišča, pri katerem sodnik opravlja sodniško službo, predsednik neposredno višjega sodišča, sodni svet in minister, pristojen za pravosodje.

Če disciplinski tožilec ne uvede postopka, je o razlogih dolžan obvestiti pobudnika. Če pobudnik vztraja pri pobudi, dokončno odloči o uvedbi postopka disciplinsko sodišče prve stopnje.

Ob vložitvi predloga za izrek disciplinske sankcije lahko predsednik Vrhovnega sodišča Republike Slovenije glede na značaj in težo očitane disciplinske kršitve izreče sodniku začasno odstranitev iz sodniške službe v skladu z določbami 95. do 100. člena tega zakona.

92. člen

Če je podan predlog za opravo posameznih preiskovalnih dejanj, jih opravi sodnik disciplinskega sodišča, ki ga določi predsednik disciplinskega sodišča.

93. člen

V disciplinskem postopku je lahko zagovornik tudi sodnik, ki ima pravico do povrnitve potrebnih izdatkov.

94. člen

V zapisnik o disciplinski obravnavi se vpišejo imena vseh prisotnih in bistvena vsebina poteka obravnave.

Predsednik senata lahko na predlog stranke ali po uradni dolžnosti odredi, naj se v zapisnik dobesedno vpišejo izjave, za katere misli, da so pomembne.

Na zahtevo stranke se v zapisnik vpiše tudi vprašanje, na katerega senat ni dovolil odgovora.

V zapisnik o disciplinski obravnavi se vnese celoten izrek disciplinskega sklepa.

Zapisnik o disciplinski obravnavi podpišejo predsednik senata, člani senata in zapisnikar.

V. PREDLOG, DA SE PREDLOG ZAKONA OBRAVNAVA PO NUJNEM OZIROMA SKRAJŠANEM POSTOPKU

/

VI. PRILOGE

/